

Program 2020-21

Aarhus

Folkeuniversitetet

Mød
forskerne

**Bliv klogere
på livets kode**

Thomas G. Jensen
Institutleder, professor i
medicinsk genetik
Aarhus Universitet

Viden og samvær fra september

Folkeuniversitetet er et enestående tilbud om lige og fri adgang til forskningsbaseret viden for alle. Vi eksisterer kun i kraft af jeres lyst til ny viden – og selvfølgelig de mange engagerede forskere og eksperter, der deler det nyeste fra forskningens fantastiske og forunderlige verden. Det har været en kæmpe opmuntring under coronakrisen, at mere end 11.000 har fulgt vores forsker-livestreams hjemme fra stuen – mange af jer i godt selskab med familien. Tak for alle jeres donationer – en afgørende håndsækning for Folkeuniversitetet i en svær tid.

Nu glæder vi os meget til at slå dørene op til forelæsninger og hyggeligt samvær igen fra september. På de næste mange sider kan I gå på opdagelse i forelæsningsprogrammet for efteråret og vinteren. Og vent ikke for længe med at tilmelde jer, da vi lige nu har nedsat deltagerantallet i alle lokaler.

Vi glæder os – ekstra meget – til at se jer på Folkeuniversitetet igen.

Indhold

Samfund og verden	s. 4
Arbejdsliv, ledelse og kommunikation	s. 16
Psykologi og sundhed	s. 24
Krop og medicin	s. 30
Natur og univers	s. 34
Religion og filosofi	s. 40
Arkæologi og historie	s. 50
Kunst, arkitektur og design	s. 62
Litteratur, film og musik	s. 74

Sådan tilmelder du dig

- Gå ind på hjemmesiden www.fuau.dk
- Søg på titel eller holdnummer
- Klik på holdet, og betal med kort eller MobilePay

Forelæsninger i trygge rammer

I forhold til COVID-19 følger vi løbende myndighedernes retningslinjer for offentlige foredrag, herunder anbefalingerne omkring afstand, hygiejne og rengøring. Læs mere på fuau.dk.

Har du spørgsmål?

Kontakt os på 88 43 80 00 og info@fuau.dk. Vi sidder klar ved telefon og mail alle hverdage kl. 10-15

Programmets indhold

I programmet finder du alle forelæsninger i efteråret 2020 og en stor del for foråret 2021. Du kan løbende holde dig orienteret ved at tilmelde dig Folkeuniversitetets nyhedsbrev på fuau.dk og følge os på [facebook.com/fu Aarhus](https://www.facebook.com/fu Aarhus)

Endelig er genterapi ved at lykkes

Thomas G. Jensen

Institulleder og professor i medicinsk genetik,
Aarhus Universitet

Efter 30 års forskning kan man nu behandle flere alvorlige sygdomme med genterapi, fortæller professor Thomas G. Jensen, Aarhus Universitet. Han var en af de første forskere på området herhjemme, og hans håb er, at vi en dag kan bruge genterapi mod folkesygdomme.

"Vi står midt i genterapiens gennembrud. Og når man har været med fra start og fulgt udviklingen, som jeg har, så er det simpelt hen så spændende at se, at det begynder at virke. Endelig! Nu sker det, vi drømte om. Det tog så også 30 år."

Thomas G. Jensen, professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet, har fulgt udviklingen af genterapi, lige fra han som ung lægestuderende blev voldsomt optaget af gensplejsning. Nu står han som leder af Institut for Biomedicin i spidsen for instituttets ca. 450 ansatte, hvoraf ca. 50 forskere undersøger forskellige teknikker og behandlingsformer med genterapi.

"Genterapi har enormt store perspektiver. Jeg håber, at vi med tiden vil kunne behandle diabetes, hjerte-kar-sygdomme, psykiske sygdomme og kræft med genterapi, og at det kan gøres langt billigere end i dag," siger han.

En simpel rækkefølge med uanede virkninger

Gener har altid fascineret Thomas G. Jensen. "Gener er så simple, men de har betydning for alt. De består af fire molekyler eller bogstaver, som vi kalder dem, der er sammensat i forskellige rækkefølger. Dyr, planter og mennesker har samme opbygning af generne. Men de er bl.a. med til at bestemme, hvordan vi er, og hvordan vi opfører os," siger han.

En visionær vejleder, Lars Bolund (i dag professor på instituttet), fik sidst i 1980'erne gelejdet Thomas G. Jensen, der var nyuddannet læge, ind i genforskningen. De to var nogle af de første til at forske i genterapi herhjemme.

Læs hele artiklen på fuau.dk

Kom tættere på Thomas G. Jensen til 'Vidensbrunch' på Dokki onsdag 18/11 eller til forelæsningsrækkerne 'Genetikens største spørgsmål', 'Medicin på et semester' eller 'Fup og fakta om dine gener'. Læs mere på fuau.dk

Samfund og verden

Efter krigene.

Det tidligere Jugoslavien fra 1999 til i dag

Holdnummer: 2021-059

Tid: 31/8, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D215 i bygning 1531, Ny Munkegade 118

Underviser: Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet

For Balkan og det tidligere Jugoslavien var 1990'erne et forfærdeligt årti præget af krig, ødelæggelse og økonomisk tilbagegang. Siden årtusindskiftet har der heldigvis hersket fred på Balkan, men vejen mod EU-medlemskab har været stejl. Genopbygning, korruption, demografisk tilbagegang og manglende opgør med forbrydelser og nationalisme har alt sammen bidraget til en tøvende udvikling mod demokrati og stabilitet. Hvilke lande har klaret det godt, og hvilke er kommet ind i EU? Hvilke lande banker på døren? Hvilken betydning har Balkans befolkninger og økonomier for EU? Og hvilken rolle spiller magter som Rusland, Kina, Tyrkiet og USA i området?

Globale udfordringer

Holdnummer: 2021-364

Tid: 31/8, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Tilrettelægger: Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Globaliseringen har gjort verden mindre. Vores rejsevaner har ændret sig markant, og fjerne steder føles pludselig nære. Vi kommunikerer på tværs af store afstande, og effektiviteten er i top. Globaliseringen har ført os tættere på hinanden og rummer indlysende muligheder, men byder også på store udfordringer. For vi ser større ulighed landene imellem, vi oplever større klimabelastning, og nye magtpolitiske (u)ordener har meldt sig. Hvad betyder globaliseringen for os som individer og som samfund? Hvilke muligheder har vi, og hvilke udfordringer står vi over for?

31/08: Global ulighed. Christian Olaf Christiansen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

07/09: Afrika i en globaliseringstidsalder. Anne Mette Kjær, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

14/09: Global og post-global religion. Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

21/09: Et kønsperspektiv på globale udfordringer. Christina Fiig, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

28/09: Globale klimaambitioner – myter eller realitet? Jørgen Eivind Olesen, sektionsleder ved agroøkologi, Aarhus Universitet

Bag om det amerikanske valg

Holdnummer: 2021-160

Tid: 31/8, 6 mandage, kl. 17.30-19.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Four more years? Donald Trumps tid som præsident har budt på mange usædvanlige øjeblikke, der ofte har taget deres begyndelse på Twitter. Ved valget i 2020 skal de amerikanske vælgere tage stilling til, om Trump skal have fire år mere i Det Hvide Hus. I denne forelæsningsrække kan du lære mere om valgkampens forløb, kandidaterne, vælgerne, partierne, medierne og andre centrale aspekter af amerikansk politik. Bliv klædt på til middags samtalen om det amerikanske valg.

31/08: Valgsystemet. Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier

07/09: Kandidaterne. Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

14/09: Medierne. Anders Bo Rasmussen, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

21/09: Vælgerne. Derek Beach, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

28/09: Race. Gitte Nielsen, cand.mag. i amerikanske studier med speciale i raceforhold

05/10: Status på valgkampen. Mette Nøhr Claushøj, ekstern lektor i amerikansk politik, Københavns Universitet

På kant med demokratiet

Holdnummer: 2021-157

Tid: 1/9, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Til trods for at demokratiet har vundet udbredelse siden den kolde krigs ophør, kan autoritære og totalitære tendenser findes overalt i verden. Nogle lande er på vej ud på en anti-demokratisk glidebane. Staterne er kendetegnet ved, at en lille elite udnytter flertallet i befolkningen. Demokratiske spilleregler såsom frie valg, den borgerlige retsstat og ytrings- og pressefrihed udfordres eller sættes ud af spillet. Tag på en tur til nogle af de lande, der flirter med det ikke-demokratiske eller har taget springet fuldt ud.

01/09: Putins Rusland. Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

08/09: Khameneis Iran. Mehdi Mozaffari, professor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

15/09: Kaczynskis Polen. Vibe Termansen, journalist og fhv. Østeuropa-korrespondent for Weekendavisen

22/09: Xi Jinpings Kina. Nis Grünberg, research analyst, Mercator Institute for China Studies, Berlin

29/09: Erdoğan's Tyrkiet. Deniz Serinci, cand.public. B, freelancejournalist

Det moderne Tyrkiet

Holdnummer: 2021-061

Tid: 3/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Mathias Findalen, cand.mag. i historie og ekstern lektor i tyrkiske studier, Københavns Universitet

Recep Tayyip Erdoğan har i godt 20 år siddet på magten i Tyrkiet. Han har udviklet sig fra at være en reformvenlig premierminister til at være en autoritær og eneherkende præsident. Som premierminister skar han militærbudgettet til et historisk lavt niveau for i stedet at prioritere sundhedssektoren. Som præsident gjorde han sig verdensberømt, da han forsøgte at lukke ned for tyrkernes adgang til det sociale medie Twitter. Og så har han overlevet det første kupforsøg i Tyrkiet i over 30 år. Hør om Gezi-protesterne, forholdet til kurderne, militærkupforsøget, den økonomiske krise og flygtningeaftalen med EU.

Personer forgår – magten består

Holdnummer: 2021-211

Tid: 4/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Christoph Houman Ellersgaard, adjunkt i sociologi, Copenhagen Business School, og Anton Grau Larsen, adjunkt i sociologi, Copenhagen Business School

Det er stadig en eksklusiv gruppe af topfolk fra de samme organisationer, der har hovedrollerne i magtspillene i Danmark. Og de ligner sig selv: Midaldrende, hvide mænd med djøf-uddannelser fra 'gode' familier, bosat på den rigtige side af Lyngbyvejen. Men er det billede ved at ændre sig? Hvem er den danske magtelite i dag? Og hvordan har magtelisten forandret sig de seneste fem år? Forelæsningerne tager udgangspunkt i bogen 'Personer forgår – magten består' (Hans Reitzels Forlag, 2019).

Det danske sprog – udvikling eller afvikling?

Holdnummer: 2021-285

Tid: 8/10, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Underviser: Sabine Kirchmeier-Andersen, ph.d. og fhv. direktør for Dansk Sprognævn

Vores sprog forandrer sig med tiden. Måske i dag en smule hurtigere end i gamle dage. Vi studser over nye engelske glosor og rynker panden over ord, der staves anderledes, end man er vant til. Hvordan opstår disse forandringer, hvad betyder de for vores sprog, og hvad er sproget i grunden for en størrelse? Hvordan påvirkes sproget af udviklingen i verden, i vores samfund og i de nye kommunikationsformer? Kan det ende med, at dansk forsvinder, eller at vi til sidst ikke kan forstå hinanden? Få svarene – godt krydret med tankevækkende og underholdende eksempler på mulighederne og umulighederne i vores forunderlige sprog.

Velfærdsstatens udfordringer

Holdnummer: 2021-067

Tid: 19/10, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D215 i bygning 1531, Ny Munkegade 118

I den seneste valgkamp var velfærd, sammen med klima, et af de største fokuspunkter blandt partierne, og både Venstre og Socialdemokratiet gik til valg på et milliardløft af velfærden. Efter valgsejren har statsminister Mette Frederiksen holdt fast i at ville sikre et løft af velfærden, og der hersker enighed i den nye regering om, at netop velfærdspolitikken er et sted, hvor der skal afsættes flere penge. Men hvor langt rækker løfterne? Står Danmark over for en udvidelse af den offentlige sektor eller en øget privatisering?

19/10: Det danske velfærdssamfundets historie. Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

26/10: Velfærdsstatens ABC. Carsten Jensen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

02/11: Opgør med de universelle ydelser? Jørgen Goul Andersen, professor i statskundskab, Aalborg Universitet

09/11: EU og velfærdsstaten – dengang og i dag. Morten Rasmussen, lektor i historie, Københavns Universitet

16/11: Den sociale investeringsstat. Bent Greve, professor i samfundsvidenskab, Roskilde Universitet

**Kombinér
forelæsninger på
Folkeuniversitetet
med et lækkert måltid i
Matematisk Kantine**

På vej til Japan

Holdnummer: 2021-287
Tid: 19/10, 7 mandage, kl. 17.30-19.15
Pris: 950 kr., studerende 505 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Hvad er japanerne for et folk, og hvilken historie bærer de med sig? Hvordan oplever man bedst deres byer, huse og templer? Hvor kan man opleve japansk kunst, både den traditionelle, den moderne og den helt nye? Og hvilke film bør man se før rejsen for at få inspiration til alternative oplevelser? Uden mad og drikke dur helten ikke, så hør også om de mange forskellige typer af mad og spisesteder og ikke mindst om de småbarer, hvor man kan smage på forskellige slags sake.

- 19/10: Historien i Japans nutid.**
 Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet
- 26/10: Maden på turen.** Katrine Klinken, kok, mad- og rejse-skribent
- 02/11: Buddhisme, templer og det religiøse i Japan.**
 Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 09/11: Tokyo og De Olympiske Lege.** Asger Røjle Christensen, journalist og forfatter
- 16/11: Japans kunstmuseer – koncepter og samlinger.**
 Gunhild Borggreen, lektor i kunsthistorie og visuel kultur, Københavns Universitet
- 23/11: Japansk arkitektur og rumopfattelse.** Anders Brix, fhv. professor, Kunstakademiets Arkitektskole
- 30/11: Liv og død i fire japanske filmperler.** Rasmus Brendstrup, cand.mag. og programredaktør, Cinemateket

Store samfundstænkere

Holdnummer: 2021-060
Tid: 20/10, 7 tirsdage, kl. 17.15-19.00
Pris: 950 kr., studerende 505 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

En idé kan ændre verden markant. Vort samfund bygger på ideerne fra de største samfundstænkere gennem tiden. De teoretiserede over samfundets opbygning og analyserede det moderne liv. Deres perspektiver og analyser har haft afgørende betydning for fremtidens samfundsudvikling og samfundssyn, og de har præget politikere og embedsmænd op gennem 1900-tallet og frem til i dag. Få indblik i de store samfundstænkernes personlighed, deres banebrydende ideer, og hvorfor netop deres tanker har sat et tydeligt præg på eftertiden.

- 20/10: Niklas Luhmann.** Lars Qvortrup, professor i uddannelsesvidenskab, Aarhus Universitet
- 27/10: Michel Foucault.** Jens Erik Kristensen, lektor i pædagogik og idéhistorie, Aarhus Universitet
- 03/11: Pierre Bourdieu.** Lisanne Wilken, lektor i europastudier, Aarhus Universitet
- 10/11: Slavoj Žižek.** Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 17/11: Ulrich Beck.** Mads P. Sørensen, seniorforsker i statskundskab, Aarhus Universitet
- 24/11: Axel Honneth.** Antje Gimmler, professor i filosofi, Aalborg Universitet
- 01/12: Zygmunt Bauman.** Poul Poder, lektor i sociologi, Københavns Universitet

En ny verdensorden?

Holdnummer: 2021-153
Tid: 21/10, 7 onsdage, kl. 17.15-19.00
Pris: 950 kr., studerende 505 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

USA og Vesten har domineret verdensordenen i årtier, nogle vil sige århundreder. Men i dag gør stormagter i andre områder af verden sig i stigende grad gældende. Samtidig har vi været vidne til handelskrige, nye konflikter, økonomisk krise og opbrud i den arabisk-muslimske verden. Få forskernes blik på de afgørende regioner, lande og udfordringer i international politik lige nu. Er vi på vej mod en ny verdensorden?

- 21/10: EU.** Christilla Roederer-Ryning, professor MSO i statskundskab, Syddansk Universitet
- 28/10: Arktis.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 04/11: Mellemøsten.** Carsten Jensen, ph.d. i statskundskab
- 11/11: Afrika.** Anne Mette Kjær, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 18/11: Asien.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- 25/11: Latinamerika.** Maiken Gelardi, ph.d. i statskundskab, Aarhus Universitet
- 02/12: USA.** Mette Nøhr Claushøj, ekstern lektor i amerikansk politik, Københavns Universitet

**Magt, misbrug og #MeToo.
 Samtalesalon på Kvindemuseet
 med bl.a. debattør Emma Holten
 under Århundredets Festival.**

Sydamerika – højrefløjs-dominans og svingende økonomi

Holdnummer: 2021-154
Tid: 22/10, 3 torsdage, kl. 17.15-19.00
Pris: 475 kr., studerende 265 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Antallet af skovbrande i verdens største regnskov, Amazonas, er steget eksplosivt, Venezuelas humanitære flygtningekrise forværres gradvist, og den argentinske peso er styrtet. Den politiske og økonomiske situation har de seneste års tid ændret sig drastisk i mange sydamerikanske lande. Men hvad betyder denne udvikling egentlig? Hvad har forårsaget den? Hvilken indflydelse har den på landene og kontinentet? Få et overblik over den aktuelle situation i Brasilien, Venezuela og Argentina.

- 22/10: Brasilien.** Marie Kolling, postdoc ved Dansk Institut for Internationale Studier
- 29/10: Venezuela.** Maiken Gelardi, ph.d. i statskundskab, Aarhus Universitet
- 05/11: Argentina.** Carlos Salas Lind, ekstern lektor i international politik og økonomi, Copenhagen Business School

Indblik i Europa

Holdnummer: 2021-058
Tid: 22/10, 7 torsdage, kl. 17.15-19.00
Pris: 950 kr., studerende 505 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Hvor godt kender du de enkelte lande i Europa? Hvad sker der med Storbritannien efter Brexit? Hvilken rolle spiller mafiaen i dagens Italien? Kan Frankrig forene en plads i et nyt Europa med sin gamle forestilling om unik fransk 'grandeur'? Hvordan står det til i de 'nye' lande i Central- og Østeuropa? Og kan Tyskland redde det europæiske projekt uden at gå på kompromis med sin egen befolkning? Tag med på en rejse gennem Europa, og få indblik i landenes nyere historie og aktuelle virkelighed.

- 22/10: Tyskland.** Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet
- 29/10: Storbritannien.** Ole Helmersen, lektor i engelsk, Copenhagen Business School
- 05/11: Frankrig.** Henrik Prebensen, seniorforsker i fransk, Københavns Universitet
- 12/11: Italien.** Gert Sørensen, seniorforsker med fokus på italiensk historie og kultur, Københavns Universitet
- 19/11: Grækenland.** Mogens Pelt, lektor i historie, Københavns Universitet
- 26/11: Østeuropa.** Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet
- 03/12: Spanien.** Svend Christian Rybner, forfatter, foredragsholder og historiker

Silkevejen – dengang og i dag

Holdnummer: 2021-057
Tid: 24/10, 1 lørdag, kl. 09.45-15.45
Pris: 475 kr., studerende 265 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Helt fra oldtiden og frem til det 14. århundrede var Silkevejen hovedfærdselsåren mellem Europa og Asien. På trods af at regionen har spillet en nøglerolle i verdens- og religionshistorien, har den længe været overset. Men med Kinas planer om en ny silkevej har regionen fået ny opmærksomhed. Få en introduktion til Silkevejen, og bliv klogere på præsident Xi Jinpings ambitiøse planer i dag. Efter forelæsningserne kan I høre mere om rejser langs den traditionelle Silkevej med rejsebureauet Viktors Farmor. Læs mere på side 49.

- 09.45: Silkevejens historie og religion.** Jesper Petersen, ph.d.-studerende i religionshistorie, Lunds Universitet
- 11.45: Frokostpause**
- 12.30: 'Belt and Road Initiative'. Kinas nye silkeveje.** Jørgen Delman, professor i kinastudier, Københavns Universitet
- 14.15: Ad Silkevejen ind i Europa: Kinas økonomiske og politiske investeringer i Europa.** Mette Thunø, lektor i kinastudier, Aarhus Universitet

Bag om sproget

Holdnummer: 2021-063
Tid: 7/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
Pris: 355 kr., studerende 205 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Per Durst-Andersen, professor i sprog og kommunikation, Copenhagen Business School

Sproget er noget af det mest oversete i denne verden. Vi hører, taler, læser og skriver i ét væk – på dansk, engelsk og andre fremmedsprog. Men forskellen er, at vores modersmål bogstaveligt talt går i kroppen og blodet på os. Sproget bruges ikke kun til at kommunikere med, men fungerer samtidig som et spejl på den verden, som omgiver os, og som de briller, vi har på, når vi ser på den.

Sharia og samfund

Holdnummer: 2021-329

Tid: 8/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Jesper Petersen, ph.d.-studerende i religionshistorie, Lunds Universitet, og Niels Valdemar Vinding, postdoc i islamiske studier, Københavns Universitet

Sharia betyder 'vej' på arabisk og er et begreb, der bruges i islam om de etiske rammer og normer, som muslimer skal leve inden for, hvis de skal leve i overensstemmelse med Allahs ønsker. For nogle betyder det, at sharia er et etisk grundlag, som det er op til den enkelte muslim at forsøge at følge, mens det for andre betyder, at det er nødvendigt, at hele samfundet indrettes efter sharia. Med nedslag i konkrete eksempler kan du blive klogere på, hvordan sharia praktiseres i Danmark, og hvordan sharia kan forstås i relation til nutidens samfundsudfordringer. Dagen tager afsæt i bogen 'Sharia og samfund' (Samfundslitteratur).

Vesten mod Vesten – oplev Rune Lykkeberg

Holdnummer: 2021-306

Tid: 10/11, 1 tirsdag, kl. 17.30-19.00

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Underviser: Rune Lykkeberg, chefredaktør, Dagbladet Information

Howdan kan det være, at Vesten, der har overvundet alle rivaler og præsteret frihed, fred, lighed, velstand og fremskridt på et niveau, ingen havde regnet for muligt, er ved at tabe til sig selv? Det har Rune Lykkeberg, chefredaktør på Dagbladet Information, sat sig for at undersøge i bogen 'Vesten mod Vesten', som danner forlæg for denne forelæsning. Gennem læsninger af ungdomsbøger som 'Harry Potter' og 'The Hunger Games', romaner, film, musik og idéhistorie fortæller Rune Lykkeberg den kulturhistorie, som er konteksten for det 21. århundredes politiske konflikter i Vesten.

En global 'New Green Deal' – Vejen frem for klimapolitikken?

Holdnummer: 2021-307

Tid: 16/11, 4 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Det er efterhånden bredt accepteret, at det globale klima- og naturmiljø er under stigende pres. Det vil i løbet af det 21. århundrede indebære voldsomme omvæltninger. En begrænsning heraf vil kræve en betydelig omstilling i samtlige lande; samtidig med at en fortsat stigning i det globale befolkningstal respekteres. Der vil være tale om ændringer, der bringer mindelser om 1930'ernes New Deal i USA. Denne 'Global Green Deal' vil blive diskuteret med hensyn til, hvordan den vil kunne koordineres, og hvorledes omkostningerne kan fordeles mellem rige og fattige lande.

16/11: Baggrunden for den globale klimaudfordring.

Jørgen Steen Nielsen, biolog, forfatter, fhv. chefredaktør og mangeårig miljøjournalist på Dagbladet Information

23/11: Ombord på Titanic – befolkning, vækst, ulighed og stigende klimabelasting.

Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet og Aalborg Universitet

30/11: Hvor ligger det økonomiske svar på den globale klimaomstilling?

Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet og Aalborg Universitet

07/12: Klimakrisen, global koordination og udviklingslandene.

Lars Koch, policy director, Mellemfolkeligt Samvirke

Sundhedsvæsenet efter COVID-19

Holdnummer: 2021-366

Tid: 1/12, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Underviser: Kjeld Møller Pedersen, professor i økonomi, Syddansk Universitet

Coronakrisen har vendt op og ned på mange ting. Vores sundhedsvæsen er blevet testet som aldrig før, og effekterne af krisen skal vi leve med i årevis. Vi har også lært meget nyt. Diskussionen om fremtidens sundhedsvæsen er mere aktuell end nogensinde og må nu ses i et nyt lys. Hvad har vi lært? Kan vores sundhedsvæsen stå distancen? Hvordan skal og kan der prioriteres i fremtiden? Hvilken struktur giver danskerne den bedste sundhed, og hvad vil vi betale for det? Kjeld Møller Pedersen tager temperaturen på vores sundhedsvæsen og stiller skarpt på en række af de mest centrale udfordringer.

Digital totalitarisme

Holdnummer: 2021-081

Tid: 2/12, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Mads Vestergaard, ph.d.-studerende i filosofi, Københavns Universitet

Den digitale revolution har været båret af løfter om demokratisering. Men virkeligheden er en anden. Det sociale kreditsystem i Kina står som et skræmmende eksempel på en statsmagt, der anvender de nyeste teknologier til at udøve social kontrol af borgerne uden fortilfælde. Men Kina er ikke alene. I USA er der åbnet nye markeder for digital overvågning, adfærdspåvirkning og datahandel, som truer friheden, hvis ikke de kommercielle teknologigiganter møder modstand fra befolkning og politikere. Og i Danmark har vi så travlt med at vinde digitaliseringskapløbet, at borgernes retsstilling, tillid og demokrati er under pres. Baseret på bogen 'Digital totalitarisme' (Informations Forlag, 2019)

Kan verdens ledere redde klimaet?

Holdnummer: 2111-029
Tid: 25/1, 5 mandage, kl. 17.15-19.00
Pris: 695 kr., studerende 385 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Klimaet er på alles læber. Vi har klimavalg, klimalov og klimastrejker. Alle kender til den 15-årige svenske pige, Greta, der begyndte at pjække fra skole for at strejke for klimaet i 2018. Hendes protest satte en bevægelse i gang på verdensplan med skolestrejker – og siden har hun givet verdens ledere tørt på foran FN's Generalforsamling. De menneskeskabte klimaforandringer er en af de største udfordringer på kloden – vi taler om klimakrisen i bestemt form. Vil krisen blive det wake up-call, der genopliver det internationale samarbejde?

- 25/01: USA.** Morten Ougaard, professor i statskundskab, Copenhagen Business School
- 01/02: Rusland.** Mette Skak, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 08/02: Kina.** Jørgen Delman, professor i kinastudier, Københavns Universitet
- 15/02: EU.** Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet
- 22/02: Det globale syd.** Jesper Theilgaard, stifter af klimafordling.dk og selvstændig

Rusland under Putin

Holdnummer: 2111-236
Tid: 25/1, 7 mandage, kl. 17.30-19.15
Pris: 950 kr., studerende 505 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Med sit forfatningskup i januar 2020 lagde Putin op til fortsat at have afgørende indflydelse på Ruslands udvikling, når han ophører med at være landets præsident i 2024. Men hvordan står det egentlig til med Putins Rusland ude og hjemme? Vær med, når fagfolkene dissekterer Rusland under Putin.

- 25/01: Russisk selvforståelse: Fra Peter den Store til Putin.** Torben Heuer, lektor i russisk sprog, kultur og samfundsforhold
- 01/02: Putin og russiske folkefæller i det nære udland.** Jonas Gejl Kaas, adjunkt i statskundskab, Aarhus Universitet
- 08/02: Ruslands forsvar og den nye kolde krig med Vesten.** Niels Bo Poulsen, militær-historiker, Forsvarsakademiet
- 15/02: Konflikten i Ukraine.** Claus Mathiesen, lektor i russisk, Forsvarsakademiet
- 22/02: Ruslands rolle i Syrien.** Carsten Jensen, ph.d. i statskundskab
- 01/03: Putins greb om magten: Udfordringerne indadtil.** Jakob Tolstrup, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 08/03: Medier og censur i Rusland.** Birgitte Beck Pristed, lektor i russisk kultur, Aarhus Universitet

Alt, hvad du bør vide om dansk politik

Holdnummer: 2111-088
Tid: 25/1, 7 mandage, kl. 17.30-19.15
Pris: 950 kr., studerende 505 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

På Christiansborg går bølgerne ofte højt, når der skal prioriteres mellem forskellige politikområder. Vi er vidner til brugen af modstridende tal, store løfter og tv-debatter, hvor der skrues op for dramatikken. Det kan til tider være svært at gennemskue, hvad prioriteringerne vil betyde for os som borgere. Kan vi se frem til skattelettelse, flere varme hænder i sundhedsvæsenet eller en mere ambitiøs klimapolitik? Hvor skal pengene komme fra? Og på bekostning af hvad? Baseret på udgivelsen 'Oxford Handbook of Danish Politics' (Oxford University Press, 2020).

- 25/01: Indledningsforelæsning. Nogle træk ved udviklingen af dansk politik efter 1973.** Peter Munk Christiansen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 01/02: Udenrigspolitik.** Anders Wivel, professor MSO i statskundskab, Københavns Universitet
- 08/02: Økonomi.** Torben M. Andersen, professor i nationaløkonomi, Aarhus Universitet
- 15/02: Arbejdsmarked.** Laust Høgedahl, lektor i politik og administration, Aalborg Universitet
- 22/02: Indvandring og integration.** Kristina Bakkær Simonsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 01/03: Klima.** Jens Villiam Hoff, professor i statskundskab, Københavns Universitet
- 08/03: Sundhed.** Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

”Hvor er det berigende, at man stadig som pensionist kan få lov til at udvide sin horisont. Ingen tvang, ingen eksamen. Blot suge til sig af fantastisk viden om mange ting, som man måske ikke før i sit fortravlede arbejdsliv havde tid og overskud til at beskæftige sig med.”

Deltagerkommentar på 'På vej til Japan' (se hold s. 6)

Ib, 72 år, pensionist og timelærer på EADania

Japan i bevægelse

Holdnummer: 2111-238
Tid: 25/1, 5 mandage, kl. 19.30-21.15
Pris: 695 kr., studerende 385 kr.
Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D215 i bygning 1531, Ny Munkegade 118

Japan dukker ofte op i nyhedsstrømmen. Det store jordskælv i 2011 og den efterfølgende ulykke på atomkraftværket Fukushima blev en national katastrofe. Det er begivenheder, som præger Japan i sådan en grad, at de er blevet sammenlignet med tiden efter Anden Verdenskrig. Forelæsningsrækken er en generel indføring i landet, som det tager sig ud lige nu. Spændinger, dynamikker og nybrud forbinder japanerne med fortid, nutid og fremtid.

- 25/01: Historien.** Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier, Aarhus Universitet
- 01/02: Litteratur.** Mette Holm, oversætter og cand.mag. i japansk
- 08/02: Kunst.** Gunhild Borggreen, lektor i kunsthistorie og visuel kultur, Københavns Universitet
- 15/02: Samfund og familie.** Bojana Yamamoto-Pavljasevic, ph.d.-studerende i sociologi, Kobe University, Japan
- 22/02: Religion.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Indblik i Mellemøsten

Holdnummer: 2111-235
Tid: 26/1, 8 tirsdage, kl. 17.15-19.00
Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Mellemøsten er et af verdens brændpunkter. Det er en kompleks region, hvor forskellige kulturer, politiske dagsordener og økonomiske betingelser både mødes og støder sammen. Langvarige kriser i Syrien og Yemen, et presset Iran, enorme flygtningestrømme, kup og demonstrationer har alt sammen præget mediebilledet om regionen i de seneste år. Men hvor er Mellemøsten på vej hen? Det forsøger forelæsningsrækken at give nogle bud på ved både at se på regionen som helhed og de enkelte landes særlige betingelser.

- 26/01: Irak.** Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 02/02: Yemen.** Maria-Louise Clausen, postdoc, Dansk Institut for Internationale Studier
- 09/02: Golfstaterne.** Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 16/02: Iran.** Misha Zand, cand.mag., Iran-analytiker
- 23/02: Israel og Palæstina.** Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet
- 02/03: Syrien.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 09/03: Libanon.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 16/03: Tyrkiet.** Dietrich Jung, professor i historie, Syddansk Universitet

Forstå din verden

Holdnummer: 2111-239
Tid: 27/1, 7 onsdage, kl. 17.15-19.00
Pris: 950 kr., studerende 505 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Verden er i konstant bevægelse: Konflikter bliver til krige, traktater underskrives, og politiske håndtryk udveksles hen over bonede gulve. Men hvad er historien bag det, der sker? Hvad adskiller de forskellige regioner, og hvilken viden bringer os tættere en forståelse af Europa, Mellemøsten, USA, Afrika, Latinamerika og Asien? Få stillet skarpt på de konflikter, bevægelser og politiske problemstillinger, forskerne mener, er vigtigst for at forstå verden i dag.

- 27/01: USA.** Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier
- 03/02: Europa og EU.** Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet
- 10/02: Mellemøsten og Nordafrika.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 17/02: Afrika.** Holger Bernt Hansen, professor emeritus i afrikastudier, Københavns Universitet
- 24/02: Asien.** Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet
- 03/03: Latinamerika.** Jan Gustafsson, lektor i latinamerikanske studier, Københavns Universitet
- 10/03: Østeuropa og Rusland.** Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

Et nyttegnet Europa?

Holdnummer: 2111-093
Tid: 27/1, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15
Pris: 695 kr., studerende 385 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

På nogle måder er det måske meget godt, at vi i stort omfang er holdt op med at have fysiske kort i klasseværelserne. Selvom de kan noget særligt, så bliver de hurtigt forældede. Grænser rykker sig, nye lande bliver til, minoriteter bliver til majoriteter, og magtbalancer tippes. Ikke mindst, når vi kaster et blik rundt på det europæiske kontinent. Tænk blot på Catalonien, Storbritannien, Ukraine og Balkan. Hvordan ser Europa-kortet ud? Hvor er Europa på vej hen?

- 27/01: EU.** Thorsten Borring Olesen, professor i historie, Aarhus Universitet
- 03/02: Storbritannien.** Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet
- 10/02: Balkan.** Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og human security, Aarhus Universitet
- 17/02: Ukraine.** Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet
- 24/02: Catalonien.** Carsten Jacob Humlebæk, lektor i spanske samfundsforhold, Copenhagen Business School

Populisme – folket mod eliten

Holdnummer: 2111-241

Tid: 28/1, 7 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Baggrunden for populismen er oplevelsen af, at magten ligger hos en elite, der er fremmed for folket. Populismen er derfor rettet mod den herskende elite, men også mod 'de fremmede', der måske nok bor i vores land, men som ikke hører til vores folk. Politik bliver et spørgsmål om følelser og levner ikke plads til samtale. Vi vil søge en nuanceret forståelse – måske lige-frem åbne en samtale.

28/01: Elite og folk. Magt og magtesløshed.

Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

04/02: Forvrænger populismen demokratiet?

Palle Svensson, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

11/02: Populisme – farligt eller en naturlig reaktion?

Søren Riishøj, lektor emeritus i statskundskab, Syddansk Universitet

18/02: Illiberale demokratier – populist i regering.

Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

25/02: USA. Polarisering og populisme.

Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

04/03: Populismen styrker demokratiet.

Allan Dreyer Hansen, lektor i sociologi, Roskilde Universitet

11/03: Demokrati i det 21. århundrede.

Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Store sociologer

Holdnummer: 2111-237

Tid: 28/1, 7 torsdage, kl. 19.15-21.00

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Hvordan kommer magt til udtryk i det moderne samfund? Hvad forstår vi ved begrebet normalitet? Og hvorfor føler vi danskere os særligt stolte, når kvindelandsholdet vinder EM? Svaret skal findes i sociologien, som stræber efter at afdække de mange aspekter af menneskelig social adfærd. Siden sociologi blev introduceret i 1838, er et væld af teoretikere kommet til.

28/01: Introduktionsforelæsning: Émile Durkheim og sociologien.

Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

04/02: Karl Marx.

Mads P. Sørensen, seniorforsker i statskundskab, Aarhus Universitet

11/02: Jürgen Habermas.

Heine Andersen, professor emeritus i sociologi, Københavns Universitet

18/02: Niklas Luhmann og industri-samfundssociologien.

Jørn Loftager, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

25/02: Michel Foucault.

Nicolai von Eggert, postdoc i idéhistorie, Aarhus Universitet

04/03: Pierre Bourdieu.

Lisanne Wilken, lektor i europastudier, Aarhus Universitet

11/03: Slavoj Žižek.

Brian Benjamin Hansen, ph.d. i filosofi, VIA University College

Økonomiske kriser – dengang og i dag

Holdnummer: 2111-186

Tid: 6/2, 1 lørdag, kl. 10.15-14.00

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Tilrettelægger og underviser:

Jesper Jespersen, dr.scient.adm., professor emeritus i økonomi, Roskilde Universitet og Aalborg Universitet

Samfundsøkonomiske kriser er uundgåelige. De opstår ofte som en konsekvens af uforudsete begivenheder. Krisens varighed og konsekvenser afhænger dog også af de underliggende samfundsøkonomiske strukturer og af den økonomiske politik, der føres. Forelæsningsrækken gennemgår nogle af de mest markante økonomiske kriser gennem de seneste 100 år – med fokus på dansk økonomi.

Israel og Palæstina

Holdnummer: 2111-089

Tid: 7/2, 1 søndag, kl. 09.45-15.45

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

En stribe land på størrelse med Jylland. Det er svært at finde andre områder i verden, der rummer så store konflikter og kontraster på så lidt plads, som det er tilfældet i Israel og Palæstina. Ofte bliver konflikten kogt ned til en kamp mellem to stridende grupper, men virkeligheden er langt mere nuanceret. I Israel lever ortodokse jøder med tildækkede kvinder side om side med israelske mænd og kvinder i jakkesæt. Og det samme gør sig gældende for palæstinenserne. Få en introduktion til historien, folkene, religionen, konflikten og det politiske landskab. Efter foredragene kan du høre mere om rejser til Israel med Viktors Farmor. Læs mere på side 49.

09.45: Historien om Israel og

Palæstina. Bjarke Vestesen, journalist

12.15: En mosaik – det jødiske

folk. Bjarke Vestesen, journalist

14.15: Religion, politik og konflikt

i dag. Hans Henrik Fafner, journalist

Lektor i historie Christian Axboe stillede skarpt på Balkankrigene til Århundredets Festivals 'Konfliktkøkken'. Mød ham i forelæsningsrækken 'Et nyttegnat Europa?', s. 10.

Coronakrisen – den perfekte storm?

Holdnummer: 2111-242

Tid: 16/2, 6 tirsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

En virus fra en flagermus finder vej til et menneske i det centrale Kina, og få måneder senere raser pandemien i hele verden. Det lyder som noget, du har set i en højspændt actionfilm. Men det er også den virkelighed, der har mødt os siden begyndelsen af 2020, hvor coronaen gjorde sit indtog. Hvordan ser verden ud, når vi når ind i 2021, og stormen forhåbentlig har lagt sig?

16/02: En ny chance for klimaet?

Jesper Theilgaard, stifter af klimafremstilling.dk og selvstændig

23/02: Har velfærdsstaten vist sit værd?

Jørn Henrik Petersen, professor emeritus i socialpolitik, Syddansk Universitet

02/03: Hvordan står det til med nationaløkonomien?

Torben M. Andersen, professor i nationaløkonomi, Aarhus Universitet

09/03: Hvordan opfører vi os i en krisetid?

Michael Bang Petersen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

16/03: Integration og indvandring – hvordan står det til med gæstfriheden?

Kristina Bakkær Simonsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

23/03: Er coronakrisen også EU's krise?

Thorsten Barring Olesen, professor i historie, Aarhus Universitet

Iran

Holdnummer: 2111-086

Tid: 13/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

I medierne har især atomaftalen og attentatforsøget på dansk grund fyldt i den seneste tid. Men hvad er Iran egentlig for et land? Hvordan har landet udviklet sig siden den iranske revolution i 1979? Forelæsningsrækken er blevet til i samarbejde med Viktors Farmor, der også laver en studierejse til Iran med Folkeuniversitetet. Læs mere på side 49.

10.00: Irans nyere historie fra 1979 til i dag.

Bjarke Vestesen, journalist

12.30: Minoriteter – Iran bag sløret.

Bjarke Vestesen, journalist

14.30: Politik, oprør og reformer.

Merete Koefoed-Johnsen, cand.mag. i mellemøststudier

Danmarks sprog over sø og land

Holdnummer: 2111-028

Tid: 21/3, 1 søndag, kl. 10.30-14.30

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Michael Ejstrup, specialkonsulent, Folketingets Administration

Sproglig mangfoldighed trives i Danmark og vil uden tvivl også fremover være en del af vores hverdag. Skoler og medier har i flere hundrede år brugt københavnsk som rettesnor for rigtigt og forkert dansk; uden at skelne klart mellem skrift og tale. Vi har bestemt både smag og fine fornemmelser, når det gælder sprog. Vestjysk, sønderjysk og sydsjællandsk er så godt som ukendt for andre end dem, der taler sprogene, og får sjældent plads i offentlig tale. Tiden er inde til at øge fokus på forskellene og glæde sig over vores sprudlende sproglige mangfoldighed.

En ny verdensorden – eller ingen?

Holdnummer: 2111-269

Tid: 22/3, 1 mandag, kl. 17.15-19.00

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Underviser: Clement Kjersgaard, udgiver af RÆSON, journalist, BA fra University of Oxford

Coronaepidemien og dens økonomiske konsekvenser er kun den seneste i en række af dramatiske begivenheder, som præger verdenshistorien i disse år. Analysen fra Clement Kjersgaard er så enkel, som den er rig på konsekvenser og paradokser: Demokratiet er i krise – og den gamle elite har stadig ikke forstået omfanget af udfordringerne. Samtidig med at politikerne i Vestens hovedstæder er travlt optaget af deres hjemlige stridigheder, tegner der sig nye magtbalancer og nye problemer, der truer med at undergrave demokratiet, som vi kender det.

Sprogdetektiv

Holdnummer: 2111-091

Tid: 22/3, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Underviser: Mads Christiansen, lektor i sprog, Aalborg Universitet

FBI bruger ofte sprogligt materiale i sin efterforskning, bl.a. e-mails og sms'er. For ingen mennesker skriver eller taler helt ens, og derfor kan sproget give et værdifuldt fingerpeg om, hvem der står bag fx et anonymt trusselsbrev. Foredraget giver en introduktion til sprogligt bevismateriale i efterforskning og retssager.

Demokratiets krise og den nye konservatisme

Holdnummer: 2111-240

Tid: 6/4, 7 tirsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Vores demokratier gennemlever en midtlivskrise, hvor de har mistet orienteringen og ser ud til at falde fra hinanden. Vi ser alvorlige demokratiske krisetegn i forbindelse med den engelske Brexit-diskussion, i nye højrenationale bevægelser i Tyskland og i stærkt konservative partier i Polen og Ungarn. Populistiske slagord og nationalisme gør sig markant gældende hos de politiske ledere i USA og Rusland, mens der i bl.a. Tyrkiet og i Mellemøsten ses forstærkede autoritative tendenser. Få en rundtur i demokratiets krise. Forelæsningsrækken tager afsæt i bogen 'Demokratiets krise og de nye autokratier' (Aarhus Universitetsforlag, 2020).

06/04: Demokratiets aktuelle kriser. Et overblik.

Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

13/04: Brexit og krisen i det britiske demokrati.

Casper Sylvest, lektor i historie, Syddansk Universitet

20/04: Tyskland: Stabilitetens hjemland under pres fra højre.

Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet

27/04: Antidemokratiske tendenser i Visegrad-landene?

Peter Bugge, lektor i centraleuropastudier, Aarhus Universitet

04/05: Donald Trump og populismen i USA.

Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

11/05: Nykonservatisme og nationalisme i Putins Rusland.

Erik Kulavig, lektor i historie, Syddansk Universitet

18/05: Forstærkede autoritative tendenser i Tyrkiet og Mellemøsten.

Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

Vov at vide!

Et kig ind i forskningens forunderlige verden

Vær med til oktober, når det traditionsrige Vov at vide! for syvende år i træk præsenterer nogle af landets mest excellente forskere. På én aften vil du komme vidt omkring i den fascinerende forskning, når fem forskere går på scenen og fortæller om deres unikke projekter. Læs mere på de følgende sider.

**DANMARKS FRIE
FORSKNINGSFOND**

Danmarks Frie Forskningsfond

Originale forskningsidéer er med til at skabe ny viden og er fundamentet for fremtidens samfund. Hvert år udvælger og støtter Danmarks Frie Forskningsfond nogle af de mest originale forskningsidéer. Konkurrencen om midlerne er hård, og Sapere Aude forskningsledere er blandt de bedste, som får bevilling til projekter, der strækker sig over ca. 4 år.

Mød fem Sapere Aude forskningsledere

Du har mulighed for at opleve fem af de forskere, som hver især udøver banebrydende forskning.

Andreas Bandak fortæller om, hvilken betydning de mange virkeligheder, der præger syrernes opfattelse af den nuværende krig, kommer til at have for fremtiden.

Søren Ulstrup arbejder med, hvad der sker med atomtynde materials kvantetilstande, når de udsættes for strøm. Måske er det vejen til fremtidens superledere.

Hør om **Ane Bærent Fiskers** arbejde med vacciner, og hvordan de kan være et skridt på vejen mod en generelt bedre folkesundhed.

Planter er eksperter i at få væskestrømme til at løbe i den rigtige retning. **Kaare Hartvig Jensen** undersøger, hvad vi kan lære af planterne, når vi selv ønsker at skabe orden i kaos.

Vi retter blikket mod Grønland, og hvilke forestillinger der er om selvstændighed, i selskab med **Ulrik Pram Gad**. Er det et udviklingsland, en koloni, et arktisk selvstyre eller en velfærdsstat?

Danmarks Frie Forskningsfond

- Dækker alle videnskabelige hovedområder.
  - Består af 75 rådsmedlemmer og 9 bestyrelsesmedlemmer, som udgør fundamentet og er udpeget på baggrund af deres høje faglige kompetence.
  - Uddeler hvert år ca. 1 mia. kr. til forskning.
  - Besøg dff.dk for mere information.
  - Følg Danmarks Frie Forskningsfond på: [Twitter](#) [LinkedIn](#) [Facebook](#)
-

Professor Helene Helboe Pedersen på scenen til Vov at vide! i 2018.

Vov at vide! Et kig ind i forskningens forunderlige verden

Holdnummer: 2021-437

Tid: 29/10, 1 torsdag, kl. 19.00-21.10

Pris: 50 kr. inkl. et glas vin i pausen

Sted: Store sal, Dokk1, Hack Kampmanns Plads 2, 8000 Aarhus C

”Sapere Aude! Hav mod til at bruge din egen forstand!” Sådan lyder oplysningstidens mest kendte slogan formuleret af Immanuel Kant i 1783. Denne aften ser vi dog ikke på Kant, men kigger ud i fremtiden, når forskere præsenterer frontline-forskning. Hvert år støtter Danmarks Frie Forskningsfond nogle af de bedste forskere i Danmark. Støtten går til forskere, der står bag den mest originale og banebrydende forskning. Formålet er at sikre forskernes evne til at konkurrere internationalt og styrke den excellente forskning til gavn for samfundet som helhed. Vi har samlet et hold af disse forskere denne aften. Vi får et unikt indblik i menneskene bag tankerne og laver et nedslag i nogle vigtige spørgsmål inden for forskningens forunderlige verden – som den ser ud lige nu. Videnskabsjournalist Line Friis Frederiksen guider os igennem en aften med skarpe speedforedrag, samtaler og vin i den frie forsknings navn. Vov at vide!

Program for aftenen:

- 19.00: VELKOMST.** Søren Kragh Moestrup, bestyrelsesmedlem i Danmarks Frie Forskningsfond og professor i molekylær medicin, Aarhus Universitet, og Line Friis Frederiksen, biolog og videnskabsjournalist
- 19.10: Syrien i krig og fred – hvordan ser syrerne på sig selv i fremtiden?** Andreas Bandak, lektor i antropologi, Københavns Universitet
- 19.25: Vaccinationer og folkesundhed – hvordan sikrer vi både beskyttelse mod sygdomme og bedre sundhed?** Ane Bærent Fisker, læge, lektor i folkesundhedsvidenskab, Syddansk Universitet
- 19.40: På vej mod selvstændighed – hvor henter Grønland inspiration?** Ulrik Pram Gad, lektor i arktisk kultur og politik, Aalborg Universitet
- 19.55: FORSKERSAMTALE.** Line Friis Frederiksen i samtale med Andreas Bandak, Ane Bærent Fisker og Ulrik Pram Gad
- 20.10: PAUSE MED VIN**
- 20.30: Kvantetilstande i atomtynde materialer – vejen til fremtidens superledere?** Søren Ulstrup, adjunkt i fysik og nanoteknologi, Aarhus Universitet
- 20.45: En stikkende fornemmelse – kan brændenælden lære os at styre væskestrømme?** Kaare Hartvig Jensen, lektor i fysik, Danmarks Tekniske Universitet
- 21.00: FORSKERSAMTALE.** Line Friis Frederiksen i samtale med Søren Ulstrup og Kaare Hartvig Jensen
- 21.10: TAK FOR I AFTEN**

Arbejdsliv, ledelse og kommunikation

God grammatik

Holdnummer: 2021-277

Tid: 14/9, 4 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Richard Madsen, adjunkt i anvendt lingvistik, Aalborg Universitet

God kommunikation bygger på korrekt sprogbrug, og korrekt sprogbrug forudsætter et godt kendskab til sprogets system. På dette forløb vil du få svar på spørgsmål om overordnede emner, som hvad der karakteriserer dansk, og hvordan dansk typisk adskiller sig fra andre sprog. Få en grundlæggende og grundig introduktion til det danske sprogsystem, hvordan ord og sætninger opbygges, tegnsætningsreglerne, og få sat de mest almindelige fejltyper og vanskelige ord på radaren. Undervisningen vil veksle mellem forelæsning og små praktiske øvelser og tager fat i nye aspekter af god grammatik.

Fortæl de gode historier – og skab trivsel i arbejdslivet

Holdnummer: 2021-025

Tid: 3/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Renáta Kis, bac.soc.pæd., Apor Vilmos Catholic College Vác, og Jane Flarup, uddannelseskoordinator og lektor i organisationsteori, Aarhus Universitet

Historiefortælling er ikke bare tidsforbrug og hygge. Gode historier kan forbedre relationer mellem mennesker, styrke robusthed, nedbringe stress og sygefravær og skabe høj livskvalitet og trivsel. Forskningen i fortællinger viser, at gennem den gode historie om dagligdagsbegivenheder på jobbet, i familien, blandt venner og hos den enkelte udløses en kaskade af positive emotioner. Ved at fortælle gode historier kommer mennesker ind i en positiv spiral, der til syvende og sidst fører til taknemmelighed, optimisme, lykke, kreativitet, glæde, kærlighed osv. Forløbet foregår i vekselvirkning mellem oplæg, arbejde i grupper og fælles dialog.

Lederens værktøjskasse – klar kommunikation

Holdnummer: 2021-145

Tid: 4/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Marianne Wolff Lundholt, institutleder for Institut for Design og Kommunikation, Syddansk Universitet

Kommunikation er et af de stærkeste instrumenter i lederens værktøjskasse til at opnå motiverede medarbejdere, ejerskab for strategien og en sund kultur i organisationen. Men ofte er vejen dertil ikke lige til. For ledelseskommunikation handler om mere end blot at "udrulle" dine budskaber og visioner til medarbejderne. Medarbejderengagement kræver et langt større fokus på forskellige former for kommunikation. Så hvordan opnår du som leder de bedste resultater med kommunikationen? Og hvilke kommunikationsformer bør du anvende?

Mellemlederens rolle i jeres fremtidige organisation

Holdnummer: 2021-324

Tid: 6/10, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Underviser: Marianne Livijn, chefkonsulent, UKON, og ErhvervsPhD-stipendiat i management, Aarhus Universitet

Vi sætter fokus på mellemlederens afgørende rolle i fremtidens organisering. Mellemledere er nemlig tæt på opgaven og kan gå på tværs af formelle roller og hierarkier og designe nye samarbejder, som får hele organisationen til at præstere bedre. Undervisningen tager afsæt i konkrete cases og et nyt forskningsprojekt om organisationsdesign. Forløbet vil foregå i vekselvirkning af forelæsning og øvelser, hvor deltagerne får lejlighed til at relatere det faglige indhold til deres daglige praksis – hvad enten man er topleder, mellemleder eller konsulent.

Ledelse, der virker

Holdnummer: 2021-133

Tid: 19/10, 6 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

God ledelse er vigtigt. Det er politikere, ledere og medarbejdere alle enige om. Men hvordan bliver man en god leder? Og hvad er effekterne af god ledelse? Ligesom konkurrencesvømme-re har ledere brug for at træne hele tiden for at blive ved med at være gode. Der er heller ingen, der er fødte ledere: Det er noget, man skal lære, dels igennem systematisk ledelses-udvikling og dels ved at gøre det. På dette forløb afliver vi myterne og sætter fokus på ledelse, der virker.

19/10: Er offentlig ledelse noget særligt?

Christian Bøtcher Jacobsen, lektor i statskundskab og vicecenterleder for Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, Aarhus Universitet, og Jesper Rosenberg Hansen, professor i virksomhedsledelse, Aarhus Universitet

26/10: Distribueret ledelse – når med-

arbejdere inddrages i løsningen af ledelsesopgaver. Christian Nyvang Qvick, centermanager med ansvar for forskningsformidling, Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, Aarhus Universitet, og Anne Mette Kjeldsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

02/11: Resultatmålinger og datainformeret ledelse.

Poul Aaes Nielsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

09/11: Kan ledere skabe sammenhæng i den offentlige sektor?

Mickael Bech, professor i sundhedsledelse, Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, Aarhus Universitet

16/11: Nye perspektiver på ledelse.

Rebecca Risbjerg Nørgaard, ph.d.-studerende i statskundskab, Aarhus Universitet, og Mathilde Albertsen Winsløw, ph.d.-studerende i statskundskab, Aarhus Universitet

23/11: Hvordan træner man ledelse?

Clara Siboni Lund, ph.d.-studerende i statskundskab, Aarhus Universitet, og Lotte Bøgh Andersen, professor og centerleder for Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, Aarhus Universitet

Styrk din karriere

Holdnummer: 2021-342

Tid: 20/10, 6 tirsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Vækkeuret ringer, og endnu en arbejdsuge venter forude. Vi bruger en stor del af vores vågne timer på vores job, og for de fleste handler arbejdet om mere end blot at tjene til føden. Forelæsningsrækken stiller skarpt på konkrete redskaber og metoder, der styrker din karriere. Bliv klogere på konflikthåndtering og forhandlingsteknik, og lær, hvordan du undgår stress i arbejdslivet. Lær også at tale i en forsamling, og få inspiration til, hvordan du skaber den gode balance mellem job og privatliv.

20/10: Tal, så du bliver hørt.

Linda Greve, ph.d., formidlingschef, Science Museerne på Aarhus Universitet

27/10: Konfliktløsning i arbejdslivet.

Finn Sten Jakobsen, lektor i strategi og økonomistyring, Aarhus Universitet

03/11: Skarpe tanker.

Line Kirstine Hauptmann, psykolog og specialist i klinisk neuropsykologi

10/11: Stress i arbejdslivet.

Mette Møller, erhvervspsykolog, specialist- og supervisor godkendt i ledelse og organisation, og Lærke Egefjord, læge, forfatter og billedkunstner

17/11: Balance i arbejds- og privatlivet.

Eva Borgen Paulsen, psykolog, Borgen Psykologi

24/11: Forhandlingsteknik i arbejdslivet.

Niels Hansen, studielector i forhandlingsteknik, Aarhus Universitet

”Forelæsningsrækken ‘Ledelsespsykologi’ gav ny og opdateret indsigt i psykologiske sider ved ledelse; jeg kom derfra med sammenhæng i mange tanker om ledelse, og jeg fik et afsæt for min ledelsesfaglige udvikling.”

**Deltagerkommentar på
”Ledelsespsykologi” (se hold s. 19)**
Thomas, 47 år, specialkonsulent

Konflikthåndtering og -forebyggelse i ledelsesmæssigt perspektiv

Holdnummer: 2021-326

Tid: 21/10, 4 onsdage, kl. 17.30-19.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Uløste konflikter kan have store omkostninger – økonomisk, personligt og for organisationen. Konflikter i ledelse er ikke en forestilling eller et spil, hvor det handler om at vinde eller tabe. Konflikter er også i den sammenhæng et livsvilkår. I denne forelæsningsrække bliver du præsenteret for forskellige ledelsesmæssige situationer, hvor behovet for konflikthåndtering og -forebyggelse er en vigtig faktor, når opgaven skal lykkes. Bliv bl.a. klogere på, hvordan du gennem mediering kan håndtere forandringer, optimere arbejdet i grupper og forebygge konflikter i projektarbejdet.

21/10: Forandringsledelse –

modstand mod forandringer som livsvilkår. Finn Sten Jakobsen, lektor i strategi og økonomistyring, Aarhus Universitet

28/10: Grupprocesser – hvorfor er de så vanskelige?

Jane Flarup, uddannelseskoordinator og lektor i organisations-teori, Aarhus Universitet

04/11: Strategisk ledelse og konflikthåndtering.

Finn Sten Jakobsen, lektor i strategi og økonomistyring, Aarhus Universitet

11/11: Projektledelse – konflikternes holdeplads.

Charlotte Bæk Risbjerg, mediator og cand.negot. med speciale i projektledelse, Risbjerg-Relation

Positiv psykologi i ledelse

Holdnummer: 2021-328
Tid: 21/10, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15
Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.
Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D215 i bygning 1531, Ny Munkegade 118

Inden for den positive psykologi stiller man spørgsmålet: "Hvad gør livet værd at leve"? Hvad er det, der får os til at trives som individer og i fællesskaber? Det er givet, at vi må stille de samme typer af spørgsmål i en arbejdslivssammenhæng. Hvad er det, der giver arbejdslivet mening? Vi dykker ned i centrale aspekter af den positive psykologi i en arbejdslivssammenhæng. Hvilken rolle spiller motivation? Hvordan skaber man en robust arbejdskultur? Og er mindfulness et godt værktøj til stresshåndtering?

21/10: Positiv psykologi og motivation. Nina Tange, cand. scient.soc., specialkonsulent, DPU, Aarhus Universitet

28/10: Udvikling af en robust kultur på arbejdspladsen. Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed

04/11: Kollektiv stress og kollektiv coping. Tanja Kirkegaard, adjunkt i psykologi, Aarhus Universitet

11/11: Positiv styrkebaseret ledelse. Mads Bab, master i positiv psykologi, forfatter, indehaver af Gnist

18/11: Psykologisk tryghed i arbejdslivet. Rebekka Bøgelund, seniorkonsulent, Videncenter for God Arbejdsliv

25/11: Mindfulness og stresshåndtering. Jesper Dahlgaard, forskningsleder og docent ved Program for Krop og Mental Sundhed, VIA UC

Skriv med glæde

Holdnummer: 2021-125
Tid: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.15-16.15
Pris: 695 kr., studerende 385 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Charlotte Wegener, lektor i kommunikation, Aalborg Universitet

Cursoren blinker, og hjernen arbejder på højtryk. Men du har svært ved at få ideerne ned på papiret. For motivationen mangler, og skrivelysten halter. Dette forløb handler om glæden ved at skrive og henvender sig til alle, der gerne vil have mere lystbetonede og fleksible skriveprocesser. Alt for ofte præsenteres skriveprocessen som en møjsommelig opgave, der forudsætter lange, uforstyrrede tidsrum. Men sådan behøver det ikke være. Dagen byder på teori og metoder om flow og kreativitet og ser nærmere på strategier til ideudvikling, fokus og revision af tekster. Forløbet er tilrettelagt, så du selv skal lave små skriveøvelser i løbet af dagen.

Social intelligens – i livet og på arbejdet

Holdnummer: 2021-279
Tid: 7/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
Pris: 695 kr., studerende 385 kr.
 Maks. 24 deltagere
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Lone Belling, cand.phil., forfatter og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

Nyere hjerneforskning viser, at vi er skabt til at være sociale. Vores hjerner samspiller, og følelser og fornemmelser spredes mellem mennesker. I mødet med andre mennesker genskaber hjernen det, der sker i den anden. Hør, hvordan denne viden kan have indflydelse på liv og arbejdsliv med fokus på bl.a. læring gennem imitation, nærvær i møder og samtaler, intuitiv og tavs kommunikation samt udvikling og træning af social intelligens – bl.a. med Teori U som ramme i en organisatorisk sammenhæng. Dagen vil veksle mellem oplæg og dialog, teori og praksis, øvelser og refleksion.

Tredje generations coaching

Holdnummer: 2021-019
Tid: 8/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00
Pris: 695 kr., studerende 385 kr.
 Maks. 30 deltagere
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet

Coaching er blevet et betydningsfuldt redskab i hverdagen, fordi samfundet hele tiden stiller nye krav til kompetenceudvikling, læring, ledelse samt team- og organisationsudvikling. Coaching kan hjælpe til at skabe ny viden og mestring af sociale forhandlinger. Dagen dykker ned i coaching og coachingpsykologiens verden og beskæftiger sig med aktuel samfundsforskning, nye læringsteorier og diskurser om det personlige lederskab. Lær, hvordan du med det nye udviklingsværktøj 'Tredje generations coaching®' kan være med til at udvikle værdiorienterede samtaler, der skaber ny viden, refleksioner og perspektiver.

Fremtidens bæredygtige organisation

Holdnummer: 2021-075
Tid: 1/12, 1 tirsdag, kl. 18.30-21.15
Pris: 435 kr., studerende 245 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118
Undervisere: Tanja Kirkegaard, adjunkt i psykologi, Aarhus Universitet, og Simon Elsborg Nygaard, konsulent og ekstern lektor i bæredygtighedspsykologi, Aarhus Universitet

I dag kan mange organisationer ikke kaldes bæredygtige. Det vil sige, at der ikke er balance i den måde, de bruger menneskelige, miljømæssige og økonomiske ressourcer på. Dels er der i mange organisationer et højt niveau af mistrivsel og stress, og dels er der på flere niveauer et overforbrug af ressourcer, som forværrer den miljømæssige krise. Derfor er det godt at stille spørgsmålet: Hvordan kan fremtidens organisationer gøres til en del af løsningen i stedet for en del af problemet? Vær med, når vi undersøger, hvordan vi udvikler organisationer, hvor mennesker, miljø og økonomi spiller bedre og mere bæredygtigt sammen.

Bliv inspireret sammen med kollegaer, venner eller familien. Følg en forelæsning, og få nye perspektiver til hverdagen.

Feedback gentænkt

Holdnummer: 2021-325
Tid: 8/12, 1 tirsdag, kl. 17.15-21.15
Pris: 595 kr., studerende 325 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118
Undervisere: Thorbjørn Larsen, erhvervspsykolog og konsulent, UKON, og Elisabet Skov Nielsen, cand.psych. og ledelseskonsulent, UKON

Feedback er verdens mest udbredte udviklingsværktøj – slet og ret. Alligevel udløser det ofte suk hos dem, der skal modtage og give feedback. På dette forløb vendes feedbackbegrebet på hovedet, og de uheldige grundforståelser erstattes med nye forståelser. Feedback skal først og fremmest bestilles, så den handler om det, modtageren har brug for, frem for, hvad giveren har mest lyst til at servere. Ved at arbejde med feedback på modtagerens præmisser er det muligt at få mere kvalitet i feedbacken samt at gøre den til en bedre oplevelse at give såvel som at modtage.

Ledelsespsykologi

Holdnummer: 2111-226
Tid: 25/1, 6 mandage, kl. 19.30-21.15
Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

De konkrete udfordringer, som organisationer står over for i en stadig mere globaliseret verden, kalder på nye forståelser af ledelse. Bliv introduceret for den nyeste forskning inden for ledelsespsykologien, hvor ledelse handler om processer og opgaver snarere end om frontfigurer og kontrol. Ifølge ledelsespsykologien bør vi vende blikket fra lederen som person og kigge nærmere på ledelse som sociale processer. Forelæsningsrækken indledes med en præsentation af den særlige ledelsespsykologiske optik, hvorefter der stilles skarpt på en række specifikke temaer, som er centrale for nutidens ledere.

- 25/01: Introduktion til ledelsespsykologi.** Claus Elmholdt, lektor i ledelses- og organisationspsykologi, Aalborg Universitet
- 01/02: Ledelse af psykisk arbejdsmiljø og trivsel.** Hanne Dauer Keller, lektor i læringsteori, Aalborg Universitet
- 08/02: Ledelse af motivation.** Andrea Søndergaard Poulsen, cand.psych., ledelseskonsulent, LEAD
- 15/02: Ledelse og coaching.** Stephanie Bäckström, cand.psych., partner, LEAD
- 22/02: Ledelse og bæredygtighed.** Simon Elsborg Nygaard, konsulent og ekstern lektor i bæredygtighedspsykologi, Aarhus Universitet
- 01/03: Ledelse af kreativitet.** Stephanie Bäckström, cand.psych., partner, LEAD

Den gode hukommelse

Holdnummer: 2111-291
Tid: 26/1, 4 tirsdage, kl. 17.30-19.15
Pris: 795 kr., studerende 445 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Hukommelsen er en helt afgørende forudsætning for vores liv og derfor også for vores arbejdsliv. Vi bruger hukommelsen, når vi skal huske vores arbejdsopgaver, og når vi vurderer, hvordan vi skal udføre dem. Men hvad er hukommelse, og kan man tale om, at der er flere slags? Hvad sker der med hukommelsen, når vi bliver ramt af stress eller bliver ældre? Kan vi lære noget om menneskets hukommelse ved at studere dyr? Og hvad sker der i hjernen, når vi lærer, og når vi glemmer?

- 26/01: Introduktion: Hvordan fungerer hukommelsen?** Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet
- 02/02: Hukommelsen og hjernecellerne.** Cathrine Baastrup, farmaceut og ph.d., ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet
- 09/02: Stress og hukommelse.** Line Kirstine Hauptmann, psykolog og specialist i klinisk neuropsykologi, ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet
- 16/02: Aldring og hukommelse.** Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

Sådan arbejder du strategisk med sociale medier

Holdnummer: 2111-060

Tid: 6/2, 1 lørdag, kl. 10.15-16.15

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Katrine Emme Thielke, digital kommunikationsrådgiver og ekstern underviser i sociale medier, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Den tid, hvor dine følgere så alle opdateringer på sociale medier, er forbi. Mængden af indhold er enorm, og der er meget støj, man som virksomhed eller organisation skal trænge igennem. Det stiller store krav til indholdet. Men hvad virker egentlig på sociale medier? Med en indholdsstrategi får man fat om roden af de sociale medier: Hvad er formålet, hvor kan vi være relevante, og hvordan kan vi levere godt indhold? Bliv introduceret for en model i fem faser, der beskriver, hvordan du arbejder strategisk med dit indhold på sociale medier.

Projektlederens personlige lederskab

Holdnummer: 2111-151

Tid: 6/2, 1 lørdag, kl. 11.00-15.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Mie Krog, direktør, Vimavima

Som projektleder har du ansvaret for projektets succes. Du skal inspirere, styre projektet i den rigtige retning og håndtere forandringer under skiftende arbejdsvilkår. Dit personlige lederskab er i den forbindelse afgørende for, hvor godt du lykkes i rollen. Forløbet sætter fokus på ledelsesadfærd, gennemslagskraft og det uformelle lederskab, hvor du måske har et stort ansvar, men ikke formelle beføjelser. Du vil få indsigt i de elementer, der er vigtige for at opnå succes i en rolle med stort ansvar, hvordan du arbejder med at skabe et velfungerende hold, og hvordan du kommunikerer klart og konstruktivt som projektleder.

Kommunikér professionelt

Holdnummer: 2111-176

Tid: 7/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

God kommunikation er vejen til en velfungerende og succesfuld virksomhed eller organisation. Den interne kommunikation skal være god, hvis man vil sikre sammenhængskraft, motivation og udvikling hos medarbejderne. Den eksterne kommunikation skal være god, hvis omverdenen skal vide, hvem man er, og hvad man kan og vil. Hvad er god kommunikation, og hvor mange måder skal en virksomhed egentlig kunne kommunikere på? Bliv introduceret til virksomheders og organisationers kommunikation – fra den interne og den eksterne til den digitale og den etiske.

10.00: Virksomhedskommunikation – fra budskab til

fællesskab.

Peter Kastberg, professor i organisatorisk kommunikation, Aalborg Universitet

11.45: Frokostpause

12.15: Branding og bæredygtighed – kommunikation om at

klare sig godt ved at gøre noget godt.

Line Schmeltz, lektor i organisatorisk kommunikation, Aalborg Universitet

14.15: Medarbejderne som strategiske kommunikatører – muligheder, udfordringer og dilemmaer.

Vibeke Thøis Madsen, adjunkt i digital og organisatorisk kommunikation, Aalborg Universitet

Fra arbejdsliv til en ny begyndelse i den 3. alder

Holdnummer: 2111-126

Tid: 7/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Maks. 50 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Poul-Erik Tindbæk, chefkonsulent og ph.d., en3karriere

Har du holdt afskedsreception, eller er du på vej mod den store omstillingsproces fra arbejdslivet til de gode år derefter? Og er du usikker på, hvordan du fortsat kan fylde dit liv med aktiviteter, du brænder for, og som du er god til? Få inspiration til, hvordan du kan finde din helt egen løbebane i den nye fase i livet – som fuldvoksen mellem voksen og gammel. Lær også, hvordan du fortsat kan bruge løs af dine talenter og din erfaring. Til gavn for dig selv og for andre. Forløbet vil foregå i vekselvirkning mellem oplæg, dialog og gruppearbejde.

Skriv lettere, end du tror

Holdnummer: 2111-083

Tid: 7/2, 1 søndag, kl. 10.15-16.15

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Maria Larsen, journalist, kommunikationsrådgiver og forfatter, Mellem Linjerne

Skriver du dig frem til budskabet i din tekst? Eller har du overblik over det, inden du sætter dig til tastene? At skrive er et håndværk, alle kan blive bedre til. Ved at blive bevidst om tre vigtige faser fra blankt papir til færdig tekst: Tænk + Skriv + Rediger, kan du komme til at skrive hurtigere og bedre. Forløbet er relevant for alle, der gerne vil have inspiration til at skrive hurtigere, få det sjovere undervejs og skrive tekster, der fænger, uanset om det er mails, notater, nyhedsbreve, artikler eller rapporter.

Tag dine kollegaer med på Folkeuniversitetet, så bliver ny viden bedre forankret på arbejdspladsen

Ledelsesdilemmaer – og kunsten at navigere i moderne ledelse

Holdnummer: 2111-161

Tid: 13/3, 1 lørdag, kl. 10.15-16.15

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Thomas Duus Henriksen, lektor i intern kommunikation og organisatoriske processer, Aalborg Universitet, Rikke Kirstine Nielsen, lektor i organisationskommunikation, Aalborg Universitet, Henrik Holt Larsen, professor emeritus, dr.merc. i human resource management, Copenhagen Business School, og Anne-Mette Hjalager, professor i erhvervsøkonomi og ledelse, Syddansk Universitet

Lakmusprøven på god ledelse er at mestre dilemmaledelse. At kunne sejle med intuition og godt sømandskab i den skærgård af komplekse beslutningssituationer, prioriteringer, valg og fravalg, interessekonflikter og krav, som er ryggraden i ledelse. Bliv introduceret for en række vigtige ledelsesdilemmaer, som belyser og problematiserer, hvad der rører sig i ledelsesforskningen og i praksis netop nu. Få et overblik over tidstypiske ledelsesdilemmaer samt inspiration til konstruktiv håndtering af disse – bl.a. på baggrund af løsningsmuligheder fra konkrete virksomheder. Forløbet henvender sig til ledere, konsulenter, HR-medarbejdere og andre med interesse for ledelse som fænomen.

Tredje generations coaching

Holdnummer: 2111-004

Tid: 21/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet

Coaching er blevet et betydningsfuldt redskab i hverdagen, fordi samfundet hele tiden stiller nye krav til kompetenceudvikling, læring, ledelse samt team- og organisationsudvikling. Coaching kan hjælpe til at skabe ny viden og mestring af sociale forhandlinger. Dagen dykker ned i coaching og coachingpsykologiens verden og beskæftiger sig med aktuel samfundsforskning, nye læringsteorier og diskurser om det personlige lederskab. Lær, hvordan du med det nye udviklingsværktøj 'Tredje generations coaching®' kan være med til at udvikle værdiorienterede samtaler, der skaber ny viden, refleksioner og perspektiver.

Mødefacilitering

Holdnummer: 2111-045

Tid: 21/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Maks. 25 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet

Hvordan får man møder, der er værdiskabende, effektive, involverende, muntre, korte og fåtallige? Det gør man ved at facilitere dem, dvs. styre deres form stramt og venligt. Facilitering er en form for myndig og inkluderende mødeledelse, der næsten umærkeligt bringer det bedste frem i mødedeltagerne. Forløbet introducerer en række redskaber til mødefacilitering, og deltagerne afprøver dem i mindre, faciliterede grupper. Central er den kunst at fokusere en diskussion, når en meget-talende mødedeltager har sadlet kæphesten og er på vej ud over prærien. Vi skal også øve, hvordan man med faciliterende spørgsmål kan kvalificere et møde, der ledes af en anden person.

Gå i dialog

Holdnummer: 2111-159

Tid: 22/3, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Elisabet Skov Nielsen, ledelseskonsulent og cand.psych., UKON

Du behøver ikke altid at booke en tid hos din coach eller psykolog, når du går og bøvler med noget. Mange gange er det nok at tale med en ven eller god kollega – men det forudsætter, at I sammen er i stand til at sætte rammerne for en udviklende samtale. At turde og mestre at indgå i udviklende samtaler er efterspurgt færdigheder i nutidens arbejdsliv med involverende ledelse og samarbejde på tværs. Denne forelæsning tager turen rundt i en række dialogiske dyder og forholdemåder, som du kan bære med ind i dine samtaler for at styrke relationen og udvikle personen.

Arbejdsrelationer og relationsarbejde

Holdnummer: 2111-005

Tid: 24/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Camilla Raymond, cand. psych. og organisationspsykolog

Forløbet kaster lys over, hvordan man kan arbejde med processer, der involverer mennesker, som skal ledes fra et sted til et andet. Det ligger i sådanne processers natur, at vi ikke kan kontrollere dem, uanset hvilken kasket vi har på. Men vi kan udvikle vores evner til at mestre dem. Med afsæt i organisationspsykologiske teorier præsenteres nye metoder og værktøjer, der kan give os farbare veje at gå. Få bl.a. indblik i værktøjerne 'Håndslag' og 'Klar Tale', der kan hjælpe os med at lave aftaler, der forpligter – og få os til at kommunikere klart, når aftalerne alligevel ikke overholdes.

Det frygtløse lederteam

Holdnummer: 2111-135

Tid: 25/3, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Underviser: Eva Damsgaard, cand. mag. i medievidenskab og organisationsudvikling, ledelsesudviklingskonsulent, IMPAQ

Et lederteam er for organisationen, hvad et hjerte er for menneskekroppen. Hvis ikke hjertet fungerer, kan man reparere nok så meget på resten af kroppen, uden at det afhjælper symptomerne. På samme måde er det med lederteamet. Hvis ikke det fungerer optimalt, kan problemer i organisationen være tæt på umulige at afhjælpe. Forskning viser, at vi har brug for hinanden for at lykkes, og lederteams skaber en unik værdi for organisationen, som den enkelte leder ikke alene kan skabe. Hvis det skal lykkes at udvikle kompetente og bæredygtige organisationer, må lederteams være frygtløse og vise retning og sammenhængskraft.

Heldagskurser

25/11 og 9/12

*Morgenkaffe
og fælles frokost
er inkluderet
i prisen*

Tilbring en lærerig dag i de smukke omgivelser på Moesgaard Museum, og få viden, inspiration og konkrete værktøjer til arbejdslivet.

Kunsten at dvæle i dialogen

Holdnummer: 2021-272

Tid: 25/11, 1 onsdag, kl. 10.30-16.15

Pris: 1275 kr.

Sted: Moesgaard Museum, lokale 302, Moesgård Alle 15

Undervisere: Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet

Hvad kendetegner den bæredygtige og meningsfulde samtale, der giver værdi for samtaleparterne? Ikke alle samtaler og dialogtyper er hjælpsomme og nyttige for den enkelte person. Det er vigtigt at forstå såvel den sociale som den organisatoriske ramme for samtalen for at kunne give den værdi og mening. Dialogen er med til at sikre os et holdepunkt og en integritet i vores måde at agere i verden på. Hvis vi dvæler i dialogen, åbner der sig nye muligheder for en grundlæggende forståelse af os selv og hinanden. Få input til at lytte til dig selv og den anden i dialogen.

Pausen under pres – pausens betydning for hjernen, læring og trivsel

Holdnummer: 2021-312

Tid: 25/11, 1 onsdag, kl. 10.30-16.15

Pris: 1275 kr.

Sted: Moesgaard Museum, lokale 301, Moesgård Alle 15

Undervisere: Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet, og Louise Meldgaard Bruun, specialpsykolog i psykiatri

Pausen er under pres. Vi halsler gennem livet uden virkelig at stoppe op. Vi bliver stressede og syge, vi lærer og arbejder dårligere – hele vores kognitive potentiale lider under dette evige jag. Vi bilder os ganske vist ind, at vi stopper op og giver plads til os selv, men gør vi nu også det? I forløbet vil vi se nærmere på vores kognitive funktioner og vores læring. Vi vil behandle konsekvenserne af den pauseløse hverdag. Og først og sidst: Vi vil tage fat i den ægte pause, hjernepausen, og dens betydning for vores dagligdag og tankevirksomhed. Deltagerne vil få masser af råd og teknikker til at få lagt pauser ind i hverdagen.

Leder uden kasket

Holdnummer: 2021-273

Tid: 9/12, 1 onsdag, kl. 10.30-16.15

Pris: 1275 kr.

Sted: Moesgaard Museum, lokale 302, Moesgård Alle 15

Undervisere: Lene Worning, cand.merc., HRM-konsulent og coach, WOHA

Mange fagligt stærke specialister har ledelsesfunktioner uden mandat. Her er det vigtigste redskab for at trives og lykkes dig selv, din personlige autoritet og gennemslagskraft. Men hvordan driver du mennesker, projekter, teams og arbejdsgrupper frem mod målet? Hvordan håndterer du krydspres, kollegaer, der ikke samarbejder optimalt, og konflikter, som du er en del af, når du ikke har den formelle ledelsesautoritet? Forløbet introducerer dig for en række konkrete værktøjer inden for relationsledelse, kommunikation og konflikthåndtering og henvender sig til dig, der i det daglige udøver ledelse, men ikke har en formel ledertitel.

Giv teksten liv

Holdnummer: 2021-311

Tid: 9/12, 1 onsdag, kl. 10.30-16.15

Pris: 1275 kr.

Sted: Moesgaard Museum, lokale 301, Moesgård Alle 15

Undervisere: Andreas Graae, ph.d. i kulturvidenskab og adjunkt, Forsvarsakademiet

At skrive levende og legende er ikke forbeholdt de kreative få. Alle kan lære at give deres tekster liv, så det bliver sjovere både at skrive og læse dem. Forelæseren gennemgår systematisk, hvordan man med enkle midler kan gøre selv svære tekster levende. Lær, hvordan du gør tekstens indhold dramatisk og nærværende. Lær, hvordan du giver teksten en form, der vækker læserens begær. Få råd om, hvordan du dræber klichéerne og sætter liv i sproget med overraskende metaforer, rim og rytme. Forløbet vil være rigt på konkrete eksempler og praktiske øvelser, der sætter de forskellige tekstgreb i spil.

Kina går altså ikke over!

Mette Thunø

Lektor i kinastudier
Aarhus Universitet

Kina vil påvirke vores verdensorden, og det gælder politisk, handelsmæssigt, økonomisk og kulturelt, påpeger kinaforsker Mette Thunø, Aarhus Universitet. Hun opfordrer EU-landene til at gå sammen om en fælles kinapolitik baseret på klare politiske principper.

Da Mette Thunø hoppede ned fra den transsibiriske togvogn og tog de første skridt i Beijing i 1983 lige efter 3. g, ventede der hende et chok. Jo mere, hun så, jo mere målløs var hun over, at hun efter 12 års skolegang og et år i USA ikke havde lært noget om det kæmpestore land med en femtedel af verdens befolkning.

Det har hun rådet bod på siden. Den 56-årige lektor i kinastudier lærte kinesisk på flere ophold i Taiwan og Kina, og hun følger nyhedsstrømmen og de sociale medier i Kina tæt, bl.a. for at holde sig opdateret om, hvad Kinas Kommunistiske Parti fortæller sin befolkning, hvordan den menige kineser reagerer, og hvordan verdensbilledet ser ud fra den side af kloden, hvor man bruger kinesiske skrifttegn.

For ét er sikkert: Kina vil rokke ved vores verdensopfattelse. Landet vil få enorm betydning for vores børn og børnebørn, påpeger hun fra sit kontor i Nobelparken i Aarhus, hvor der langs dørkarmene bydes velkommen med kinesiske nytårsønsker for fred og velstand.

”Den storpolitiske spilleplade er ved at ændre sig. Kina vil få endnu større økonomisk betydning i verden og radikalt forandre relationerne mellem stormagterne. Vi kommer til at mærke Kina på flere parametre: handel, økonomi, klima, kultur og politik. I Kina har man en anden opfattelse af, hvordan verden skal fungere, så det må vi begynde at forholde os aktivt til. Jo før, jo bedre!” siger hun.

Læs hele artiklen på fauu.dk.

Kom tættere på Mette Thunø til 'Vidensbrunch' på Dokki onsdag 9/12 og til forelæsningsrækken om 'Silkevejen - den gang og i dag'. Læs mere på fauu.dk

Psykologi og sundhed

Livskvalitet – grib det gode liv

Holdnummer: 2021-394

Tid: 2/9, 5 onsdage, kl. 17.30-19.15

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Med stress og jag haster vi afsted i vores egen lille verden. Med hovedet begravet i telefonen og tankerne beskæftiget med fortidens fejltrin og fremtidens bekymringer. Men er der en vej til et mere enkelt liv? Et liv med fokus på nærvær og samvær. Et liv, hvor vi sænker farten, vender udviklingsræset ryggen og i stedet mærker verden og er til stede i nuet – til gavn for os selv og dem omkring os. Et liv med øget livskvalitet.

02/09: Hjernen, fordybelse og koncentration.

Albert Gjedde, professor i translational neurobiologi, Syddansk Universitet

09/09: Skønlitteraturens helbredende kraft.

Mette Steenberg, forsker i litteratur, Aarhus Universitet

16/09: En pause i naturen.

Dorthe Varning Poulsen, fysioterapeut, ph.d. og adjunkt i landskabsarkitektur og planlægning, Københavns Universitet

23/09: Den gode samtale.

Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

30/09: Positiv psykologi.

Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA

Retsmedicin og drab

Holdnummer: 2021-337

Tid: 3/9, 1 torsdag, kl. 19.30-21.15

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Underviser: Asser Hedegård Thomsen, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

Retsmedicinske problemstillinger omtales jævnligt i forbindelse med kriminalsager og indgår ofte i bøger, film og tv-serier. En væsentlig del af retsmedicinerens arbejde er at undersøge afdøde for at afgøre, om de er slået ihjel af en anden person. Dette er oftest ganske nemt, men kan til tider volde problemer. Hvad nu, hvis der er en enkelt stiklæsion i brystet på en person, og kniven sidder i brystet? Så kan der i princippet være tale om alle tre unaturlige døds måder: ulykke, selvmord eller drab. I forelæsningsen fortæller Asser Hedegård Thomsen om sin dagligdag som retsmediciner og gennemgår de foreløbige fund i et større forskningsprojekt om drab i Danmark.

Hverdagens udfordringer

Holdnummer: 2021-398

Tid: 8/9, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Vi kommer alle til at stå i svære situationer og dilemmaer i livet. Fra småirritationer i parforholdet til store livskriser, der former os og sætter kursen for vores liv, lykke og velvære. Hvis der dog bare fandtes en manual til livet, så vi kunne slå de gode løsninger op! Det gør der ikke. Men der findes forskere, der hver dag arbejder med områder, teorier og metoder, som kan give inspiration, perspektiver og værktøjer til at navigere i hverdagens udfordringer. Fem forskere giver deres bud.

08/09: Bliv ven med dine tanker – om metakognitiv terapi.

Ina Skyt, ph.d. i psykologi, Aarhus Universitet

15/09: Parforhold og kærlighed.

Asger Neumann, psykolog og ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet

22/09: Den kære og svære familie.

Per Schultz Jørgensen, professor emeritus i socialpsykologi, Aarhus Universitet

29/09: Tab og sorg.

Mai-Britt Guldin, psykolog og seniorforsker i sorg, Aarhus Universitetshospital

06/10: Trivsel og positiv psykologi i hverdagen.

Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA

Tilmeld dig
Folkeuniversitetets
nyhedsbrev på
www.fuau.dk

Psykologisk læseklub – fortællinger om os

Holdnummer: 2021-045

Tid: 10/9, 17/9, 8/10, 5/11 og 3/12, 5 torsdage, kl. 17.30-19.15

Pris: 705 kr., studerende 395 kr.

Maks. 15 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale G214, Ny Munkegade 118

Underviser: Karen Margrethe Schifter Kirketerp, autoriseret psykolog

Litteratur er et unikt medie med en helt særlig kraft til at overskride grænser. Vi reagerer og oplever følelser i takt med, at vores øjne glider over ordene. Litteraturen kan vise os ting, vi ellers ikke ville have oplevet; uden at flytte fødderne kan vi rejse med Moby Dick over verdenshavene, forstå Aids' sorg eller forsvinde ind i klædeskabets portal mod Narnia. Inden for psykologiens verden viser forskning, at litteratur og fortællinger bl.a. kan medvirke til stressforløsning, styrket analytisk tænkning, øget selvforståelse og -refleksion samt øget empati. I denne læseklub dykker vi ned i de psykologiske aspekter ved at læse litteratur. Se mere om forløbet samt litteraturliste på fauu.dk.

Eksistentiel psykologi

Holdnummer: 2021-038

Tid: 3/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Anders Dræby, ph.d. i eksistentiel terapi, cand.mag. i idéhistorie og filosofi

Hvad er mon formålet med vores liv? Det spørgsmål stiller mange af os i en tid, hvor der mangler plads til at være menneske. Derfor er den eksistentielle psykologi særligt populær netop nu. Eksistentiel psykologi er inspireret af filosofien, og den handler ikke mindst om at kunne opdage meningen med livet og finde retning i tilværelsen. Desuden undersøger den eksistentielle psykologi, hvordan vi kan møde kærligheden og elske andre, samtidig med at vi kan lære at være alene med os selv. Og hvordan vi kan påtage os vores egen frihed og træffe gode valg i tilværelsen.

Kender du en psykopat?

Holdnummer: 2021-354

Tid: 6/10, 1 tirsdag, kl. 17.30-21.30

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Underviser: Tine Wøbbe, chef-psykolog, Psykiatrisk Center Sct. Hans

De fleste af os vil nok mene, at vi ikke møder ret mange psykopater i hverdagen. Vi hører om dem i TV eller fascineres af fiktive karakterer. Men psykopati kan komme til udtryk i både større og mindre grad. I Danmark antager man, at der findes omkring 250.000 psykopater. Det betyder, at vi hver især kender én – måske to. Så hvad dækker begrebet egentlig over? Hvornår er man psykopat? Hvor møder man dem typisk, og hvordan tackler man en psykopat? Undervisningen tager bl.a. afsæt i 'Kort og godt om psykopati', der er på vej fra Dansk Psykologisk Forlag.

Kort og godt om ADHD

Holdnummer: 2021-269

Tid: 7/10, 1 onsdag, kl. 18.00-20.45

Pris: 275 kr., studerende 175 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Underviser: Per Hove Thomsen, overlæge og professor i børne- og ungdomspsykiatri, Aarhus Universitet, og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital Psykiatrien

Hvad er ADHD? Hvorfor får man ADHD? Hvad kan man selv gøre, og hvordan kan man hjælpe, hvis man er forældre til eller tæt på et menneske med ADHD? Få kort og klar viden om ADHD, om symptomer, årsager og behandling, særlige forhold for børn, unge og voksne med ADHD, og om hvordan man kan forholde sig til ADHD i hverdagen. Undervisningen giver viden og råd med fokus på opmærksomhed, hyperaktivitet, impulsivitet og andre vanskeligheder som søvn- og spiseproblemer. Forelæsningsen tager afsæt i 'Kort & godt om ADHD' (Dansk Psykologisk Forlag) og henvender sig til forældre, lærere, pædagoger, behandlere og andre med interesse for emnet.

Kunsten at leve et meningsfuldt liv

Holdnummer: 2021-047

Tid: 8/10, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Underviser: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

Flere og flere danskere efterlyser større glæde og mere mening i livet. Men hvordan får man det? Få indblik i, hvorfor meningsfuldhed er en meget vigtig del af alle menneskers trivsel. Med afsæt i den nyeste viden om livsglæde, mening, autenticitet, robusthed og trivsel kan du denne aften blive klogere på kunsten at leve et meningsfuldt liv. Få inspiration til, hvordan du kan leve et liv med mindre stress og større ro, robusthed, livsglæde, gejst og ikke mindst mening. Undervisningen tager afsæt i udgivelserne 'Livskunst i praksis' og 'Hullerne i livet – og livet i hullerne' (Forlaget Ella).

Store psykologer

Holdnummer: 2021-393

Tid: 20/10, 7 tirsdage, kl. 19.30-21.15 (ingen undervisning 10/11)

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Mange af os tænker instinktivt på Freud, når det handler om psykologi, men Freud er bare én af mange store psykologer gennem historien. Som disciplin og forskningsfelt rummer psykologien i dag adskillige teoretiske, anvendelses- og praksisorienterede tilgange, og det kan vi takke de store psykologer gennem tiden for. Få en grundlæggende introduktion til psykologi med afsæt i en række store psykologer, deres teorier, metoder og resultater, som gennem historien har været afgørende for psykologiens grunddiscipliner og hovedretninger.

- 20/10: Wundt, James og psykologiens grundlæggelse.** Thomas Koester, Human Factors Specialist hos Maersk Drilling A/S
- 27/10: Freud, Erikson og udviklingen af psykoanalyse.** Ole Michael Spaten, lektor i personlighedspsykologi, Aalborg Universitet
- 03/11: Piaget og udviklingspsykologien.** Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet
- 17/11: Pavlov, Skinner og adfærdspsykologien.** Ole Michael Spaten, lektor i personlighedspsykologi, Aalborg Universitet
- 24/11: Maslow, Rogers og den humanistiske psykologi.** Anders Dræby, ph.d. i eksistentiel terapi, cand.mag. i idéhistorie og filosofi
- 01/12: Bruner, Polkinghorne og den narrative psykologi.** Dorthe Kirkegaard Thomsen, professor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet
- 08/12: Frankl, Binswanger og den eksistentielle psykologi.** Anders Dræby, ph.d. i eksistentiel terapi, cand.mag. i idéhistorie og filosofi

Følelsernes kompas

Holdnummer: 2021-013

Tid: 20/10, 3 tirsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Underviser: Mia Skytte O'Toole, lektor i klinisk psykologi, Aarhus Universitet

Til tider kan vores følelser løfte os op på en lysere sky. Andre gange er de forbundet med smerte og ubehag. Men alle følelser er vigtige. De indeholder nemlig information om, hvor vi er, i forhold til dér, hvor vi gerne vil være. Men følelser kan være vanskelige at afkode og styre, og derfor er to vigtige nøgler til et velfungerende følelsesliv såvel følelsesmæssig klarhed som følelsesregulering. Dyk ned i psykologiske følelses teorier med fokus på, hvordan du får adgang til dine følelser og regulerer dem på en hensigtsmæssig måde. Forelæsningsrækken tager afsæt i 'Følelsernes kompas' (Akademisk Forlag).

Tilbage til samtalen

Holdnummer: 2021-224

Tid: 21/10, 3 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Vi lever i en tid med hurtig og ofte overfladisk, online kommunikation. Vi har hele tiden mulighed for at være til stede i flere samtaler på én gang – på mailen, Facebook og sms. Med dette forløb sætter vi spot på den dybe, fokuserede og nærværende samtale og undersøger, hvordan den bidrager til hverdagsliv og arbejdsliv.

- 21/10: Filosofiske refleksioner over den gode samtale.** Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet
- 28/10: Psykologiens teorier og værktøjer til den gode samtale.** Asger Neumann, psykolog og ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet
- 04/11: Samskabende møder – den professionelle samtale.** Linda Greve, ph.d., formidlingschef, Science Museerne på Aarhus Universitet

Styrk dit helbred med kreativitet – vejen til indre ro, flow og livsglæde

Holdnummer: 2021-270

Tid: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.15-15.30

Pris: 445 kr., studerende 265 kr. inkl. materialer til maleri og collage

Maks. 30 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Mette Møller, erhvervspsykolog, specialist og supervisor godkendt i ledelse og organisation, og Lærke Egefjord, læge, forfatter og billedkunstner

Drømmer du om at lukke kunsten og kreativiteten ind i dit liv? Eller at genfinde dit kreative jeg? Og har du nogensinde spekuleret over, om din tur på kunstmuseet er andet end en dejlig luksus? Måske ligefrem gavnlige for dit helbred? Dagen giver dig et indblik i, hvordan kunst og kreativitet kan dæmpe symptomer på eksempelvis stress, angst, depression og demens. Lær, hvordan du selv skaber de optimale rammer for at opleve følelsen af flow og livsglæde, som en kreativ stund kan give dig. Gennem guidede kreative øvelser får du styrket dit kreative selvværd.

10.15: Kunst og kreativitet på recept?

12.00: Frokostpause

12.45: Forskellige guidede kreative øvelser

Slip perfektionismen

Holdnummer: 2021-264

Tid: 7/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Sanne Østergaard Nissen, lektor, coach og perfektionismeforsker, University College SYD

De fleste af os kender til følelsen af at stræbe efter perfektion – i større eller mindre omfang. At man er ambitiøs og gerne vil præstere sit bedste, kan være en rigtig god egenskab. I større omfang kan perfektionisme dog føre til en utålelig selvkritik, gentagne bekymringer og frygt for at begå fejl. Perfektionisme er en copingstrategi eller et karaktertræk, der udvikles for at modstå de krav, man føler sig pålagt – eller har pålagt sig selv. Det er derfor noget, man kan arbejde på med fokus på tanke- og adfærdsmønstre. Få viden og værktøjer fra forskningens verden. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Skønheden i det uperfekte' (People's Press).

De døde kroppes hemmeligheder. Rettsmediciner Asser Hedegaard Thomsen dissekerede død og drab til Århundredets Festival. Mød ham til forelæsningsen 'Rettsmedicin og drab', s. 24.

Forstå søvnen

Holdnummer: 2021-250

Tid: 25/11, 3 onsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Underviser: Ali Amidi, adjunkt i psykologi, Aarhus Universitet

Vi bruger omkring en tredjedel af vores liv på at sove, hvilket svarer til omkring 27 år i alt. Men hvorfor sover vi egentlig, og er det overhovedet så vigtigt at få sine 7-8 timer under dynen? Nyere undersøgelser viser, at hele 46 % af danskerne er lidt eller meget generede af søvnproblemer i hverdagen, og måske er tendensen stigende. Med disse tre forelæsninger vil du få en dybere forståelse af søvn, døgnrytmer og de neurobiologiske mekanismer, der ligger til grund herfor. Desuden vil vi kigge på søvnens rolle for sundhed og sygdom samt på viden om søvnforstyrrelser og deres behandlinger.

Bag om sorg – Naja Marie Aidt og Mai-Britt Guldin

Holdnummer: 2021-392

Tid: 9/12, 1 onsdag, kl. 17.15-19.00

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Medvirkende: Naja Marie Aidt, forfatter, og Mai-Britt Guldin, psykolog og seniorforsker i sorg, Aarhus Universitetshospital

I marts 2015 dør forfatter Naja Marie Aidts søn Carl i en ulykke, 25 år gammel. Midt i sorgen nærmer Aidt sig det umulige: at skildre sorgen over sønnens død. Det ærlige, rystende og smukke værk får titlen 'Har døden taget noget fra dig så giv det tilbage'. Selvom sorgen er et grundvilkår for mennesket, kan den alligevel overrumple os, når vi er mindst forberedte på den. Hvad sker der i kroppen og med psyken, når vi mister? Hvordan giver vi sorgen plads og lærer at leve med den? Oplev Naja Marie Aidt i samtale med sorgforsker Mai-Britt Guldin.

Robusthed i praksis – i hverdags- og arbejdslivet

Holdnummer: 2111-285

Tid: 26/1, 7 tirsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D215 i bygning 1531, Ny Munkegade 118

Robusthed og personlig styrke er personlige træk, som flere og flere efterspørger i en verden med store krav, konstante forandringer, fyldte familiekalendere, højt tempo og stress. Hvad er robusthed egentlig for noget, og hvordan udvikler og skaber man robusthed både privat og på arbejdet? Få værktøjer til at skabe robusthed hos andre og til at fremme robusthed hos dig selv som privatperson. Forelæsningsrækken bygger på bogen 'Robusthed i praksis' (Forlaget Mindspace).

26/01: Introduktion og robusthed via flowtilstande.

Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

02/02: Kollektiv robusthed.

Mads Bab, master i positiv psykologi, forfatter, indehaver af Gnist

09/02: Relationer og robusthed.

Eva Hertz, psykolog, ph.d. og stifter af Center for Mental Robusthed

16/02: Opbygning af mentale muskler og robusthed.

Louise Tidmand, ph.d., forfatter og uddannelseschef i StyrkeAkademiet

23/02: Robusthed, livsduelighed og karakterstyrker.

Louise Tidmand, ph.d., forfatter og uddannelseschef i StyrkeAkademiet

02/03: Positiv kommunikation styrker din robusthed.

Rikke Dinnetz, cand.mag. i kommunikation, journalist og forfatter

09/03: Mening – en vej til robusthed.

Nina Tange, cand.scient.soc., specialkonsulent, DPU, Aarhus Universitet

Mental sundhed i hverdagen

Holdnummer: 2111-194

Tid: 27/1, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Vores mentale sundhed har stor indflydelse på vores livskvalitet og på risikoen for at udvikle psykiske lidelser. For at opnå mental sundhed lyder nogle af rådene, at vi skal spise sundt, vi skal sove godt, og vi skal huske at tage en pause fra bekymringerne. Men hvad er det, vi reelt skal spise for at få overskud i hverdagen? Hvordan sørger man for at sove godt? Og hvordan er det lige, vi slipper bekymringerne?

27/01: Sov godt.

Poul Jørgen Jennum, klinisk professor i neurofysiologi og overlæge, Glostrup Hospital og Københavns Universitet

03/02: Spis dig glad.

Anne Wilhjelm Ravn, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

10/02: Fysisk aktivitet, psykisk sundhed og livskvalitet.

Julie Midtgaard, seniorforsker, lektor og psykolog, Rigshospitalet og Københavns Universitet

17/02: Hold dig mentalt aktiv.

Albert Gjedde, professor i translational neurobiologi, Syddansk Universitet

24/02: Tag en pause. Mindfulness og meditation.

Jacob Piet, ph.d. i mindfulness, Aarhus Universitet

03/03: Psykisk sygdom og terapeutiske værktøjer.

Malene Klindt Bohni, cand.psych.

**Kombinér
forelæsninger på
Folkeuniversitetet
med et lækkert måltid i
Matematisk Kantine**

60+ en ny begyndelse

Holdnummer: 2111-193

Tid: 28/1, 6 torsdage, kl. 17.30-19.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Vi har ikke blot fået flere leveår, vi har – uden at det er gået rigtigt op for os – også fået en spritny fase i livet mellem voksen og gammel. Stadig flere 60+ere oplever, at de både mentalt og fysisk kan meget mere end forventet. Hvad skal den nye livsfase så bruges til? Få et grundigt kig ind ad vinduet til de mange aspekter i den nye begyndelse som fuldvoksen 60+er. Og hør forskernes bud på, hvad et godt, sundt og meningsfuldt liv som 60+er kan være.

28/01: Den nye livsfase – når 'det er alderbedst'.

Poul-Erik Tindbæk, chefkonsulent og ph.d., en3karriere

04/02: Sociale relationers indvirken på sund aldring.

Charlotte Juul Nilsson, læge og lektor i social medicin, Københavns Universitet

11/02: Positiv psykologi og det meningsfyldte liv.

Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA

18/02: Hold hjernen i gang.

Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

25/02: Sund og aktiv aldring – hvad kan man selv gøre (på letforståeligt engelsk).

Suresh Rattan, professor emeritus i biogerontologi, Aarhus Universitet

04/03: Livsfortællinger – hvordan vi ser tilbage på vores liv.

Dorthe Kirkegaard Thomsen, professor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet

”Kognitionspsykologi handler om at forstå, hvordan mennesket erkender sin verden, og hvordan denne erkendelse til tider kan være begrænset.”

Citat fra forelæseren bag 'Alt, hvad du bør vide om psykologi'

Dorthe Kirkegaard Thomsen, professor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet

Alt, hvad du bør vide om psykologi

Holdnummer: 2111-192

Tid: 2/2, 5 tirsdage, kl. 17.30-19.15 (ingen undervisning 16/2)

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Hvordan fungerer menneskets hukommelse, hvad påvirker vores sociale adfærd, og hvordan udvikles vores personlighed? Psykologi handler om at forklare, hvorfor vi mennesker oplever, føler, tænker, handler og udvikler os, som vi gør. Få indblik i de vigtigste milepæle inden for psykologien, og bliv introduceret til den nyeste viden på området. Forelæsningerne giver desuden redskaber til refleksion og analyse af psykologiske problemstillinger. Bliv klogere på dig selv, og få en bedre forståelse og respekt for menneskers forskelligheder.

02/02: Kognitionspsykologi. Dorthe Kirkegaard Thomsen, professor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet

09/02: Læringspsykologi. Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

23/02: Socialpsykologi. Inger Glavind Bo, lektor i social-psykologi, Aalborg Universitet

02/03: Personlighedspsykologi. Ole Michael Spaten, lektor i personlighedspsykologi, Aalborg Universitet

09/03: Udviklingspsykologi. Peter Krøjgaard, professor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet

Den kreative kraft – udnyt dit potentiale, og skab et meningsfuldt liv

Holdnummer: 2111-073

Tid: 6/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 505 kr., studerende 295 kr. inkl. materialer

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Lærke Egefjord, læge, forfatter og billedkunstner, og Mette Møller, erhvervspsykolog, specialist og supervisor godkendt i ledelse og organisation

Hvordan kan kunst og kreativitet hjælpe dig til et meningsfuldt liv, både privat og på arbejdspladsen? Kunst og kreativitet gavner helbredet psykisk såvel som fysisk og dæmper symptomer på angst, stress og depression. Du kan ovenikøbet blive en bedre leder af at gå på kunstmuseum, og kunsten styrker din intuition og hjælper dig med at træffe bedre beslutninger. Men hvordan? Denne dag fokuserer vi på kunstens og kreativitetens væsen – i det enkelte menneske, i et sundhedsperspektiv og i ledelse af eget og andres liv.

10.00: Kunst og kreativitet på recept og med på job?

12.00: Frokostpause

12.45: Workshop med guidede, kreative øvelser og små oplæg

Bliv ven med dine tanker

Holdnummer: 2111-210

Tid: 9/3, 3 tirsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Underviser: Ina Skyt, ph.d. i psykologi, Aarhus Universitet

Metakognitiv terapi er en nyere metode til behandling af en række psykiske lidelser som fx angst og depression. Modsat mange andre terapiretninger fokuserer metoden ikke så meget på det konkrete indhold af tanker, men derimod på, hvad man stiller op med tanker. Centralt står det 'kognitive opmærksomhedssyndrom', der dækker over en række uhensigtsmæssige strategier som bekymring, grublen, overopmærksomhed og undgåelsesadfærd. Det er strategier, som mange af os kender til, og som kan bidrage til udviklingen og opretholdelsen af psykisk lidelse. Forelæsningsrækken giver en grundlæggende introduktion til metakognitiv terapi samt konkrete værktøjer og øvelser til at identificere uhensigtsmæssige strategier og begrænse fx bekymringer og grublerier.

Ensomhed, kedsomhed og vemod

Holdnummer: 2111-191
Tid: 13/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
Pris: 475 kr., studerende 265 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Jørn Henrik Olsen, ph.d. i teologi og billedkunstner

Er ensomhed, kedsomhed og vemod noget, vi skal bekæmpe og forsøge at komme til livs? Eller er der andre måder at håndtere og tænke om disse i høj grad aktuelle fænomener og følelser på? Kan tristhed og vemod måske ligefrem blive en drivkraft til fornyelse og kreativitet? Med væsentlige perspektiver og indsigter fra psykologien, eksistensfilosofien, sociologien og kunst- og litteraturhistorien vil vi forsøge at besvare disse udfordrende spørgsmål, når vi undersøger ensomhedens, kedsomhedens og vemodets væsen, begrænsninger og muligheder.

Dit selvværd og din selvtillid

Holdnummer: 2111-234
Tid: 22/3, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
Pris: 355 kr., studerende 205 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118
Underviser: Rune Kappel, cand.psyk. aut. og teamleder, Aarhus Universitet

Klappen går ned til din mundtlige eksamen. Svedige håndflader, mens du klatrer op på talerstolen til en stor konference. Et opgivende suk, når du kigger ned over dagens uoverskuelige to-do-liste. Langt de fleste af os har stået i en situation, hvor vi følte os utilstrækkelige, og hvor troen på egne evner ikke rakte langt. Selvværd er et populært emne inden for psykologien, der sætter fokus på et individs anerkendelse af sin egen værdi. Men hvad er selvværd egentlig? Kan selvværdet blive for højt? Og hvordan adskiller det sig fra selvtillid? Denne aften kan du blive klogere på selvværd og selvtillid, og hvilken betydning selvkontrol har i den sammenhæng.

Psykiske lidelser hos børn og unge

Holdnummer: 2111-204
Tid: 25/3, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30
Pris: 355 kr., studerende 205 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118
Underviser: Per Hove Thomsen, overlæge og professor i børne- og ungdomspsykiatri, Aarhus Universitet, og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling, Aarhus Universitets-hospital Psykiatrien

ADHD, autisme, triste tanker, bekymringer, tvangssymptomer, angst og spiseforstyrrelser. Børn og unge, psykiske problemer og psykiatriske diagnoser fylder mere og mere i den daglige debat blandt både fagfolk og forældre. Gennem de seneste år er der sket en mærkbar stigning af børn og unge, som henvises til psykiatrisk udredning og behandling, mens flere og flere børn med psykiatriske diagnoser ønskes inkluderet i almindelige klasser. Denne aften kan du blive klogere på en række psykiske tilstande og lidelser hos børn og unge og få indblik i årsager, udvikling og behandlingsmetoder.

Positiv psykologi i hverdagen

Holdnummer: 2111-190
Tid: 6/4, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15
Pris: 795 kr., studerende 445 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Der vil altid eksistere dårligdomme og udfordrende situationer i hverdagen, som kan optage vores tanker negativt, dræne os for energi og få os til at miste overblikket. Men man kan gøre meget for at forebygge det ved at prioritere det, der gør livet værdt at leve – også når man møder modgang. Positiv psykologi er en nyere gren af psykologien, som fokuserer på, hvordan man kan trives og fungere godt i hverdagen. Bliv introduceret til den positive psykologi.

06/04: Introduktion til den positive psykologi.

Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet, samt ekstraordinær professor, North-West University, SA

13/04: Mental robusthed i hverdagen.

Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed

20/04: Motivation i hverdagen.

Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet

27/04: Foretagsomhed i hverdagen.

Anne Kirkerterp Linstad, ph.d. i foretagsomhed og ekstern lektor, Aarhus Universitet

04/05: Flow i hverdagen.

Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet

11/05: Lykke i hverdagen.

Jonas Fisker, autoriseret psykolog og ph.d.-studerende, Psykiatrisk Center København

Forståelsens psykologi – mentalisering i teori og praksis

Holdnummer: 2111-289
Tid: 12/4, 3 mandage, kl. 17.15-19.00
Pris: 475 kr., studerende 265 kr.
Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D215 i bygning 1531, Ny Munkegade 118
Underviser: Rikke Nielsen, psykolog, Center for Mentalisering

Mentalisering, eller det at have sind på sinde, handler om at have fokus på, hvad der foregår i ens eget sind, og hvad der foregår i andres. I dagligdagen er mentalisering helt centralt for vores samspil med andre mennesker, hvor vi prøver at forstå intentionen bag både egen og andres adfærd. Hør om mentalisering og mentaliserings-svigt i forhold til os selv og andre, og bliv klogere på, hvordan mentaliserings-svigt særligt ses hos traumatiserede, og hvordan vi bedst kan hjælpe dem. Undervisningen vil veksle mellem teori og praksiseksempler.

Krop og medicin

Genetikens største spørgsmål

Holdnummer: 2021-218

Tid: 2/9, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Hvor længe kan jeg leve? Hvor høj er risikoen for, at jeg får kræft? I dag kan vi diagnosticere og optimere behandlingen af stadigt flere sygdomme – endda tilpasset den enkelte patient. Men den nye viden om gener resulterer også i flere spørgsmål og etiske overvejelser. For hvor meget kan vi egentlig tillade os at pille ved den genetiske kode? En række skarpe forskere besvarer genetikens største spørgsmål.

02/09: Introduktion: Hvad er gener, og hvordan giver vi dem videre?

Thomas G. Jensen, institutleder og professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet

09/09: Hvordan kan behandlinger optimeres med personlig medicin? Anders Børglum, professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet

16/09: Epigenetik – hvad betyder miljøet for vores arvemasse? Anders Lade Nielsen, professor i epigenetik, Aarhus Universitet

23/09: Genteknologi – hvor meget kan vi i dag? Rasmus Otkjær Bak, lektor i biomedicin, Aarhus Universitet

30/09: Fosterdiagnostik – er barnet sygt eller raskt? Ida Vogel, klinisk lektor i genetik, Aarhus Universitet

07/10: Hvordan kan man være genetisk disponeret for sygdomme, man først får som voksen? Uffe Birk Jensen, lærestolsprofessor i klinisk genetik, Aarhus Universitet

Tarmen – fra ende til anden

Holdnummer: 2021-387

Tid: 7/10, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Undervisere: Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital, og Lotte Fynne, speciallæge og forsker i mave-tarm-lidelser

Tarmen har en utrolig kompleks fysiologi. Den har bl.a. sit helt eget nervesystem, opsuger næringsstoffer og producerer hormoner, der er afgørende for vores daglige liv. Vi kan ikke lide at tænke på, at vi bærer rundt på en tarm smækfyldt med bakterier, men foruden ville vi være fortabte. Tarmens bakterieflora beskytter os mod alt mulig ondskab og kan muligvis påvirke, om vi fx bliver tykke eller udvikler kræft. Bliv klogere på tarmsystemet, de mest almindelige forstyrrelser af tarm og afføring og ernæringens betydning for tarmen. Få også viden om, hvad du selv kan gøre for at få en sund tarm.

Medicin på et semester

Holdnummer: 2021-355

Tid: 20/10, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Hver dag arbejder lægerne for at holde os sunde og raske og praktiserer et grundigt detektivarbejde i jagten på den rigtige diagnose eller behandling. Dette arbejde kræver en grundlæggende forståelse for mennesket, kroppens anatomi og fysiologi, genetik, biokemi og meget andet. Start her, og få en introduktion til mennesket, sundhed og sygdom.

20/10: Anatomi og fysiologi – hvordan er kroppen opbygget? Ole Bækgaard Nielsen, institutleder og professor i medicinsk fysiologi, Aarhus Universitet

27/10: Biokemi – hvad fortæller en blodprøve? Anne-Mette Hvas, professor, overlæge, Aarhus Universitetshospital

03/11: Immunologi – hvordan forsvarer kroppen sig? Christian Erikstrup, læge, ph.d., klinisk professor i immunologi, Aarhus Universitet

10/11: Genetik – hvad fortæller dine gener? Thomas G. Jensen, institutleder og professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet

17/11: Epidemiologi – hvem er det, der bliver syge – og hvorfor? Mette Nørgaard, professor i epidemiologi, Aarhus Universitet

24/11: Personlig medicin – kan behandling tilpasses den enkelte? Claus Højbjerg Gravholt, professor i endokrinologi, Aarhus Universitet

Kroppen – vores fantastiske maskine

Holdnummer: 2021-278
Tid: 20/10, 7 tirsdage, kl. 19.30-21.15
Pris: 950 kr., studerende 505 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Vores blodårer kunne nå jorden rundt to gange, hvis de blev lagt i forlængelse af hinanden. Inden i vores lunger findes et overfladeareal svarende til en lille lejlighed. Hvert eneste minut pumper hjertet knap seks liter blod ud i kroppen. Hvert sekund går alt op i en højere enhed – og vi lever. Lad seks forskellige forskere tage dig med på en fascinerende opdagelsesrejse ind i kroppen, og få et lille indblik i, hvad vores fantastiske maskine er i stand til.

- 20/10: Kroppens opbygning og funktioner 1.** Annemarie Brüel, professor MSO ved Institut for Biomedicin, Aarhus Universitet
- 27/10: Kroppens opbygning og funktioner 2.** Annemarie Brüel, professor MSO ved Institut for Biomedicin, Aarhus Universitet
- 03/11: Genomet – maskinens indre univers.** Palle Villesen, lektor ved Center for Bioinformatik, Aarhus Universitet
- 10/11: Kroppens advarselssystem – om smerte, hjernen og nervesystemet.** Lone Knudsen, psykolog, seniorforsker, Rehabiliterings-Center for Muskelsvind, Aarhus Universitet
- 17/11: Kroppens udvikling og aldring (på letforståeligt engelsk).** Suresh Rattan, professor emeritus i biogerontologi, Aarhus Universitet
- 24/11: Den indre hær – om immunforsvaret og behandling af sygdomme relateret til immunsystemet.** Thomas Vorup-Jensen, professor i biomedicin, Aarhus Universitet
- 01/12: Reparation af hjertet.** Morten Holdgaard Smerup, speciallæge i hjertekirurgi, Rigshospitalet

Klog på hjernen

Holdnummer: 2021-399
Tid: 20/10, 6 tirsdage, kl. 19.30-21.15
Pris: 795 kr., studerende 445 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Den udgør 2 % af kroppens vægt, men bruger 20 % af kroppens energi. Din hjerne. Men hvordan fungerer hjernen egentlig? Hvilke dele af hjernen bruger vi hvornår, og hvorfor går det nogle gange galt? I dette forløb vil en række eksperter gøre dig klogere på hjernen og besvare spørgsmål som: Hvorfor er det vigtigt for hjernen at sove? Hvad betyder stress for vores hjerne? Og kan vi blive ved med at lære nyt hele livet igennem?

- 20/10: Introduktion til din hjerne.** Albert Gjedde, professor i translational neurobiologi, Syddansk Universitet
- 27/10: Den aldrende hjerne.** Henning Kirk, seniorkonsulent, dr.med.
- 03/11: Den afhængige hjerne.** Kristine Rømer Thomsen, lektor ved Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet
- 10/11: Den stressede hjerne.** Tanja Kirkegaard, adjunkt i psykologi, Aarhus Universitet
- 17/11: Den sovende hjerne.** Birgitte Rahbek Kornum, ph.d. og lektor i neuroscience, Københavns Universitet
- 24/11: Den lærende hjerne.** Ole Lauridsen, lektor emeritus i undervisning og læring, Aarhus Universitet

Immunforsvaret A-Z

Holdnummer: 2021-411
Tid: 7/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
Pris: 475 kr., studerende 265 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Undervisere: Ib Søndergaard, cand.scient., Biolearning

Immunsystemet er afgørende for vores overlevelse. Det kan være for at bekæmpe nye influenzatyper, malaria, borrelia fra skovflåten eller cancer. Men hvorfor er det sommetider vanskeligt for immunsystemet at fungere, som vi gerne vil have det? Forelæsningsen giver en basal introduktion til immunsystemet. Bliv bl.a. klogere på, hvorfor nogle mennesker får allergier eller autoimmune sygdomme, og hør om nye tiltag inden for cancerbehandling, malariavacciner samt opdagelser af sammenhænge mellem kroppens tarmflora og sygdomme som allergi og diabetes. Få indblik i kroppens forsvarsmekanismer og de angreb, kroppen udsættes for. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Immunforsvar – kampen i kroppen' (Forlaget Praxis).

Den sunde hverdag

Holdnummer: 2021-339
Tid: 8/11, 1 søndag, kl. 11.00-15.00
Pris: 415 kr., studerende 235 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Undervisere: Sara Stubgaard-Schmidt, fysioterapeut og cand.soc.

Drømmer du om et sundt liv? Så er du ikke alene. De fleste stræber efter sundhed, men mange synes, det er svært at opnå. Det sunde liv foregår i høj grad i hverdagen. Hverdagssundhed er måske ikke det mest sexede, men det er det, der virker. Hvordan lever man et sundt hverdagsliv? Og hvordan skaber man et sundt arbejdsliv? Forløbet præsenterer en række forskellige sundhedsmodeller og metoder til, hvordan man kan skabe mere sundhed på arbejdspladsen og i hverdagslivet generelt. Deltagerne får små opgaver undervejs, så de kan arbejde med sundhed i deres egen hverdag.

Kort og godt om forhøjet blodtryk

Holdnummer: 2021-350
Tid: 8/12, 1 tirsdag, kl. 18.00-20.45
Pris: 275 kr., studerende 175 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118
Undervisere: Kent Lodberg Christensen, overlæge, dr.med. i hjertesygdomme, Aarhus Universitetshospital

Hvert minut pumper dit hjerte blod rundt i kroppen. Nogle gange stiger trykket i blodkarrene – fx når du er stresset eller spiser meget salt eller lakrids. Men du kan også være genetisk disponeret for forhøjet blodtryk (hypertension). Tilstanden kan være livstruende og kan føre til hjerteanfald, hjerneblødning og skader på andre organer. 20-25 % af voksne har forhøjet blodtryk, de fleste i lettere grad. Men hvad er blodtrykket egentlig mere præcist, og hvorfor er det farligt, når det er for højt? Kan man spise eller træne sig fra forhøjet blodtryk?

Hjernemad

Holdnummer: 2111-110

Tid: 26/1, 6 tirsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Kan vi spise os til et bedre mentalt helbred? Vi ved det alle sammen godt – det, vi spiser, påvirker vores fysiske og psykiske sundhed. Men hvordan påvirker kosten rent faktisk vores hjerne? Er der nogle særlige fødevarer, der egner sig godt til at give vores hjerne energi? Hvad er sammenhængen mellem tarmen og hjernen? Og hvad betyder vaner, kropserfaring og selvkontrol for vores forhold til mad?

26/01: Introduktion til hjernen, og hvorfor den har brug for mad. Per Bendix Jeppesen, lektor i endokrinologi, Aarhus Universitetshospital

02/02: Tarmen – den tredje hjerne? Anders Abildgaard, læge, ph.d., Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

09/02: Hjerne kemi og spiseadfærd. Jakob Linnet, dr.med., leder af klinik for ludomani og BED, Odense Universitetshospital

16/02: Toptrimmede tarme og tanker. Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

23/02: Vaner, kropserfaring, selvkontrol og måltider. Niels Viggo Hansen, filosof, fysiker, postdoc v. Dansk Center for Mindfulness, Aarhus Universitet

02/03: Hjernens aldring – kan den påvirkes af det, vi spiser? Tinna Ventrup Stevnsner, lektor i molekylærbiologi, Aarhus Universitet

Kort og godt om gigt. Slid-, urinsyre- og leddegigt

Holdnummer: 2111-072

Tid: 20/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Mogens Pfeiffer Jensen, overlæge og klinisk lektor i reumatologi, Aarhus Universitet

Over 300.000 danskere har fået diagnosen, og nogle lever fint med sygdommen, mens andre lider af voldsomme smerter, nedsat bevægelighed og forringet livskvalitet. Ca. 1.700 personer får hvert år stillet diagnosen kronisk leddegigt i Danmark, og sygdommen rammer kvinder tre gange så hyppigt som mænd. Og så er urinsyre gigt kommet tilbage. Men hvad er gigt egentlig? Hvad er forskellen på gigttyperne, og hvad kan man selv gøre for at bevare et godt og aktivt liv?

Demens – hvad ved vi?

Holdnummer: 2111-202

Tid: 21/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Peter Roos, neurolog, Neurocentret Rigshospitalet

Mange af os vil i løbet af livet komme i berøring med demens, måske som pårørende eller måske selv som syg. Faktisk anslås knap 90.000 danskere at have demens. Vi kan alle glemme tid og sted eller aftaler. Men ved demens påvirker hukommelsesproblemerne i særdeleshed dagligdagen. Undervisningen stiller skarpt på den nyeste viden om demenssygdomme og forebyggelse af intellektuel svækkelse. Få svar på spørgsmål som: Hvad sker der i hjernen ved demens? Er der overhovedet noget at stille op? Og hvad med de pårørende?

Fup og fakta om dine gener

Holdnummer: 2111-201

Tid: 24/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Undervisere: Thomas G. Jensen, institutleder og professor i medicinsk genetik, Aarhus Universitet, og Mette Nyegaard, lektor i genetik, Aarhus Universitet

Har dine gener indflydelse på, om du er til kaffe eller ej? Er generne afgørende for din IQ? Får du sandsynligvis også en depression, hvis din far har haft en? Og er din vægt genetisk betinget? Medierne kan hurtigt give os det indtryk, at der findes et gen for alt. Så hvad er fup, og hvad er fakta?

Hvad alle bør vide om mænd

Holdnummer: 2111-007

Tid: 24/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

Bliv klogere på mænd, mandesundhed og mandens seksuelle univers. Foredraget gør op med de mange usande mandemyter, vi alle, uanset køn, lever med. Der er garanti for helt konkrete, forskningsunderstøttede budskaber om mænd og mandesundhed. Få hands-on-viden, som kan bruges både i familie- og arbejdslivet, og uanset om du er mand eller kvinde, single eller i et parforhold.

Viden med puls: Løbetræning – præstation og sundhed

Holdnummer: 2111-055

Tid: 12/4, 2 mandage, kl. 17.15-20.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Maks. 25 deltagere.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G214, Ny Munkegade 118

Underviser: Simon Lønbro, studie- lektor, ph.d., Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet

En tredjedel af alle danskere løbetræner regelmæssigt. Nogle for naturoplevelsen og den sociale gevinst, mens andre har øje for sundhedseffekten eller ønsker at forbedre deres løbeprestation. Men hvordan bør man løbetræne? Er intervaller nødvendige, hvor mange og hvor lange skal de være? Hvorfor er pauserne vigtige? Hvorfor er løbetræning sundt? Hvor lidt skal der til, og kan man løbe for meget? Undervisningen byder på en inspirerende vekselvirkning mellem oplæg om træningsfysiologi og løbeture med indlagte øvelser, hvor vi kobler teori og praksis. Vi afprøver forskellige typer af løb og supplerende træningsøvelser, mens vi diskuterer spændende emner centreret omkring løb.

Tarmen – fra ende til anden

Holdnummer: 2111-200

Tid: 10/5, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Undervisere: Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital, og Lotte Fynne, speciallæge og forsker i mave-tarm-lidelser

Tarmen har en utrolig kompleks fysiologi. Den har bl.a. sit helt eget nervesystem, opsuger næringsstoffer og producerer hormoner, der er afgørende for vores daglige liv. Vi kan ikke lide at tænke på, at vi bærer rundt på en tarm smækfyldt med bakterier, men foruden ville vi være fortabte. Tarmens bakterieflora beskytter os mod alt mulig ondskab og kan muligvis påvirke, om vi fx bliver tykke eller udvikler kræft. Bliv klogere på tarmsystemet, de mest almindelige forstyrrelser af tarm og afføring og ernæringens betydning for tarmen. Få også viden om, hvad du selv kan gøre for at få en sund tarm.

Sommeruniversitet 2021

Efter en god sommerferie er det rart at få rørt de små grå. Folkeuniversitetet byder i august måned 2021 på dage med store vidensoplevelser i de smukke rammer på Moesgaard Museum. Tag fx med Hans Fink, docent emeritus i filosofi, på en rejse i filosofiens historie med samfundets indretning og det gode liv som omdrejningspunkt.

Islam i mødet med Europa

Holdnummer: 2121-005

Tid: 17/8 2021, 1 tirsdag, kl. 10.30-16.30

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Niels Valdemar Vinding, postdoc i islamiske studier, Københavns Universitet

Hvordan stiller forskellige muslimske grupper sig i forhold til ekstremisme? Er der en indbygget modstrid mellem sharias fordringer og det at leve i europæiske demokratier? Hvem løfter ansvaret på islams vegne i mødet med fremtidens Europa og Danmark? I starten af 2019 kunne Norges efterretningstjeneste konkludere, at der siden 2017 har været en halvering af islamistisk terror i Europa, og at tendensen forventes at fortsætte. Hvad er status lige nu?

Litteraturterapi – magien ved at læse og skrive

Holdnummer: 2121-004

Tid: 17/8 2021, 1 tirsdag, kl. 10.30-16.30

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Karen Margrethe Schifter Kirketerp, autoriseret psykolog

Litteratur er et enestående medie med en særlig kraft til at overskride grænser og udvide livsverdener, men med det blanke papir kommer også en unik mulighed for at undersøge vores egne indre verdenskort, skabe fiktive verdener uden restriktioner, værne om vores egen stemme og skabe en mulig "verbal kremation" af svære oplevelser. Inden for psykologiens verden viser forskning, at litteratur bl.a. kan medvirke til stressforløsning, styrket analytisk tænkning, udvidet selvforståelse og -refleksion samt øget empati.

Firenze og Venedig – de første moderne byer i verden

Holdnummer: 2121-006

Tid: 18/8 2021, 1 onsdag, kl. 10.30-16.30

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Fra 1100-tallet til 1500-tallet gennemgik Firenze og Venedig en intens politisk, social og økonomisk udvikling, der satte et blivende fingeraftryk på verdenshistorien. Byernes rivalisering, samarbejde og krig med hinanden og omverdenen frigjorde nye dimensioner af menneskets forståelse af sig selv, staten og samfundet, og bystaterne blev Europas centrum for kunst, politisk teori, innovation og økonomisk foretagsomhed.

Filosofihistorien på én dag

Holdnummer: 2121-002

Tid: 18/8 2021, 1 onsdag, kl. 10.30-16.30

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

Tag med på en rejse gennem filosofiens historie fra dens første begyndelse til i dag. Få præsenteret nogle af historiens mest indflydelsesrige filosoffer, få kendskab til deres tanker om verdens indretning og vores mulighed for at erkende den, og få indblik i deres bidrag til forståelsen af samfundet og det gode liv. Bliv klogere på nogle af historiens store filosofiske tænkere, som har været med til at forme vores tankeverden.

Kunst og erkendelse

Holdnummer: 2121-003

Tid: 19/8 2021, 1 torsdag, kl. 10.30-16.30

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Hvad er det, billedkunsten kan – ikke alene i forhold til andre kunstarter, men også i forhold til fx videnskab, tro og filosofi? Hvad har man i forskellige perioder af historien forbundet med det, vi kalder kunst, og hvad har kunsten demonstreret som sine potentialer og begrænsninger? Bliv klogere på, hvad kunst er, og hvad kunst kan, når vi søger svar på disse og lignende spørgsmål, belyst med udgangspunkt i konkrete kunsthistoriske nedslag i værker og holdninger fra oldtid til nutid og med særlig interesse for de store paradigmatisk ændringer, der har fundet sted.

Fortællingen om universet

Holdnummer: 2121-001

Tid: 19/8 2021, 1 torsdag, kl. 10.30-16.30

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Underviser: Tina Ibsen, astrofysiker og videnskabsformidler

Hvis vi vil kende vores egen – menneskets – historie, må vi kigge langt ud i universet. Herfra kommer de byggesten, som vi og alt omkring os består af. Vi starter historien for 13,8 mia. år siden med universets dannelse og big bang. Herfra fortsætter vi historien ved at se på, hvordan stjerner dannes, lever og dør i voldsomme supernovaeksplosioner. Når vi har samlet al vores viden om, hvor universets bestanddele kommer fra, vender vi igen blikket mod stjernerne. Sker de samme processer flere steder? Og er der grundlag for liv andre steder i det enorme univers?

Natur og univers

Altings begyndelse

Holdnummer: 2021-195

Tid: 31/8, 6 mandage, kl. 19.30-21.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Det er svært ikke at fortabe sig i naturvidenskabens fascinerende forklaringer på vores tilstedeværelse i verden. Men hvordan er egentlig historien om altings begyndelse, når den bliver belyst af forskellige fagligheder? I denne forelæsningsrække bliver du klogere på altings begyndelse – både som den beskrives i naturvidenskab, som den fortolkes i religionerne, og som den graves frem i arkæologien og historiebøgerne.

- 31/08: Big Bang og universet bliver til.** Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet
- 07/09: Religion og samfundets begyndelse.** Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 14/09: Livets oprindelse – fra vand til land.** Tobias Wang Nielsen, professor i zoofysiologi, Aarhus Universitet
- 21/09: I menneskets ældste fodspor.** Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet
- 28/09: Nu er vi her – hvad er så meningen med det?** Mia Skjold Tvede Henriksen, ph.d. i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet
- 05/10: Når altings begyndelse har en afslutning – katastrofer og undergang i populærkulturen.** Esben Bjerregaard Nielsen, lektor i retorik, Aarhus Universitet

Universets fundamentale kræfter

Holdnummer: 2021-087

Tid: 1/9, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Alt i verden er påvirket af de fire naturkræfter. Det er dem, der gør, at mennesker ikke falder fra hinanden, at Solen lyser, og at gigantiske galakser støder sammen. Kræfterne er nemlig ansvarlige for alle fysiske vekselvirkninger i universet. Men hvorfor kan to protoner være lige ved siden af hinanden, selvom de frastøder hinanden? Hvordan kan vi se kræfternes effekt? Og kan der findes en femte fundamental kraft? Få svarene, når et stærkt hold forskere sætter fokus på de fire naturkræfter og de nyeste opdagelser, der involverer dem.

- 01/09: Den elektromagnetiske kraft.** Ulrik Ingerslev Uggerhøj, professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet
- 08/09: Den svage kernekraft.** Steen Hannestad, professor i astronomi, Aarhus Universitet
- 15/09: Den stærke kernekraft.** Mads Toudal Frandsen, lektor i partikelfysik, Syddansk Universitet
- 22/09: Tyngdekraften.** Niels Obers, professor i partikelfysik og kosmologi, Københavns Universitet
- 29/09: Findes der flere fundamentale kræfter?** Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

”Naturvidenskabens detektiver’ bestod af meget interessante foredrag af gode, engagerede og underholdende foredragsholdere.”

Deltagerkommentar på ’Naturvidenskabens detektiver’ (se hold s. 38)

Bente, 59 år, IT-forretningsarkitekt

Glodens fantastiske dyr

Holdnummer: 2021-083

Tid: 2/9, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Fascinationen er i højsædet, når vi i denne forelæsningsrække dykker ned i dyrenes forunderlige verden. En række skarpe forskere præsenterer dig for dyregrupper og arter, der hver især lever på helt utrolige måder. Hvorfor flyver nogle fugle flere tusinde kilometer om året mellem ynglepladser og vinterkvarterer? Hvordan er hvalerne tilpasset livet i havet, og påvirkes de af menneskets aktiviteter? Og hvad kan insekterne lære os om specialiserede samfund og klimaforandringer? Tag med kloten rundt, og mød alt fra havets giganter til myrerne under terrassen. Og bliv præsenteret for den nyeste, danske forskning i nogle af Jordens mange spektakulære arter.

02/09: Danmarks dybe fortid

– brachiopoders og fiskes fortælling om masse-død. Ane Elise Schrøder, erhvervs-ph.d.-studerende i palæontologi, Københavns Universitet

09/09: Store Danmark på vandfuglenes verdenskort.

Preben Clausen, seniorforsker i vildtbiologi, Aarhus Universitet

16/09: Arktiske insekter – ofre for klimaændringer?

Toke Thomas Høye, seniorforsker i biodiversitet, Aarhus Universitet

23/09: Hvalernes skjulte liv.

Katja Vinding Pedersen, ph.d. i zoologi, DIS – Study abroad in Scandinavia

30/09: Myren og mennesket.

Hans Joachim Offenberg, seniorforsker i plante- og insektøkologi, Aarhus Universitet

Bæredygtighed – fra moralsk pegefinger til etisk kompas

Holdnummer: 2021-217

Tid: 7/9, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Tilrettelægger: Lone Belling, cand. phil. og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

Verden kalder på grøn omstilling og en bæredygtig fremtid. Vi har den nødvendige viden, teknologi og økonomisk råderum til at gøre noget allerede nu. Men alligevel står psykologiske og politiske hindringer i vejen. Har vi forstået alvoren? Mangler vi værdimæssige pejlemærker til at skelne rigtigt og forkert? Og har vi brug for at udvikle et etisk kompas, så vi kan navigere i de mange udfordringer og informationer? Få inspiration fra vidende og engagerede eksperter. Forelæserne har alle bidraget til bogen 'Bæredygtighed – fra moralsk pegefinger til etisk kompas' (Belling).

07/09: Dit etiske kompas. Lone Belling, cand.phil. og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab

14/09: Psykologiens og spirituelitetens rolle i løsningen af klimakrisen. Gull-Maja la Cour, cand.psyk. og mindfulnessinstruktør

21/09: Hvad venter på den anden side af den grønne omstilling? – om fantasi og fremtidsvisioners rolle i klimakampen. Andreas Lloyd, cand.scient. i antropologi, iværksætter og forfatter

28/09: Tippingpoints: Det, som kan accelerere både klimakatastrofer og sociale klimabevægelser. Frederik Roland Sandby, klimaaktivist og debattør, formand for 350 Klimabevægelsen

05/10: Den bæredygtige danskespædagogik. Rane Baadsgaard Lange, cand.scient.pol. og viceforstander, Brandbjerg Højskole

Rumrejser – før, nu og i fremtiden

Holdnummer: 2021-388

Tid: 7/9, 5 mandage, kl. 19.15-21.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr. (Gratis for medlemmer af Astronomisk Selskab, men tilmelding er nødvendig)

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Tilrettelæggere: Michael Linden-Vørnle, astrofysiker, ph.d. og chefkonsulent, DTU Space, og Leif Lønsmann, journalist og tidligere radiodirektør, The Crowd

Den 12. april 1961 overraskede Sovjetunionen resten af verden ved at sende det første menneske i kredsløb om Jorden. Det skete fra den sovjetiske kosmodrom i Baikonur, midt på de øde stepper i Kasakhstan. Jurij Gagarin tilbragte kun få timer i rummet, men indskrev sig som den første og største pioner i rumfartens historie. I denne forelæsningsrække kortlægger vi rumfartens historie fra Gagarin til den danske astronaut Andreas Mogensen.

07/09: Fra Gagarin til Mogensen – bemandede rummissioner og deres bidrag til videnskaben.

Flemming Hansen, seniorkonsulent og CEO, RadioLab Consulting

14/09: Det kolde og støvede univers – infrarøde øjne i rummet. Jes Kristian Jørgensen, lektor i astrofysik og planetforskning, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

21/09: Vores fremtid i rummet – rumforskning og rumfart i de kommende årtier. Michael J.D. Linden-Vørnle, astrofysiker, ph.d. og chefkonsulent, DTU Space

28/09: Mørkt stof og mørk energi i fokus – Europas rummission Euclid. Michael Ingemann Andersen, ph.d., teknologichef, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

05/10: Syngende stjerner og exoplaneter – rumteleskoperne Kepler og TESS. Rasmus Handberg, ph.d., postdoc i astronomi, Aarhus Universitet

Svampenes verden – ude og inde

Holdnummer: 2021-132

Tid: 20-21/9, 2 dage, 20/9 kl. 14.00-16.00 og 21/9 kl. 17.15-21.15

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: 20/9: Silkeborg Sønderkov. 21/9: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Jan Kjærgaard, cand.scient. i biologi, naturvejleder

Svampe har altid fascineret mennesker. De dukker op de mærkeligste steder, nogle er spiselige, og andre har ry for at være dødsens giftige. Vi har tusinder af svampearter herhjemme. Op mod 100 er gode spisesvampe, og ca. ti er alvorligt giftige – men aldrig så giftige, at de er farlige at røre ved. Tag med på svampetur i skoven, og hør om svampenes særlige kendetegn, deres forunderlige liv og store betydning i naturens husholdning.

Alt, hvad du bør vide om Danmarks natur

Holdnummer: 2021-150
Tid: 19/10, 8 mandage, kl. 19.30-21.15
Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Naturen er alle steder, har sit helt eget liv og påvirker os på mange måder. Den er vild, frodig og føles uendelig, men den er samtidig indikator for biodiversitetskrise, klimaændringer og ressourceudtømmning. Forelæsningsrækken gør dig klogere på den natur, der venter lige uden for døren, og den måde, den spiller ind i hele verdens økosystem på. Forelæserne tager dig med på en tur i det danske land og åbner dine øjne for en enorm verden af liv.

19/10: Introduktion: Den biologiske mangfoldighed.

Naia Morueta-Holme, adjunkt i makroøkologi, Statens Naturhistoriske Museum

26/10: Skove og træer. Anders Sanchez Barfod, lektor i biologi, Aarhus Universitet

02/11: Vilde planter. Signe Normand, lektor i biologi, Aarhus Universitet

09/11: Pattedyr. Thomas Secher Jensen, seniorforsker emeritus, Naturhistorisk Museum

16/11: Fugle. Kevin Kuhlmann Clausen, postdoc i faunaøkologi, Aarhus Universitet

23/11: Fisk. Peter Rask Møller, lektor i zoologi, Statens Naturhistoriske Museum

30/11: Padder og krybdyr. Hans Viborg Kristensen, samlingsansvarlig konservator og kurator, Naturhistorisk Museum

07/12: Insekter. Philip Francis Thomsen, lektor i økologi, Aarhus Universitet

Klima i fortid, nutid og fremtid

Holdnummer: 2021-084
Tid: 20/10, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15
Pris: 795 kr., studerende 445 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Vi sveder i de varme somre, ser hjertereskærende naturdokumentarer, og svenske Gretha Thunberg råber vagt i gevær til politikere, kendisser og religiøse overhoveder verden over. Den seneste af FN's klimarapporter spår dystre udsigter allerede ved en temperaturstigning på bare 1,5 gr. siden industrialiseringen. Ifølge forskerne skal vi til at smøge ærmerne op for at komme klimaforandringerne til livs. Men er det allerede for sent? En række af landets skarpeste klimaeksperter tager fat ved roden af udfordringerne og ser fremad på både store og små løsningsmuligheder.

20/10: Hvad er klima? Om Jordens klimasystemer og de store kredsløb. Jens Olaf Pepke

Pedersen, seniorforsker i klimaændringer, DTU Space

27/10: Klimaforandringer i historisk perspektiv. Mads Faurischou Knudsen, lektor i geoscience, Aarhus Universitet

03/11: Naturens reaktioner på klimaforandringerne.

Jens-Christian Svenning, professor i biodiversitet, Aarhus Universitet

10/11: Nøglen til bæredygtig adfærd. Simon Elsborg Nygaard, konsulent og ekstern lektor i bæredygtighedspyskologi, Aarhus Universitet

17/11: Lysegrønt håb – klimaetiske tanker. Mickey Gjerris, cand.theol., lektor i bioetik, Københavns Universitet

24/11: Kan teknologien standse klimaforandringerne? Anders Bentien, professor i elektrokemisk energikonvertering, Aarhus Universitet

Naturen kan være et tiltrængt åndehul i en travl hverdag. Friluft vejleder Mette Mortensen fra 'Alene i Vildmarken' satte fokus på vores forhold til naturen under Århundredets Festival.

Arktis – kontinentet langt mod nord

Holdnummer: 2021-318
Tid: 21/10, 5 onsdage, kl. 19.30-21.15
Pris: 695 kr., studerende 385 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Arktis er et af de steder på kloden, der i disse år påvirkes aller mest af menneskelig aktivitet. Interessen for Arktis, der bl.a. omfatter Grønland, er stor. Nye skibsruter og udvinding af råstoffer som olie og mineraler både til vands og til lands påvirker den sårbare arktiske natur, samtidig med at stigende temperatur får isen til at smelte. Kom med til en spændende forelæsningsrække, hvor vi sætter fokus på den arktiske natur og kultur. Hør om de fascinerende økosystemer og om forelæsernes egne oplevelser i de arktiske egne.

21/10: Klimaeffekter på arktiske dyr og planter – historiske ændringer og fremtidig automatiseret overvågning. Toke Thomas Høye, seniorforsker i biodiversitet, Aarhus Universitet

28/10: Vegetationsdynamik i Arktis – fortid til fremtid. Signe Normand, professor i biologi, Aarhus Universitet

04/11: Mikroorganismer i hav og is. Lars Chresten Lund-Hansen, lektor i akvatisk biologi, Aarhus Universitet, og Johnna Michelle Holding, postdoc i marin økologi, Aarhus Universitet

11/11: Arktiske tangskove. Birgit Olesen, lektor i akvatisk biologi, Aarhus Universitet, og Dorte Krause-Jensen, seniorforsker i marin økologi, Aarhus Universitet

18/11: Det historiske Arktis. Pelle Tejsner, adjunkt i antropologi, Aarhus Universitet, og Peter Schmidt Mikkelsen, forfatter og administrativ medarbejder, Aarhus Universitet

H.C. Ørsted og elektromagnetismen – 200-års jubilæum

Holdnummer: 2021-209

Tid: 22/10, 4 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Fysiker, kemiker, farmaceut, orkekvilibrist, romantiker og innovator. Der kan sættes mange ord på den verdenskendte videnskabsmand Hans Christian Ørsted, der i 1820 opdagede elektromagnetismen, altså at elektricitet og magnetisme har en dyb sammenhæng. Ud over sin rent videnskabelige karriere var Ørsted også meget interesseret i formidling. Og han er hjernen bag en lang række danske ord, som stadig bruges i dag, fx sommerfugl, brint og ildsjæl. I anledningen af 200-året for H.C. Ørsteds opdagelse af elektromagnetismen sætter vi i denne forelæsningsrække fokus på Ørsteds liv og arbejde.

22/10: H.C. Ørsted: En romantisk videnskabsmand?

Keld Nielsen, lektor emeritus i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

29/10: Opdagelsen og udforskningen af elektromagnetismen. Hans Buhl, museumsinspektør, Steno Museet

05/11: Telekommunikation fra telegraf til mobil.

Hans Buhl, museumsinspektør, Steno Museet

12/11: Elektrificeringen af samfundet. Henry Nielsen, lektor emeritus i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

Fremtidens digitale teknologier

Holdnummer: 2021-089

Tid: 22/10, 5 torsdage, kl. 19.45-21.30

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Forestil dig en hverdag, hvor dit SmartWatch fortæller, om du er ved at blive syg, hvor dine briller viser data om den by, du går rundt i, eller hvor du får leveret varer til døren med droner eller selvkørende biler. Den digitale udvikling tordner afsted, og nye muligheder blomstrer for øjnene af os – vi når knap nok at forstå teknologierne, før de spås at få en enorm indflydelse på vores fremtid. Hør om nogle af de digitale teknologier, som eksperterne mener, vil ændre vores hverdag markant.

22/10: Big Data. Kaj Grønbæk, professor i datalogi, Aarhus Universitet

29/10: Augmented Reality. Jens Emil Grønbæk, ph.d.-studerende i datalogi, Aarhus Universitet

05/11: Blockchain. Jesper Buus Nielsen, professor i datalogi, Aarhus Universitet

12/11: Internet of Things. Niels Olof Bouvin, lektor i datalogi, Aarhus Universitet

19/11: Kunstig intelligens og maskinlæring. Ira Assent, professor i datalogi, Aarhus Universitet

Videnskaben bag maden: Spis mere grønt

Holdnummer: 2021-244

Tid: 29/10, 1 torsdag, kl. 17.00-20.30

Pris: 525 kr., studerende 470 kr. inkl. middag samt vin og vand

Sted: Kemisk Institut, Auditorium I, Langelandsgade 140

Underviser: Ole G. Mouritsen, professor i gastrofysik og kulinarisk fødevareinnovation, Københavns Universitet

Flere og flere vælger at spise mere grønt. Det kan være af hensyn til dyrevelfærd, sundhed, klimaet eller noget helt fjerde. Men der er nogle udfordringer at forholde sig til. Dels vil planter ganske enkelt ikke spises. Og dels kan det være svært at lave velsmagende og varieret mad kun bestående af grønsager. Bliv klogere på, hvordan man ved at kombinere videnskab og godt kokkehåndværk udvikler det grønne køkken, så det bliver mere velsmagende. Efter foredraget serveres en delikat, flerretters middag tilberedt ud fra foredragets principper.

Aben, der blev verdens herre

Holdnummer: 2021-086

Tid: 8/11, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Ole Høiris, docent emeritus i antropologi, Aarhus Universitet, og Peter K.A. Jensen, overlæge og klinisk lektor i human genetik, Aarhus Universitet

De seneste 150 år har forskere søgt efter sandheden om det første menneske. Men med syv millioner års historie og et utal af tidligere menneskearter kan man kun opstille sandsynlige forløb. Denne dag ser vi nærmere på menneskets evolution. For hvordan endte en abe med at blive verdens hersker? Bliv klogere på menneskets evolution, udvandringen fra Afrika til resten af verden, og hvordan mennesket udviklede sig til at blive et tobenet, skaldet og tænkende væsen. Vi kommer også omkring det sociale menneske, sprog, landbrug, beherskelse af ilden og tæmningen af vilde dyr som fx ulven. Undervisningen tager afsæt i 'Evolutionens menneske – menneskets evolution' (Aarhus Universitetsforlag).

Lyset fra himlen

Holdnummer: 2021-330

Tid: 12/11, 3 torsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: Ole Rømer-Observatoriet, Observatorievejen 1 – ved væddeløbsbanen

Underviser: Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

Det er ikke kun Solen, Månen, planeterne og stjernerne, som stråler fra himlen. Der er et væld af andre lysfænomener. Nogle er almindelige, men måske upåagtede, og andre sjældne. I løbet af tre aftener gennemgår vi en række af dem. Vi kommer bl.a. forbi nordlys, airglow, glorie og nedfald. Undervisningen foregår på Ole Rømer-Observatoriet, og Rømers motto var netop 'Ex coelo lux' – Lyset fra himlen. Hvis vi er heldige med vejret, tager vi os også tid til at se på himlen med observatoriets kikkerter, så husk varmt tøj og sko.

Stjernehimlen for fodgængere

Holdnummer: 2021-331

Tid: 1/12, 3 tirsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: Ole Rømer-Observatoriet, Observatorievejen 1 – ved væddeløbsbanen

Underviser: Ole J. Knudsen, BSc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

Historien om prinsesse Andromeda og helten Perseus knytter sig til efterårets stjernehimlen. I denne forelæsningsrække får du historien fortalt, og vi gennemgår også de andre aktuelle stjernebilleder på himlen. Desuden kan du lære, hvordan du finder stjernebillederne på himlen. Hør om himlemeknikken, årets gang på himlen og det drejelige stjernekort (som du kan købe ved forelæsningsrækken). Vi tager også en kulturastronomisk afstikker til stjernebilledernes og stjernens avnens historie, og vi kigger på stjerner med Ole Rømer-Observatoriets kikkerter, hvis vi er heldige med vejret.

Kosmologiens historie og astronomiens betydning for Jordens klima

Holdnummer: 2111-152

Tid: 6/1, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: Ole Rømer-Observatoriet, Observatorievejen 1 – ved væddeløbsbanen

Underviser: Peter Bjørnholt, cand.scient. i astronomi

Lær om verdensbilledets struktur – kosmologien – set i et historisk perspektiv samt den astronomiske påvirkning af Jordens klima gennem klodens historie. Den historiske udvikling følges gennem mere end 3000 år, fra mytologiske verdensbilleder til moderne fysisk kosmologi. Fra filosofiske spekulationer til observationer udført ved hjælp af kikkertør og satellitter. Og fra at være begrænset af solsystemets sfære til at omfatte et "uendeligt hav" af galakser. Den astronomiske påvirkning af Jordens klima i fortiden, ikke mindst fra Solen, er vigtig viden for den aktuelle forståelse af klimateorier. Hvordan påvirker Solen Jorden, og hvordan opstår istiderne? Og hvordan har Solens aktivitet, drivhuseffekten og feedback-processer påvirket Jordens klima gennem solsystemets og Mælkevejens historie? Hvis vejret tillader det, skal vi naturligvis observere vinterens interessante himmelobjekter gennem observatoriets spejlteleskoper.

Bæredygtig energi

Holdnummer: 2111-009

Tid: 26/1, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Vidste du, at 70 % af verdens energiforbrug i dag kommer fra fossile brændstoffer? Den andel arbejder man flere steder i verden på at reducere til fordel for bæredygtig energi som fx sol- og vindenergi. Men omstillingen er krævende, da verdens energiforbrug fortsat stiger med befolkningstilvæksten. I fremtiden vil verdens energisystemer gennemgå kolossale forandringer, og energisystemernes bæredygtighed vil have afgørende betydning. Men hvor langt er vi med at kunne udnytte de vedvarende kilder, som kan erstatte det enorme forbrug af fossile brændstoffer? En række forskere fra DTU, der er førende inden for forskning i bæredygtig energi, guider dig igennem både muligheder og udfordringer.

26/01: Vindenergi. Jens Nørkær Sørensen, professor i vindenergi, Danmarks Tekniske Universitet

02/02: Solenergi. Sune Thorsteinsson, projektleder i fotonik, Danmarks Tekniske Universitet

09/02: Bæredygtig bioenergi. Jesper Ahrenfeldt, seniorforsker i kemiteknik, Danmarks Tekniske Universitet

16/02: Opbevaring af energi. Anne Hauch, studieleder, professor i energikonvertering og -lagring, Danmarks Tekniske Universitet

23/02: Geotermisk energi (på letforståeligt engelsk). Ivanka Orozova Bekkevold, seniorforsker i geofysik, ph.d., Danmarks Tekniske Universitet

Det forunderlige menneske

Holdnummer: 2111-047

Tid: 27/1, 7 onsdage, kl. 17.30-19.15

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Har du tænkt over, at stort set alt, du foretager dig, er formet af biologi og kultur? Du er så at sige et biokulturelt væsen. Af natur er vi sociale, og i samspillet med andre mennesker kan vi vha. sprog give og modtage viden, regler og kultur. Vi tilbereder vores mad, fordi den så giver mere næring. Vi pynter os, fordi vi er æstetiske væsener. Vi er også politiske, musikalske, overtroiske og seksuelle. Mennesket er i sandhed forunderligt: biologisk og ubeagtigt, men også kulturelt og opfindsomt. Bliv klogere på menneskets biokulturelle adfærd. Forelæsningsrækken bygger på bogen 'Menneske, kultur, evolution – et biokulturelt perspektiv' (Aarhus Universitetsforlag).

27/01: Kulturel evolution.

Felix Riede, professor MSO i forhistorisk arkæologi, Aarhus Universitet

03/02: Det biokulturelle fortidsmenneske. Trine Kellberg Nielsen, postdoc i forhistorisk arkæologi, Aarhus Universitet

10/02: Det politiske dyr.

Michael Bang Petersen, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

17/02: Religioner og ritualer.

Jesper Sørensen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

24/02: Menneskets sprog.

Alexandra Regina Kratschmer, lektor i lingvistik, Aarhus Universitet

03/03: Frygt og fiktion.

Mathias Clasen, lektor i engelsk, Aarhus Universitet

10/03: Æstetik og fetichisme.

Henrik Høgh-Olesen, professor i psykologi, Aarhus Universitet

Naturvidenskabens detektiver

Holdnummer: 2111-171

Tid: 28/1, 6 torsdage, kl. 17.30-19.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Den bibelske gengældelseslov 'øje for øje, tand for tand' kunne nemt forveksles med en retsmedicinsk procedure. Men hvad sker der egentlig i obduktionslokalet, i laboratorierne og i undersøgelsesrummene, når politiet kommer med nye kroppe til undersøgelse? For flere forskere og eksperter er det ugentlige afsnit af Wallander virkelighed. De arbejder på at hjælpe politiet med opklaringsarbejdet i både store og små kriminalsager. Få et unikt indblik i naturvidenskabens eksperters arbejde.

28/01: Hvad den døde krop afslører – retsmedicin.

Asser Hedegård Thomsen, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

04/02: Behandlet, påvirket eller forgiftet? – retskem. Martin

Worm-Leonhard, retskemiker, Syddansk Universitet

11/02: Maddiker, fluer og tiden efter dødens indtræden – retsentomologi. Thomas

Pape, lektor og kurator, Statens Naturhistoriske Museum

18/02: Tænder og kæber: et kæmpebibliotek af personlige

informationer hos både levende og døde – retsodontologi. Dorthe Arenholt Bindslev, adjungeret professor, specialtandlæge, Aarhus Universitet

25/02: Personundersøgelsen og forbrydelsens tydelige spor – klinisk retsmedicin.

Lise Frost, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet

04/03: Når DNA-spor fortæller en historie – retsgenetik.

Stine Frisk Fredslund, laboratorieleder, Retsgenetisk Afdeling, Københavns Universitet

Universets gåder

Holdnummer: 2111-146

Tid: 23/2, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Der er stadig meget, vi ikke ved om universet. Det er ikke så underligt, da universet er 13,7 milliarder år gammelt og fyldt med mere end 100 milliarder galakser. Hver dag arbejder forskerne på at løse universets gåder, og i denne forelæsningsrække får du mulighed for at høre om en stribe af dem.

23/02: Ved vi alt om vores eget

solsystem? Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet

02/03: Er der liv på andre planeter?

Mia Lundkvist, postdoc i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

09/03: Hvordan er vores egen galakse blevet til?

Amalie Stokholm, ph.d.-studerende i fysik og astronomi, Aarhus Universitet

16/03: Hvordan skete big bang?

Steen Hannestad, professor i astronomi, Aarhus Universitet

23/03: Hvad er der inden i et sort hul?

Troels Harmark, lektor i teoretisk partikelfysik og kosmologi, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet

Bjergarter

– Jordens byggesten

Holdnummer: 2111-116

Tid: 6-7/3, 1 weekend, kl. 10.00-16.30

Pris: 895 kr., studerende 545 kr. inkl. kompendium

Maks. 24 deltagere

Sted: AU, Institut for Geoscience, bygning 1673, lokale 118, Høegh-Guldbergs Gade 2

Underviser: Hans Dieter Zimmermann, lektor emeritus i geologi, Aarhus Universitet

Bjergarterne er Jordens byggesten og er uundværlige som råstoffer. Nogle bjergarter dannes i stor dybde, andre på Jordens overflade. Nogle er milliarder år gamle, mens andre dannes i dette øjeblik. Hvordan har bjergarterne udviklet sig? Og hvad gør dem så forskellige? Få de vigtigste bjergarter beskrevet mineralogisk og teksturelt og sat i relation til deres udgangssammensætninger og dannelsesprocesser. Undervisningen består af både forelæsninger og praktiske øvelser.

Fugletrækkets gåder

Holdnummer: 2111-010

Tid: 13/3, 1 lørdag, kl. 09.45-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Kevin Kuhlmann Clausen, forsker i faunaøkologi, Aarhus Universitet

Fugle har altid fascineret – særligt med deres evne til at flyve. Og for trækfuglene er denne egenskab livsvigtig. Mens viben ofte nøjes med en tur til Holland, flyver havtønen 71.000 km årligt mellem Grønland og Antarktis. Men hvorfor er det nødvendigt for nogle fugle at trække, mens andre arter bliver i Danmark hele vinteren? Hvordan finder fuglene vej? Og hvordan kan vi følge dem? Kom med til en spændende dag med både forelæsning og ekskursion.

Kemiske eksperimenter

– prøv gerne dette derhjemme

Holdnummer: 2111-025

Tid: 13/3, 1 lørdag, kl. 12.30-16.00

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Peter Hald, sikkerhedsleder ved Institut for Kemi, Aarhus Universitet

Det er både spændende og sjovt at eksperimentere, men eksperimentet er også centralt for videnskaben. Denne dag vil du blive præsenteret for, og selv prøve kræfter med, en række kemiske eksperimenter, som let kan udføres i et almindeligt køkken. Forløbet henvender sig til undervisere og de nysgerrige, der gerne vil prøve at have eksperimenterne i egne hænder. Undervisningen tager afsæt i bogen '169 kemiske eksperimenter' (Aarhus Universitetsforlag).

Det periodiske system fra Ac til Zr

Holdnummer: 2111-022

Tid: 22/3, 1 mandag, kl. 17.30-19.15

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Underviser: Ulla Gro Nielsen, lektor i fysik og kemi, Syddansk Universitet

For mere end 150 år siden placerede den russiske kemiker Dmitrij Mendelejev alle kendte grundstoffer efter deres egenskaber og atomvægt i 'det periodiske system'. Det gav en del tomme pladser i tabellen, der dog efterfølgende er blevet udfyldt. Hør, hvorfor det periodiske system er kemikerens bibel, og opdag den fascinerende information, der gemmer sig i systemet.

To fag, et emne: Hvad er køn?

Holdnummer: 2111-052

Tid: 25/3, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Kønsdebatten raser. Nogle mener, at der kun findes to køn, mens andre vil argumentere for, at vi kan tælle helt op til 71 forskellige køn. Nogle mener, at køn kun er biologisk betinget – andre, at det er skabt af historie og kultur. Til denne tværfaglige aften sætter vi fokus på køn fra to fagligheder for at blive klogere på blot nogle af de mange kendte og ukendte faktorer, der spiller ind.

17/15: Biologien om køn.

Claus Højbjerg Gravholt, professor i endokrinologi, Aarhus Universitet

19/30: Filosofien om køn.

Mia Skjold Tvede Henriksen, ph.d. i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

På skattejagt i naturen

Holdnummer: 2111-155

Tid: 6/4, 5 tirsdage, kl. 17.30-19.15

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

I denne forelæsningsrække møder du en række eksperter, der har gjort naturskattejagt til deres professionelle virke. Hør om de vildeste opdagelser, få tips til de bedste steder i Danmark, og bliv klogere på arbejdet med danekræ.

06/04: Danekræ – enestående fossiler, mageløse meteoritter og sjældne krystaller.

Bent Erik Kramer Lindow, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum

13/04: Rav – et vindue til fortiden.

Anders Leth Damgaard, ravnforsker og formand for Den Danske Ravklub

20/04: Fossiljagt i Danmark – hvad kan du finde og hvor?

Line Henriette Broen, geolog, Aarhus Kommune

27/04: Forstenede dyrespor – et øjebliksbillede af det forhistoriske liv.

Jesper Milàn, ph.d. i geologi og museumsinspektør, Geomuseum Faxø

04/05: Danmarks dybe fortid: Fossile fisk fra moleret.

Ane Elise Schrøder, erhvervs-ph.d.-studerende i palæontologi, Københavns Universitet

Religion og filosofi

Kierkegaard – det dømoniske som angst for det gode

Holdnummer: 2021-201

Tid: 1/9, 5 tirsdage, kl. 10.15-12.45

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

For Kierkegaard er det afgørende at blive et selv, og det bliver man ikke for sig selv alene, men alene i forholdet til den anden. Det er i mødet med den anden, man kommer til sig selv i kærlighedens åbenhed. Kærlighedens modsætning er indesluttetheden, ikke at turde åbne sig for og møde den anden, men lukke sig om sig selv. Indesluttetheden har mange skikkelser, dens isnende maksimum er det dømoniske. Få Kierkegaards analyse.

01/09: Syndefaldet, angsten og frihedens mulighed. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

08/09: Angst for det gode, friheden, åbenheden og kommunikationen. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

15/09: Angstens før og bevidsthedens efter – Kierkegaard mellem Don Juan og Johannes Forførelsen. Peter Aaboe Sørensen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet

22/09: Et sideblik til Dostojevskijs 'Optegnelser fra et Kælderdyb'. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

29/09: Fra den dømoniske indesluttethed til tro, håb og kærlighed. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Kierkegaard og Løgstrup – Danmarks store eksistenstænkere

Holdnummer: 2011-035

Tid: 1/9-6/10, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Bjørn Rabjerg, adjunkt i religionsfilosofi, Aarhus Universitet

Søren Kierkegaard og K.E. Løgstrup er to af Danmarks største kulturkritikere og eksistenstænkere. Bliv introduceret til to banebrydende tænkere fortalt igennem de afgørende kritikpunkter, Løgstrup retter mod Kierkegaard. Kom nærmere på uenigheden og de vigtige spørgsmål i livet.

Hvor der er håb

Holdnummer: 2021-196

Tid: 2/9, 1 onsdag, kl. 18.00-19.45

Pris: 215 kr., studerende 160 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Undervisere: Jan Brødslev Olsen, lektor i socialpsykologi, Aalborg Universitet, og Vibeke Poulsen Graven, postdoc, REHPA, Syddansk Universitet

Håbets betydning kan ikke overvurderes, men når vi møder modstand i livet, vakler håbet ofte. I disse situationer kan vi heldigvis møde mennesker, der vil forsøge at vække håbet igen. Det er ikke en let opgave, og skal den lykkes, må man have blik for håbets nuancer. Håb er nemlig ikke kun rettet mod fremtiden, men handler også om en måde at være til i livet på.

Demokrati – en god idé

Holdnummer: 2021-198

Tid: 3/9, 6 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Berlinmurens fald i 1989 blev i starten set som demokratiets sejr. I dag er det vanskeligt at bevare den optimisme. I de 'gamle' demokratier i USA og Europa oplever vi populistiske bevægelser og en politik, der hviler på følelser mere end fornuft. I de 'nye' demokratier i Central- og Østeuropa ser vi en bevægelse tilbage mod autoritære styreformere. Netop fordi demokratiet er i krise, er det en god ide at besinde sig på, hvorfor demokratiet er en god idé.

03/09: Demokratiets idé og demokratiets historie. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

10/09: Demokratiserings- og afdemokratiseringsbølger i historisk og nutidigt perspektiv. Svend-Erik Skaaning, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

17/09: Et forsvar for demokratiet mod et ældgammelt had. Rasmus Ugilt, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

24/09: Demokratikritik – og dens rolle i udviklingen af demokratiet. Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

01/10: Det tyske demokrati. Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

08/10: Demokratiet i det 21. århundrede. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

De formede danskerne

Holdnummer: 2021-240

Tid: 3/9, 4 torsdage, kl. 17.30-19.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Mennesket skaber historien. Men hvilke mennesker har bidraget til at skabe Danmarks historie og dermed gøre os danskere til dem, vi er i dag? Bliv introduceret til nogle af Danmarks største tænkere og deres væsentligste idéer. Få indblik i, hvilken betydning de har haft, og hvordan de har bidraget til, at Danmark er gået fra enevælde gennem folkeoplysning og det moderne gennembrud til det Danmark, vi kender i dag. Bliv klogere på, hvem der har formet danskerne.

03/09: N. F. S. Grundtvig: Dannelse og livsfællesskab.

Uffe Jonas, ph.d. i nordisk litteratur,
Københavns Universitet

10/09: Søren Kierkegaard: Eksistens.

Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi,
Aalborg Universitet

17/09: Georg Brandes: Litteratur, kultur og samfund.

Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk
sprog og litteratur, Aarhus Universitet

24/09: K. E. Løgstrup: Kristendom og kultur.

Bjørn Rabjerg, adjunkt i religionsfilosofi,
Aarhus Universitet

Idéhistorie: Oplysning og romantik – en moderne verden

Holdnummer: 2021-226

Tid: 4/9, 6 fredage, kl. 10.15-12.45

Pris: 1195 kr., studerende 625 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Med Oplysningen bevæger vi os ind i den moderne verden. Den bærende idé er troen på mennesket og menneskets fornuft. Med fornuften kan vi erkende og beherske naturen, og vi kan forstå og forbedre samfundet. Friheden er den centrale idé. Den personlige frihed til at skabe sit eget liv. Den politiske frihed i et demokratisk samfund. Den økonomiske frihed i en dynamisk markedsøkonomi. Men med romantikken kommer en modreaktion med dyrkelsen af følelsen.

04/09: At tænke sig til verden. Descartes.

Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

11/09: Det menneskeskabte samfund. Hobbes og

Locke. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

18/09: Revolutioner og menneskerettigheder.

Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

25/09: Billedkunst. Mellem følelse og fornuft i rokokko, nyklassicisme, præromantik og romantik.

Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

02/10: Kants syntese af rationalisme og empirisme.

Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

09/10: Goethes dannelse og Schillers utopi om det legende menneske. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Gå dig klog – filosofisk vandretur

Holdnummer: 2021-222

Tid: 6/9, 1 søndag, kl. 14.00-16.00

Pris: 295 kr., studerende 245 kr. inkl. kaffe/te, en bolle og dagens kage i caféen på Moesgaard Museum

Maks. 25 deltagere

Mødested: Skovmøllen, Skovmøllevej 51

Underviser: Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet

Vandring har for mange filosoffer været et redskab til at bevæge tankerne, finde inspiration og få sat gang i samspillet mellem krop og sind. Vær med, når vi i selskab med Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på en filosofisk vandretur i smukke omgivelser i Marselisborg Skov. Vi filosoferer over sprogets forunderlighed, over, hvor naturen slutter, og kulturen begynder, og over vores ansvar for at passe på naturen.

Hvem var ham Jesus?

Holdnummer: 2021-006

Tid: 7/9, 4 mandage, kl. 19.30-21.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D2151 bygning 1531, Ny Munkegade 118

Denne forelæsningsrække stiller skarpt på Jesus, som han fremstår i både evangelierne og andre skrifter. Vi vil se på, hvordan Jesus er gået fra menneskesøn til frelser og hovedperson for 2,2 mia. kristne verden over. Vi vil undersøge fortællingerne om og sandsynligheden for den historiske Jesus, og vi vil se, hvordan Jesus beskrives uden for den kristne tro.

07/09: Jesus i evangelierne.

Kasper Bro Larsen, lektor i
teologi, Aarhus Universitet

14/09: Jesus som Messias.

Kasper Bro Larsen, lektor i
teologi, Aarhus Universitet

21/09: Den historiske Jesus.

Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

28/09: Jesus fortalt gennem andre religioner. Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Syndefald og arvesynd – i ord og billeder

Holdnummer: 2021-197

Tid: 14/9, 4 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Syndefaldet er et oprør mod Gud, en forbrydelse. Men i den forbrydelse bliver mennesket menneske; det bliver bevidst om sig selv. Forbrydelsen er en frigørelse; den åbner fremtiden og sætter mennesket i det bevidste valg mellem godt og ondt. Syndefaldsmyten er vores kulturs grundfortælling. Den viser os menneskets grundvilkår. I forelæsningerne vil vi se, hvorledes den er blevet fortolket af nogle af de største kristne tænkere. Og vi vil se, hvorledes den er blevet fremstillet i billedkunsten.

14/09: Syndefaldsmyten og

Paulus. Frigørelsens

forbrydelse. Flemming

Houe, mag.art. i idéhistorie

21/09: Augustin og Luther. Den

frie og den bundne vilje.

Flemming Houe, mag.art.

i idéhistorie

28/09: Kierkegaard. Angsten,

friheden, synden og troen.

Flemming Houe, mag.art.

i idéhistorie

05/10: Billedprog omkring laster og dyder. Figurer hos Giotto og Ambrogio Lorenzetti og

fortællinger i helt moderne

kunstværker. Gitte Tandrup,

mag.art. i kunsthistorie

Sandhedens krise – filosofien og det postfaktuelle samfund

Holdnummer: 2021-194

Tid: 3/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Rasmus Thybo Jensen, ph.d. i filosofi

Filosoffer har til alle tider grublet over, hvad sandhed er for en størrelse. Afhænger den af øjnene, der ser? Eller er der noget, der er sandt, lige meget hvem, hvor og hvornår vi kigger på det? Og hvad er egentlig forskellen mellem sandhed og fakta? I en tid, som mange kalder 'postfaktuel', må vi stille os selv disse spørgsmål på ny, for når falske nyheder, spin og 'alternative fakta' udvisker grænserne mellem meninger, følelser, viden og kendsgerninger, kan vi hente ressourcer i filosofien til at genoprette disse grænser.

Tænk dig om

Holdnummer: 2021-004

Tid: 3/10, 1 lørdag, kl. 10.15-16.15

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Jens Christian Bjerring, adjunkt i filosofi, Aarhus Universitet

Vi møder argumenter overalt, hvor mennesker forsøger at overbevise andre om en påstand: Når politikere taler for deres politik; når reklamefolk taler for deres produkt; når videnskabsfolk taler for deres teori eller præster for deres tro – og når vi taler med hinanden i hverdagen. Derfor er det en uundværlig evne at kunne identificere, evaluere og konstruere argumenter på effektiv vis. Det er en af filosofiens spidskompetencer, og filosofien kan lære dig at skabe gode argumenter ved at tænke dig om.

Krænkelser i offentligheden

Holdnummer: 2021-234

Tid: 5/10, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D215 i bygning 1531, Ny Munkegade 118

Underviser: Rasmus Ugilt, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Der bliver talt meget om krænkelser i dag. Nye sociale bevægelser som for eksempel #MeToo har haft succes med at tematisere krænkelser, som tidligere ikke blev omtalt i det offentlige rum. Disse bevægelser er blevet mødt af en række reaktioner, som grundlæggende handler om, at det er gået for vidt med al den snak om krænkelser. Hvorfor ser vi i stigende grad disse debatter om krænkelser? Hvem er det, der bliver krænket? Og hvad siger det om os som mennesker og samfund, at vi er blevet så optaget af krænkelser? Vær med, når vi anlægger et filosofisk blik på krænkelserproblematikken.

Hvad enhver danser bør vide

Holdnummer: 2021-024

Tid: 19/10, 8 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Hvad bør man læse, høre, se eller smage, før man dør? På Folkeuniversitetet har vi spurgt eksperterne. Vi inviterer nogle af landets dygtigste forskere til at give deres bud på, hvad der er grundlæggende at vide inden for deres fag. Få overblik over milepæle, begivenheder og personer, som revolutionerede menneskets tilværelse. Hvad betyder 1864 for danmarkshistorien? Hvorfor er Dostojevskij fortsat på pensum? Hvordan har mennesket udviklet sig? Og hvilke konsekvenser fik opfindelsen af den elektriske telegraf, flyet og internettet for menneskets selvforståelse? Få perspektiv på nogle af de begivenheder, mennesker og milepæle, som ændrede verden.

19/10: Danmarks historie. Carsten Porskrog Rasmussen, overinspektør, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot, og adjungeret professor i historie, Aarhus Universitet

26/10: Film. Andreas Halskov, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet

02/11: Litteratur. Jakob Ladegaard, lektor i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

09/11: Kunst. Anders Troelsen, professor i arkitektur, Arkitektskolen i Aarhus

16/11: Mennesket. Mikkel Heide Schierup, professor i bioinformatik, Aarhus Universitet

23/11: Sundhed. Uffe Juul Jensen, professor i filosofi og videnskabsteori, Aarhus Universitet

30/11: Idéhistorie. Christian Olaf Christiansen, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

07/12: Naturvidenskab og teknologi. Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor i videnskabsstudier, Aarhus Universitet

Selvet – historisk, psykologisk og filosofisk

Holdnummer: 2021-370

Tid: 19/10, 7 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Hvad vil det sige at være sig selv, at blive et selv? Svaret er forskelligt, afhængigt af om vi spørger historien, psykologien eller filosofien. Bliv klogere på selvet, der for eksistensfilosofiens vedkommende bliver til i forholdet til den anden. Få indblik i, hvordan selvet er blevet til gennem en historisk udvikling. Og forstå hvorledes psykologien og neurovidenskaben bidrager til vores forståelse af os selv.

19/10: Charles Taylor om selvets tilblivelse. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

26/10: Glem dig selv! – om identitet og selvovervindelse hos Kierkegaard, Løgstrup og Hannah Arendt. Peter Aaboe Sørensen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet

02/11: Selvet i Jungs psykologi. Preben Grønkjær, magister i idéhistorie

09/11: Kierkegaard: At blive et selv over for Gud og næsten. Flemming Houe, mag. art. i idéhistorie

16/11: Selv og identitet. Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

23/11: Hvad kan hjerneforskningen fortælle os om os selv? Kresten Lundsgaard-Leth, adjunkt i anvendt filosofi, Aalborg Universitet

30/11: Selvets skikkelser og transformationer. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Græsk-romersk mytologi

Holdnummer: 2021-115
Tid: 19/10, 5 mandage, kl. 19.30-21.15
Pris: 695 kr., studerende 385 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Fra græsk og romersk mytologi har vi fået en række begreber, skikkelser og historier, som godt 3000 år efter stadig fascinerer og inspirerer. Vi har gennem mytologien fået kendte begreber som kosmos og kaos, Olympen og Hades og bekendtskab med skikkelser som Apollon og Dionysos. Ligeledes historier om Odysseus' lange rejse hjem til Ithaka og Herakles' mange arbejder. Disse er alle historier, der har givet stof til digtere og billedkunstnere fra Antikken over Midaldren og Renæssancen til i dag.

- 19/10: Introduktion: Hvad er en myte, og hvorfra kender vi de græske myter?** Chr. Gorm Tortzen, lektor emeritus, cand.mag. i græsk og latin, SAXO-instituttet
- 26/10: Heraklesmyten i kunsten.** Thomas Heine Nielsen, lektor i græsk, latin og historie, SAXO-instituttet, Københavns Universitet
- 02/11: Myter hos Homer.** Bodil Due, dr. phil.
- 09/11: Myter i tragedien og den thebanske sagnkreds.** Marcel Lysgaard Lech, lektor i oldtidskundskab og græsk, Syddansk Universitet
- 16/11: Ovids mytiske univers i Metamorfoserne.** Adam Schwartz, lektor i græsk og latin, SAXO-instituttet, Københavns Universitet

Fransk filosofi i det 20. århundrede

Holdnummer: 2021-163
Tid: 19/10, 8 mandage, kl. 19.30-21.15
Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.
Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D215 i bygning 1531, Ny Munkegade 118

Det 20. århundrede er verdenskrigenes, fremmedgørelsens og gudløshedens århundrede. Det er menneske-rettigheder, feminisme og vestlig velfærd og dominans. Det er ideologiernes kamp, psykoanalysens opkomst og diskursbegrebets fødsel. Og så er det Frankrig på godt og ondt. Hvis du vil forstå nyere filosofihistorie, moderne samfundsteori og bredere kulturelle og samfundsmæssige diskussioner i dag, er 1900-tallets franske filosoffer uomgængelige. Mød nogen af de mest indflydelsesrige personer i nyere filosofihistorie, og få en indføring i 1900-tallets markante filosofiske retninger.

- 19/10: Jean-Paul Sartre.** Kresten Lundsgaard-Leth, adjunkt i anvendt filosofi, Aalborg Universitet
- 26/10: Simone de Beauvoir.** Cæcilie Varslev-Pedersen, ph.d. i filosofi, New School for Social Research
- 02/11: Maurice Merleau-Ponty.** Rasmus Thybo Jensen, ph.d. i filosofi
- 09/11: Jacques Lacan.** Brian Benjamin Hansen, ph.d. i filosofi, VIA University College
- 16/11: Jacques Derrida.** Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet
- 23/11: Michel Foucault.** Mathias Hein Jessen, ph.d. i idéhistorie og adjunkt, Copenhagen Business School
- 30/11: Pierre Bourdieu.** Lisanne Wilken, lektor i europastudier, Aarhus Universitet
- 07/12: Alain Badiou.** Brian Benjamin Hansen, ph.d. i filosofi, VIA University College

Etiske teorier

Holdnummer: 2021-248
Tid: 20/10-10/11, 4 tirsdage, kl. 17.15-19.00
Pris: 595 kr., studerende 325 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118
Underviser: Jørgen Husted, lektor emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

Hvad siger moralen, jeg skal gøre? Hvorfor skal jeg gøre, hvad moralen siger? Over fire gange vil du få præsenteret de fremtrædende etiske teorier: Pligtetik, nytteetik, common sense-etik, dydsetik, omsorgsetik og eksisten-setik. Der tages udgangspunkt i moral og etik samt de forskellige værdibegreber. Desuden præsenteres etisk relativisme og etisk subjektivism. Teorierne bliver løbende illustreret med cases, udvalgte etiske spørgsmål og aktuelle etiske debattemner.

Filosofihistorie – fra år 1900 til i dag

Holdnummer: 2021-065
Tid: 21/10, 8 onsdage, kl. 17.30-19.15
Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Den historiske periode, der strækker sig fra 1900 til i dag, byder på mange afgørende filosofiske idéer og tanker. Lær at forstå de filosofiske teorier og mennesket bag dem, når vi gennemgår en perlerække af periodens mest betydelige tænkere og tager livtag med de tanker, der har været med til at forme vores menneskesyn og samfund, som det ser ud i dag.

- 21/10: Martin Heidegger: Spørgsmålet om væren.** Thomas Schwarz Wentzer, professor i filosofi, Aarhus Universitet
- 28/10: Ludwig Wittgenstein: Sprog, verden, livsform.** Anne-Marie Søndergaard Christensen, lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 04/11: Jean-Paul Sartre: Eksistensen går forud for essensen – om menneskets radikale frihed.** Kresten Lundsgaard-Leth, adjunkt i anvendt filosofi, Aalborg Universitet
- 11/11: Simone de Beauvoir og Bell Hooks: Køn, kultur og politik.** Louise Fabian, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 18/11: Hannah Arendt: Ondskabens banalitet og totalitarismen.** Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi og prodekan, Aarhus Universitet
- 25/11: K.E. Løgstrup og Johannes Sløk: Om teologi, filosofi og idéhistorie.** Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
- 02/12: Jürgen Habermas: Vægten af det bedre argument.** Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
- 09/12: Judith Butler og Alenka Zupancic: Væren, politik og seksualitet.** Rasmus Ugilt, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Forelæserne foregår i trygge rammer. Vi følger retningslinjerne ift. afstand, hygiejne og rengøring.

Tanker om tro og tvivl

Holdnummer: 2021-291
Tid: 22/10, 7 torsdage, kl. 19.30-21.15
Pris: 950 kr., studerende 505 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Spørgsmål om Guds eksistens stiller vi til kirken eller til os selv. Men med denne forelæsningsrække retter vi blikket i en anden retning, når vi spørger videnskaben om, hvad historiens store tænkere har tænkt om tro og tvivl. Rækken er ikke et forsvar for at tro eller ikke at tro, men en refleksion over menneskets dilemmaer i forbindelse med tro. Kom med, når vi kigger dybt ned i troens dilemmaer og undersøger, hvad der er blevet tænkt om tro og tvivl gennem historien, og hvilken betydning troen og tvivlen har haft og stadig har.

22/10: Troens danmarkshistorie:

Hvad har danskerne troet på gennem tiden? Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

29/10: Tro og tvivl i filosofien:

De ikke-troende. Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

05/11: Troens og tvivlens

betydning for kulturen. Hans Jørgen Lundager Jensen, professor i religionsvidenskab, dr.theol., Aarhus Universitet

12/11: Tro og tvivl hos præst

og menighed: De troende. Vibeke Houmøller Kristensen, sognepræst, Sankt Lukas Kirke, Aarhus

19/11: Troens og tvivlens

betydning for psyken. Uffe Schjødt Paldam, lektor i religionspsykologi, Aarhus Universitet

26/11: Uden tvivl er tro farlig:

Fundamentalisme. John Rosenstock, cand. psych., tidl. underviser og censor i socialpsykologi på Københavns Universitet

03/12: Troen på Guds fravær:

Ateisme. Kirstine Helboe Johansen, lektor i teologi, Aarhus Universitet

Moderne islam

Holdnummer: 2021-136
Tid: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.15-16.00
Pris: 475 kr., studerende 265 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Philippe Provencal, akademisk medarbejder, Statens Naturhistoriske Museum

Islam fylder meget i mediebildet, der ofte præsenterer islam som en religion med et forældet samfundssyn. Men islam har altid udviklet sig i forhold til den historiske proces. I løbet af 1800- og 1900-tallet udviklede islamiske teologer tanker og teorier, som skulle sætte islam i overensstemmelse med de samtidige vestlige tanker om modernitet og fremskridt. De moderne tanker vakte oprør i visse grupper, der som modreaktion udviklede fundamentalismen, der endte med at få stor indflydelse, bl.a. på grund af revolutionen i Iran, og fordi oliemilliarde tilfaldt konservative regimer. Men de moderne og liberale tanker lever imidlertid videre. Få indblik i islams idéhistoriske udvikling.

Den meningsfulde tid

Holdnummer: 2021-169
Tid: 26/10, 7 mandage, kl. 19.45-21.30
Pris: 950 kr., studerende 505 kr.
Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Vi ønsker os meningsfuld tid. Tid, hvor vi er fuldt til stede, og hvor vi virkelig lever i livets øjeblikke. Det kan vi fx opleve i en venskabelig eller kærlig relation, i udøvelsen af musik, kunst og sport eller i betragtningen af naturen. Dette kan give os meningsfuld tid med indhold og livsfylde. Forskere fortæller, hvad store teoretikere har tænkt om menneskets tid og liv, og hvordan vi får brugt vores tid til netop det, vi vil.

26/10: Tidens komme: Guddommelighed, virke

og mening. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

02/11: Tidens fordring: Eksistens og ånd.

Ole Morsing, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

09/11: Tilblivelsens tid og den dvælende tid – alternativer til tidsnød og stressende tid.

Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

16/11: Tid og fortælling: Analyse og fiktion.

Carsten Pallesen, lektor i teologi ved Københavns Universitet

23/11: Tid og fordybelse: Forestilling om fortid og fremtid.

Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi og prodekan, Aarhus Universitet

30/11: Tid og væren: Livsfylde, historie og mening.

Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

07/12: Når tiden rinder ud: Død, sorg og fravær

af tid. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

Filosofiens hovedværker: Søren Kierkegaards 'Begrebet Angst'

Holdnummer: 2021-199
Tid: 29/10, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00
Pris: 695 kr., studerende 385 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

I 'Begrebet Angst' forsøger Kierkegaard at trænge ind til eksistensens grundvilkår, til selve det, der gør mennesket til menneske: friheden. Det er i friheden, mennesket bliver mere end natur, bliver ånd. Det bliver bevidst om sig selv og får en fantasi, der åbner fremtiden og valgets mulighed. Men det er ikke omkostningsfrit. Friheden er forbundet med angsten, med bevidstheden om døden og med synden.

29/10: Syndefaldet: Angsten og

friheden. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

05/11: Et sideblik til 'Forførerens

Dagbog'. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

12/11: Mennesket betragtet som

ånd. Tonny Aagaard Olesen, ph.d. i Kierkegaards skrifter, Københavns Universitet

19/11: Frihedens mulighed og

virkelighed. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

26/11: Synd og seksualitet.

Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Følg med
 på Facebook
www.facebook.com/fuaarhus

Fællessangen hitter, og den samler os på tværs af generationer. Her til Rethink Reformation i 2017. Stem i til 'Filosofi og fællessang', s. 45.

Filosofi og fællessang: Tillid og fællesskab

Holdnummer: 2021-369

Tid: 30/11, 1 mandag, kl. 19.00-21.00

Pris: 275 kr., studerende 175 kr.

Sted: AU, bygning 1584, lokale 112, Langelandsgade 145

Undervisere: Cecilie Eriksen, filosof og forfatter, og David Mondrup, højskolelærer og musiker

Kom med til en aften, hvor intellekt, følelser og fællesskab bliver næret gennem forelæsning og sang. Aftenen falder i to dele: Første del består af en forelæsning, der bringer den danske filosof K.E. Løgstrups tanker om tillid og det skæbnefællesskab, tilliden kaster os ud i, i dialog med nutidens tænkning om tillid, og vi synger sange, som belyser fællesskabers roller i vores liv. Anden del er 'vælg en sang', hvor du selv kan foreslå de sange fra Højskolesangbogen, vi skal synge. Kom og syng i vilden sky eller med et sagte pip – alle er velkomne!

Spørg filosofien om liv og død

Holdnummer: 2111-181

Tid: 25/1, 7 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D215 i bygning 1531, Ny Munkegade 118

Hvad er meningen med livet? Hvad vil vi – og hvorfor? Kan vi forestille os altings afslutning, og hvordan lever vi med, at vi ved, vi skal dø? Hvad har værdi i livet? Og hvad stiller vi op med ondsken? I denne forelæsningsrække spørger vi filosofien om de helt store spørgsmål i tilværelsen. Vi konfronterer os med livet på godt og ondt, graver i det, der optager os allermost, og forsøger at nå til en form for forståelse. Kom til syv aftener om liv og død. Det giver god mening.

25/01: Døden. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

01/02: Værdi. Morten Dige, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

08/02: Viljen. Søren R. Fauth, lektor i tysk, Aarhus Universitet

15/02: Afgrunden. Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

22/02: Ondskaben. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

01/03: Meningen. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

08/03: Livet. Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Jürgen Habermas – samtalens tænker

Holdnummer: 2111-102

Tid: 25/1, 5 mandage, kl. 17.30-19.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G214, Ny Munkegade 118

I 2019 udgav den 90-årige Jürgen Habermas sit formentligt sidste hovedværk 'Også en filosofiens historie'. Betragter man hele Habermas' forfatterskab er det tydeligt, at Habermas er samtalens tænker. For ham er det gennem samtalen, at vi søger indbyrdes forståelse, selv om vi ikke er ens eller enige. Også i Habermas' sidste værk er samtalen i fokus. Kom med, når vi introducerer Jürgen Habermas på baggrund af hans aktuelle udgivelse og tidligere forfatterskab. Bliv klogere på en af de helt store, nulevende tænkere.

25/01: Teorien om den kommunikative handlen: Mulighederne for meningsfuldt menneskeligt samvær. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

01/02: Habermas' politiske tænkning. Heine Andersen, professor emeritus i sociologi, Københavns Universitet

08/02: Forholdet mellem modernitet og religion. Hans-Jørgen Schanz, professor emeritus i idéhistorie, Aarhus Universitet

15/02: Religionens betydning hos den tidlige og sene Habermas. Anders Klostergaard Petersen, professor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

22/02: Det sidste ord? Arven fra Habermas. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Bogudsalg

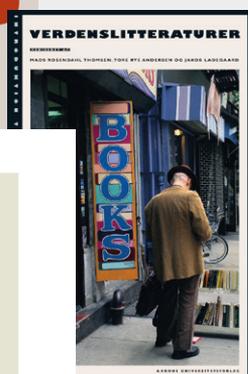
7.-8. november

Læs Lars Boje Mortensens beretning om Saxos kolossale danmarkskrønike fra 1458, eller få en introduktion til fantastisk litteratur uden for Europa – fra Sydamerika over Nordamerika, Rusland og Kina til Australien, Indien, Mellemøsten og Nordafrika.

Aarhus Universitetsforlag holder bogudsalg lørdag d. 7. – søndag d. 8. november kl. 10-15.00 i forbindelse med Folkeuniversitetets forelæsninger på Aarhus Universitet, Ny Munkegade 118, bygning 1530.

Som deltager på Folkeuniversitetet har du mulighed for at købe nyheder, bestsellere og de store værker med 30-50 % rabat.

Spar
30-50 %

Et menneske af kvalitet

Holdnummer: 2111-032

Tid: 26/1, 8 tirsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Siden antikken har filosoffer, teologer og tænkere funderet over menneskelivets værdi. De har overvejet, hvilke dyder vi bør stræbe efter. Både for at skabe gode relationer, men også som fundamentet til et samfund, vi har lyst til at dele med hinanden. Bliv introduceret til, hvad historiens tænkere har tænkt om en række menneskelige kvaliteter. Og få større indsigt i, hvad der kendetegner et menneske – af kvalitet.

- 26/01: Dannelse.** Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet
- 02/02: Myndighed.** Carsten Fogh Nielsen, adjunkt i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet
- 09/02: Venskab.** Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet
- 16/02: Mod.** Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet
- 23/02: Generøsitet.** Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet
- 02/03: Empati.** Anders Dræby, ph.d. i eksistentiel terapi, cand.mag. i idéhistorie og filosofi, master i humanistisk sundhedsvidenskab
- 09/03: Humor.** Anne Engedal, cand.mag. i filosofi
- 16/03: Kærlighed.** Søren Gosvig Olesen, lektor i filosofi, Københavns Universitet

De store verdensreligioner – dengang og i dag

Holdnummer: 2111-100

Tid: 27/1, 6 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Tilrettelægger: Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Religioner har eksisteret siden tidernes morgen, da mennesket altid har skabt religiøse forestillinger. Også i dag fylder religionerne en stor del af verdensbilledet. Men mennesket, verden og samfundet ændrer sig – og det samme gør religionerne og den måde, de dyrkes på. Religioner tilpasser og udvikler sig forskelligt. For selvom der er mange ligheder mellem de enkelte religioner, er der mindst lige så mange forskelle. Bliv introduceret til de store verdensreligioner med særligt fokus på deres udvikling gennem tid og rum til i dag.

- 27/01: Religion og religionstyper.** Hans Jørgen Lundager Jensen, professor i religionsvidenskab, dr.theol., Aarhus Universitet
- 03/02: Hinduisme.** Marianne Qvortrup Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 10/02: Buddhisme.** Jørn Borup, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 17/02: Jødedom.** Marianne Schleicher, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 24/02: Kristendom.** Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet
- 03/03: Islam.** Thomas Brandt Fibiger, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Hvad enhver bør vide om filosofi

Holdnummer: 2111-099

Tid: 27/1, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

For de gamle grækere opstod filosofien af en beundrende undren over den verden, de levede i. Dette er en undren, der ikke kun vedrører historiens filosoffer, men alle mennesker til alle tider, for de mest grundlæggende filosofiske spørgsmål er spørgsmål, som vi alle formentlig har undret os over på et tidspunkt: Hvad er det for en verden, vi lever i? Hvad kan jeg vide med sikkerhed? Hvilket slags menneske bør jeg være? Bliv klogere på filosofiens væsen og med garanti også klogere på dig selv og den verden, du lever i.

27/01: Det værende: Platon, Aristoteles og Thomas Aquinas. Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

03/02: Erkendelsen: René Descartes, David Hume og Immanuel Kant. Hans Fink, docent emeritus i filosofi, Aarhus Universitet

10/02: Det, der viser sig: Maurice Merleau-Ponty, Hannah Arendt og K.E. Løgstrup. Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi og prodekan, Aarhus Universitet

17/02: Eksistensen: Søren Kierkegaard, Friedrich Nietzsche og Simone de Beauvoir. Tone Frank Dandanell, høj-skolelærer i filosofi, Testrup Højskole

24/02: Det gode og det rigtige: Aristoteles, Immanuel Kant og Bernard Williams. Morten Dige, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

03/03: Det logiske: Aristoteles, Gottlob Frege og Ludwig Wittgenstein. Lars Bo Gundersen, lektor i filosofi, Aarhus Universitet

Guds ord i kristendommen – om tilgivelse, tro, håb og kærlighed

Holdnummer: 2111-177

Tid: 28/1, 4 torsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D215 i bygning 1531, Ny Munkegade 118

Underviser: Anders Klostergaard Petersen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Kristendom handler om tilgivelse, tro, håb og kærlighed, men hvordan hænger begreberne sammen, og hvordan kommer de til udtryk i de tidligste kristne tekster? Hvorfor hører netop disse begreber til nogle af de helt centrale? Tag med på en rejse gennem de tidligste tekster i kristendommen, og få en forståelse for, hvad der udgør kernen i det kristne betydningssystem. Bliv ikke bare klogere på kristendommens oprindelse, men også på hele den religiøse verden, som den tidlige Kristusreligion blev til i.

28/01: Tilgivelse

04/02: Tro

11/02: Håb

18/02: Kærlighed

Det meningsfulde liv – ifølge filosofien og psykologien

Holdnummer: 2111-015

Tid: 6/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Anders Dræby, ph.d. i eksistentiel terapi, cand.mag. i idéhistorie og filosofi, master i humanistisk sundhedsvidenskab

Hvad er et godt liv? I løbet af de senere år er man i stigende grad begyndt at forstå det som det meningsfulde liv. Selv om vi i dag har materiel velstand, demokrati og bedre sundhed, har vi imidlertid ikke nødvendigvis en større mening med tilværelsen. Stadig flere savner dybere sammenhæng og retning. Men hvad er livsmening for noget, og hvordan opnår man et meningsfuldt liv? Vi bevæger os gennem filosofiens og psykologiens forskellige svar på de spørgsmål og kommer både omkring Jean-Paul Sartre, Carl Gustav Jung, Viktor Frankl og flere andre.

Bag om Mads & Monopolet – hverdagens store dilemmaer

Holdnummer: 2111-178

Tid: 18/2, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

I 'Mads & Monopolet' kan lytterne hver weekend sende deres dilemmaer ind til Mads Steffensen og Monopolet. Dilemmaerne giver stof til eftertanke om livets store etiske spørgsmål, og om hvad der tjener som det bedste argument for deres løsninger. I denne forelæsningsrække ser vi nærmere på hverdagsfilosofien bag dilemmaerne i 'Mads og Monopolet'. Hvad gør et argument mere overbevisende end et andet? Hvilke etiske forudsætninger ligger der bag 'Søren Pind-Reglen'? Hvorfor kommer nogle paneldeltagere mere til orde end andre? Og hvilke etiske overvejelser og fænomener er afgørende i vores liv med hinanden? Hver undervisningsgang introducerer dig til forskellige aspekter af etik og argumentationsteori ud fra et konkret dilemma fra 'Mads & Monopolet'.

18/02: Introduktion: Mads & Monopolet i relief. Jens Sand Østergaard, ph.d. i filosofi og adjunkt, University College Nordjylland, og Kristian Alberto Lykke Cobos, undervisningsassistent i filosofi, Aarhus Universitet

25/02: 'A-holder': Logik og argumentation. Jens Sand Østergaard, ph.d. i filosofi og adjunkt, University College Nordjylland

04/03: 'Djævlens advokat': Retorik og sprogpsykologi. Jens Sand Østergaard, ph.d. i filosofi og adjunkt, University College Nordjylland

11/03: 'Søren Pind-Reglen': Etik og moral. Kristian Alberto Lykke Cobos, undervisningsassistent i filosofi, Aarhus Universitet

18/03: 'Date aldrig en Preben': Følelser og værdier. Kristian Alberto Lykke Cobos, undervisningsassistent i filosofi, Aarhus Universitet

Filosofiens hovedværker: Hannah Arendts 'Åndens Liv'

Holdnummer: 2111-101

Tid: 1/3, 4 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Hvad gør vi, når vi tænker? Ingenting! Vi træder tilbage fra vores fortravlede foretagsomhed og overvejer meningen med, hvad vi gør. Betyder det, at det at tænke os om vil afholde os fra at gøre det onde? Arendts svar leder os fra spørgsmålet om godt og ondt til det dybere spørgsmål om mening. For Arendt er tænkning samtale. Det kan være en indre samtale med sig selv, og det kan være samtale med andre. Bliv klogere på Hannah Arendt, hvad det vil sige at tænke og det filosofiske hovedværk 'Åndens Liv'.

01/03: Eichmann, Peter Plys og Sokrates.

Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

08/03: Tænkning båret af ånd. Arendt og Heidegger.

Peter Aaboe Sørensen, adjunkt i idéhistorie, Aarhus Universitet

15/03: To slags tænkning. Samtale med Platon og Kant.

Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

22/03: Tænkning, vilje og handling. Samtale med Paulus og Habermas.

Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Michel Foucault

Holdnummer: 2111-180

Tid: 13/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Nicolai von Eggerts MariEGAARD, postdoc i idéhistorie, Aarhus Universitet

Michel Foucault er blandt det 20. århundredes mest indflydelsesrige og betydningsfulde tænkere. Hans diskussioner af, hvordan vi bliver til dem, vi er, har sat deres dybe spor – ikke bare på universiteterne eller blandt intellektuelle, men også i den brede offentlige debat. For hvad er mennesket, og hvordan bliver mennesket påvirket af herskende diskurser, forskellige videnskaber og samfundets institutioner? Bliv introduceret til Foucaults tænkning, og få et overblik over Foucaults videnskabelige arbejde og politiske engagement. Følg Foucaults historiske og filosofiske undersøgelser af viden og sandhed, magt og politik, subjektivitet og seksualitet – og forstå, hvorfor han er en af Frankrigs vigtigste og mest kontroversielle tænkere.

Jesus i den tidlige kristendom

Holdnummer: 2111-017

Tid: 22/3, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Anders-Christian Lund Jacobsen, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet

Hvem var Jesus ifølge de første kristne? Evangelierne tegner meget forskellige billeder af Jesus. Var han Guds søn, som blev født i menneskeskikkelse? Var han tømmeren fra Nazareths søn, der havde særlige guddommelige evner? Var han det evige guddommelige skaberord, der blev født som menneske i en verden, han selv havde skabt? For Paulus var det interessante ikke Jesu liv. Han fokuserede udelukkende på den korsfæstede og opstandne Kristus. Den Jesus, vi møder i påsken. I århundrederne efter Jesu død er forestillingerne om Jesus blevet endnu mere mangfoldige. Indled påsken med et indblik i, hvem Jesus var.

Filosofi og fællessang: Det meningsfulde liv

Holdnummer: 2111-275

Tid: 13/4, 1 tirsdag, kl. 19.30-21.30

Pris: 275 kr., studerende 175 kr.

Sted: AU, bygning 1584, lokale 112, Langelandsgade 145

Undervisere: Cecilie Eriksen, filosof og forfatter, og David Mondrup, højskolelærer og musiker

Kom med til en aften, hvor intellekt, følelser og fællesskab bliver næret gennem forelæsning og sang. Aftenen falder i to dele: Første del består af en forelæsning, der i selskab med moralfilosofiens tænkere og bogen 'Det meningsfulde liv' (Aarhus Universitetsforlag) vil gøre dig klogere på det meningsfulde liv, og vi synger sange om emnet fra den danske sangskat. Anden del er 'vælg en sang', hvor du selv kan foreslå de sange fra Højskolesangbogen, vi skal synge. Kom og syng i vilden sky eller med et sagte pip – alle er velkomne!

Tre tænkere, ét emne: Viljen

Holdnummer: 2111-014

Tid: 26/4, 3 mandage, kl. 17.30-19.15

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G214, Ny Munkegade 118

Underviser: Kasper Lysemose, postdoc i filosofi, Aarhus Universitet

Den europæiske kultur har gennemgået dybe erfaringer med viljen. Og dét præger os endnu. Vi begrundet det i viljen, når vi tilskriver skyld og ansvar: "Du gjorde det med vilje!". Og vi appellerer til viljen, når vi ønsker forandringer: "Man kan, hvad man vil: Tag dig sammen!". Således former viljen vores daglige liv på den mest håndgribelige måde. Men alligevel er viljen forblevet et mysterium. Kom med, når vi undersøger viljens mysterium med de tre klassiske tænkere: Augustin, Kant og Kierkegaard.

26/04: Aurelius Augustin: Viljens synd

03/05: Immanuel Kant: Viljens lov

10/05: Søren Kierkegaard: Viljens enhed

Gå dig klog: På byvandring med religionerne

Holdnummer: 2111-184

Tid: 30/5, 1 søndag, kl. 13.00-14.30

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Maks. 35 deltagere

Sted: Mødested: Ved Vor Frue Kirke, Vestergade

Underviser: Marie Vejrup Nielsen, lektor i religionsvidenskab, Aarhus Universitet

Religionen findes over det hele i Aarhus. Både i form af store, gamle katedraler og på små ydmyge skilte, der viser ind i en baggård og op ad en trappe til dér, hvor en gruppe mennesker mødes om deres religion. Både de gamle kirker og de nye grupper giver et billede af, hvilke store og små religioner, der har været og er vigtige for generationer af mennesker. Vær med, når vi bevæger os ud i Aarhus' religiøse bylandskab og ser på, hvordan mennesker, samfund og religion spiller sammen. Bliv klogere på Aarhus' og verdens store religioner såvel som de små.

Opdag verden

Eventyrrejse i Marokko

12 dages eventyr i Marokko. Magisk stemning, bazarer og Yves Saint Laurents have i Marrakesh. Vi bor på stemningsfuld riad tæt på den livlige Djema El Fna-plads. Labyrintiske gader og frokost i gammelt palads i Fez. Rundtur i legendariske Casablanca og hovedstaden Rabat. Vi overnatter ved en sø i skøn natur og møder berberkulturen. Til sidst en fridag i Marrakesh. Max 16 deltagere.

12 dage • halvpension • fra 10.900 kr.

Afr.: 4. okt • 11. okt • 18. okt • 1. nov • 24. jan • 7. feb • 14. marts m.fl.

Viktors Farmor har mange andre rejser i Marokko

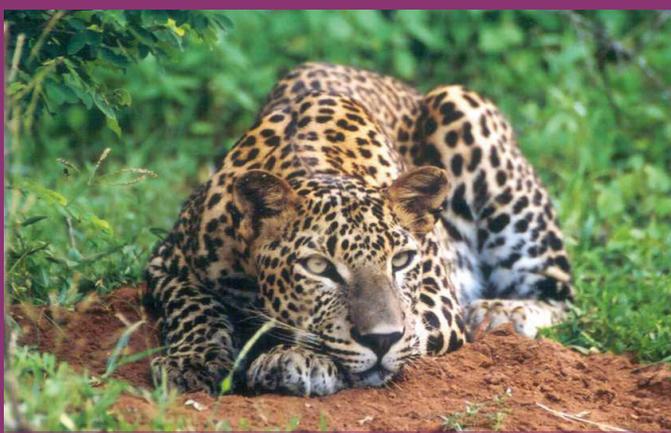
Jordan og Israel

Spændende kombination af to nabolande. I Jordan har vi god tid til at opleve verdensvidunderet Petra. Wadi Rum ørkenen er en særlig stor oplevelse, og borgen Ajlun, bygget til forsvar mod korsridderne, er en lille perle. De bibelske steder ligger tæt på ruten: Jerusalem, Bethlehem, Nazareth, Genesareth sø. Vi besøger også Masadaklippen, hvor jøderne holdt stand i 3 år.

12 dage • halvpension • fra 15.900 kr.

Afr.: 7. okt • 11. okt • 28. okt • 8. nov • 11. nov • 23. dec • 20. jan • m.fl.

Viktors Farmor har mange andre rejser i Jordan og Israel

Sri Lanka rundrejse

Rundrejse på den dråbeformede ø med en stor kulturarv. Flot tog-tur i bjergene med udsigt til grønne te-marker. Vi nyder panoramaet fra løveklippen Sigiriya og spiser frokost i en landsby. Vi ser Tandens tempel, krydderplantage og kobberpaladser. Safari i Yala nationalparken bringer os tæt på leoparder, elefanter, aber og bjørne. Til sidst en skildpaddefarm og gyldne sandstrande.

15 dage • halvpension • fra 16.500 kr.

Afr.: 24. okt • 14. nov • 19. dec • 11. jan • 24. jan • 7. feb • 14. feb m.fl.

Viktors Farmor har mange andre rejser til Sri Lanka

Sankt Petersborg

Unik rejse til Sankt Petersborg, byen over alle byer, kendt og elsket af hele verden. De mange kanaler og Neva floden sætter præg på stemningen og på den charme og poesi, der ligger over byen med de mange paladser, parker, broer, kirker og ikke mindst de verdenskendte teatre, bl.a. dem Marienskij Opera- og Ballet Teatret, Eremitage Teatret og den berømte Philharmoni.

7 dage • halvpension • fra 11.900 kr.

Afrejse 2021: 10. maj • 26. maj • 20. juli • 10. august 2021

Se også rejsen til Kaliningrad; 11. til 18. oktober • 12.700 kr.

Fantastiske Vietnam

16 dage • halvpens • fra 18.900 kr.
19. okt • 7. nov • 9. jan

Peru med Nazca, Machu Picchu og Titicaca

18 dage • halvpens • fra 30.900 kr.
5. okt • 9. okt • 6. marts

Costa Rica med Monteverde

16 dage • halvpens • fra 23.900 kr.
19. nov • 12. dec • 10. jan

Den Store Japanrejse

14 dage • halvpens • fra 39.900 kr.
22. okt • 26. okt • 14. marts

Mindre grupper
Max 20 deltagere
Danske rejseledere

Viktors Farmor
WORLDWIDE EXPEDITIONS

86 22 71 81
www.viktorsfarmor.dk

Arkæologi og historie

Genforeningen 2020: Sønderjyllands genforening og folkenes selvbestemmelsesret

Holdnummer: 2021-207

Tid: 31/8, 1 mandag, kl. 19.45-21.30

Pris: 25 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Underviser: René Karpantschof, cand. mag. i historie og forfatter

Genforeningen 1920 satte punktum for årtiers nationalstrid, da man lod indbyggerne vælge mellem dansk og tysk og efterfølgende delte Slesvig midt over langs nutidens dansk-tyske grænse. Det havde begge sider faktisk foreslået siden 1840'erne, men i stedet endte det i to tragiske krige, der rev familieband og venskaber itu. Forelæsningen fortæller delings-tankens historie gennem skæbner og storpolitik. René Karpantschof er konsulent på DR's serie 'Grænseland' og forfatter til bogen 'De stridbare danskere 1848-1920' (Gads Forlag). Foredraget er en del af markeringen af 100-året for Genforeningen og støttet af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal.

Danmarks historie

Holdnummer: 2021-073

Tid: 2/9, 5 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D219 i bygning 1531, Ny Munkegade 118

Tag med på en rejse gennem Danmarks historie fra reformationen gennem enevælde, demokrati og velfærdsstat til globale tider, og hør om, hvordan Danmark bliver det land, vi kender. Det er fortællingen om en nordisk stormagt, der skrumper til en lille plet på landkortet, om bygge- og krigsglade konger, om driftige og selvbevidste borgere og bønder, der sætter damp under landet – og vejen mod demokrati. Det er historien om folkehøjskoler, fagforeninger og foreningsliv. Og kvinder, der går til stemmeurnerne og ud på arbejdsmarkedet. Om verdenskrige, kriser, Stauning eller kaos – og frygt for, at den kolde krig bliver varm.

02/09: 1500-1950: Fra reformation til enevælde. Jeppe Büchert Netterstrøm, lektor i historie, Aarhus Universitet

09/09: 1950-1914: Fra enevældigt imperium til demokratisk nationalstat. Claus Møller Jørgensen, lektor i historie, Aarhus Universitet

16/09: 1914-1945: Fra krig over kriser til krig. Niels Wium Olesen, lektor i historie, Aarhus Universitet

23/09: 1945-1973: Velfærdsstat og kold krig. Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

30/09: 1973-i dag: Globale tider. Thorsten Borring Olesen, professor i historie, Aarhus Universitet

Evhighedernes by Rom

Holdnummer: 2021-148

Tid: 3/9, 3 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

2500 år var Rom Europas kulturelle, religiøse og politiske centrum. Allerede før Kristi fødsel begyndte man da også at betegne Rom som evighedernes by, og lige siden har magthavere fra Augustus til Mussolini iscenesat Roms evigheds karakter gennem bygningsprojekter, monumenter og byplanlægning. Vær med, når tre forskere fortæller Roms historie med fokus på byens magthavere. Forelæsningsrækken tager udgangspunkt i bogen 'Evhighedernes by Rom' (Gads Forlag).

03/09: Kejsernes Rom i oldtiden. Jesper Majbom Madsen, lektor i historie, Syddansk Universitet

10/09: Pavernes Rom i middelalderen og renæssancen. Louise Nyholm Kallestrup, lektor i historie

17/09: Det italienske Rom fra landets samling til efter Mussolinis fald under Anden Verdenskrig. Nils Arne Sørensen, professor i historie, Syddansk Universitet

Hvordan Kina blev en verdensmagt

Holdnummer: 2021-206

Tid: 7/9, 4 mandage, kl. 19.30-21.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Stig Thøgersen, professor emeritus i kinastudier, Aarhus Universitet

Kinas Kommunistiske Parti (KKP) har ledet landet i 70 år gennem perioder med blodige politiske kampagner, voldsomme sociale omvæltninger og uhørt økonomisk vækst. Over en lørdag forklares Kinas udvikling og aktuelle situation med fokus på den kinesiske befolknings historiske erfaringer med KKP's styre. Vi går tæt på fire faser i Folkerepublikkens politiske historie og fokuserer på, hvordan de dramatiske omvæltninger har ført med Kina og kineserne i dag.

07/09: Borgerkrig, revolution og socialisering (op til 1956)

14/09: Mao Zedong, Det Store Spring og Kulturrevolutionen (1956-1978)

21/09: Deng Xiaoping og åbningen mod Vesten (1978-2012)

28/09: Xi Jinping og den autoritære model (fra 2012)

Byvandring: Aarhus gennem 1450 år – fra vikingetid til det 20. århundrede

Holdnummer: 2021-414

Tid: 8/9, 5 tirsdage, kl. 17.00-18.30

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: Se mødesteder på fuau.dk

På fem byvandring i det centrale Aarhus fortæller eksperter fra Den Gamle By om Aarhus' udvikling gennem 1450 år fra vikingernes Aros til nutidens moderne storby. Undervejs skal vi bl.a. høre om den voldomkransede vikingeby, bispebyen med den store Skt. Clemens Domkirke, renæssancens driftige købmænd og det nye rådhus, den moderne industri- og handelsby med kysthavn og jernbane. Om befolkningsekspllosionen og deraf nyopførte bydele, besættelsesårene, 1950'erne og 60'ernes fremskridt og drømme, hvor gammelt må lade livet for biler og boligblokke. Med kommunalreformen i 1970 får vi for alvor storbyen Aarhus, hvor store projekter er med til at definere selvpfattelsen.

08/09: Fra Aros til Skt. Clemens-staden.

Christian Rasmussen, museumsinspektør, Den Gamle By

15/09: Købmændenes Aarhus.

Christian Rasmussen, museumsinspektør, Den Gamle By

22/09: Aarhus bliver moderne.

Søren Tange Rasmussen, museumsinspektør, afdelingsleder, Besættelsesmuseum, Den Gamle By

29/09: Fremskridtet og drømmene sætter deres spor.

Kitt Boding-Jensen, museumsinspektør, Den Gamle By

06/10: Storbyen fra 1970 og frem – en by definerer stadig sig selv.

Anneken Appel Laursen, museumsinspektør, Den Gamle By

Byvandring: Skæve hjørner af Aarhus' historie

Holdnummer: 2021-373

Tid: 10/9, 4 torsdage, kl. 12.30-14.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: Se mødesteder på fuau.dk

Underviser: Doron Haahr, cand.mag. i historie, Aarhushistorier

På en række byvandring dykker vi ned i overraskende hjørner af Aarhus' historie. Vi skal på sporet af små og store begivenheder og ikke mindst i sporene på nogle af de mennesker, der har været med til at forme byen i de seneste 150 år – fra telefonistinder til Gøg og Gokke.

10/09: Aarhus og Amerika

17/09: Da telefonen kom til Aarhus

24/09: Gøg og Gokke i Aarhus

01/10: Banegården og Park Allé

Europas sammenbrud – og genkomster

Holdnummer: 2011-124

Tid: 3/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Hjalte Tin, forfatter og ph.d. i europæisk historie, og Uffe Østergaard, professor emeritus i historie, Copenhagen Business School

Er vi i Europa på vej mod et socialt, økologisk og politisk sammenbrud? Denne dag går de to historikere Uffe Østergaard og Hjalte Tin i kritisk dialog om mulige og umulige paralleller mellem nutiden og Europas tre store sammenbrud – og genrejsninger – de seneste 2.000 år. Er der fx paralleller mellem naturens bakterieangreb med pesten i højmiddelalderen og den menneskeskabte klima- og naturkrise fra Tjernobyl til smeltende poler? Eller mellem Romerigetets kollaps og den aktuelle situation i Europa med selvskabt politisk krise, Europas tab af verdensherredømmet og global udfordring af efterkrigstidens liberale orden? Eller står det i virkeligheden ikke så galt til?

”Har deltaget på flere historiske hold og har haft nogle super spændende timer. Jeg har været imponeret over underviserens passion, dedikation, entusiasme for stoffet.”

Deltagerkommentar på 'Danmarks historie'.

Henrik, 53 år, CEO / Managing Partner

Hansestæderne

Holdnummer: 2021-203

Tid: 4/10, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Carsten Jahnke, lektor i historie, Københavns Universitet

'Die Hanse', eller handelsselskabet, blev set som den store tyske supermagt, der kunne knuse andre landes økonomier. Men passer det, at der har været en supermagt i 1400-tallet? Og hvordan kan det forklares, at København blev indskrevet som hanseby på datidens lister? Disse spørgsmål er stadig aktuelle i dag og især i lyset af 650-årsdagen for Stralsund-freden i 2020. Forelæserne vil give en introduktion til hanseforbundets opståen, og hvilke økonomiske og politiske forhold der lå bag dets udvikling. Desuden vil vi kigge på, hvordan 'die Hanse' har udviklet sig i løbet af den sene middelalder.

Irlands historie – fortiden som kikkert, kasterbold og klods om benet

Holdnummer: 2021-202

Tid: 7/10, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk historie og samfund, Aarhus Universitet

Irland mindes i disse år en række begivenheder, der banede vejen for national selvstændighed 1912-1922. Sammenfletningen af forskellige stemmer, positioner og fortolkninger giver anledning til intens debat. Det gælder både i forhold til Nordirland, hvor voldelig konflikt ligger i den nære fortid, og i forhold til Brexit, der har enorme konsekvenser for britisk-irske relationer. Vi sætter fokus på, hvordan historien kan være anledning til konflikt (når man kun husker sine egne døde, sejre og nederlag) eller til fred (når man anerkender, at der er flere udlægninger og fælles interesser for fremtiden). Forelæserne inviterer til debat om, hvordan et samfund husker, glemmer og gemmer til en anden god gang.

Tjernobyl – katastrofen, ingen troede kunne ske

Holdnummer: 2021-172

Tid: 8/10, 1 torsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Uffe Gardel, journalist og rejseleder

Lørdag den 26. april 1986 eksploderede en reaktor på atomkraftværket ved byen Tjernobyl. En sky af radioaktivt materiale blev sendt ud i atmosfæren, forårsaget af den værste atomkatastrofe nogensinde. Ulykken har skabt en generel skepsis mod kernekraft som energiform, der ikke blev mildnet af Fukushima-katastrofen i 2011. Denne aften introduceres til situationen omkring og konsekvenserne af ulykken i Tjernobyl med perspektiver til atomkraftens historie generelt. Efter forelæserne er der mulighed for at høre mere om rejser til Ukraine og Tjernobyl med rejseureauet Viktors Farmor. Læs mere om rejser med Viktors Farmor på side 49.

Særomvisning på Besættelsesmuseet

Holdnummer: 2021-436

Tid: 8/10, 1 torsdag, kl. 17.00-18.45

Pris: 195 kr., studerende 145 kr. Årskort til Den Gamle By giver gratis adgang til museet. Ellers er entréprisen 75 kr.

Maks. 20 deltagere

Sted: Besættelsesmuseet, Mathilde Fibigers Have 2

Underviser: Søren Tange Rasmussen, museumsinspektør, afdelingsleder, Besættelsesmuseet, Den Gamle By

Kom med på særomvisning på Besættelsesmuseet, der netop har slået dørene op igen med en ny permanent udstilling i Aarhus' gamle politistation, hvor Gestapo holdt til de sidste måneder af Besættelsen, og hvor mistænkte modstandsfolk blev slæbt ind til forhør og tortureret, så det kunne høres på gaden udenfor. Sammen med museumsleder Søren Tange Rasmussen skal vi en tur rundt i det nyåbnede museum og bl.a. høre om tyskerne i Aarhus og det frygtede tyske sikkerhedspolitis hovedkvarter, modstand og kollaboration, hverdagslivet i det besatte Aarhus og de svære valg, som mange blev tvunget til at tage.

Kriminalitet, kunst og oldsager

Holdnummer: 2021-208

Tid: 19/10, 4 mandage, kl. 19.30-21.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Underviser: Vinnie Nørskov, lektor ved antikmuseet, Aarhus Universitet

I 1911 blev da Vincis ikoniske maleri 'Mona Lisa' stjålet fra Louvre. Indtil da var maleriet ikke særlig kendt, men i dag er det et af verdens mest reproducerede værker. Vi skal se på kriminalitet, kunst og oldsager, og hvordan fx et tyveri kan være med til at ændre synet på værkerne. Kunstmarkedet er infiltreret af mange former for kriminalitet: produktion af forfalskninger, illegale udgravninger af oldsager, plyndringer af udgravningsmagasiner, tyverier fra museer og kirker, manipulation af priser på auktioner, ulovlig eksport og handel på et sort marked – tæt knyttet til de andre illegale markeder for våben og narkotika og i de senere år også mistanker om terrorisme.

19/10: Tyveri

26/10: Forfalskningens kunst

02/11: Plyndringer og illegal handel med oldsager

09/11: Bedrageri og manipulation

De uforsvarlige – fra Stalin til Breivik

Holdnummer: 2021-167

Tid: 20/10, 6 tirsdage, kl. 17.30-19.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Vi går bag om det, der virker som ubegribelig ondskab, og zoomer ind på seks af den moderne histories mest uforsvarlige politiske aktører og deres tænkning. Lytter til det, de skrev, sagde og gjorde. For forstår vi deres tanker, kan vi måske gardere os mod overgreb og politiske masse mord i fremtiden. Det er mennesker, der har foretaget sig ondskabfulde ting, men de er ikke tankeløse. Grusomheder som forsvar af det, de satte højest. Få nogle af brikkerne til at forstå. Forelæsningsrækken tager afsæt i bogen 'De uforsvarlige' (Aarhus Universitetsforlag).

20/10: Hvordan forsvares ondskab? Mikkel Thorup, professor i idéhistorie, Aarhus Universitet

27/10: Stalin. Erik Kulavig, lektor i historie, Syddansk Universitet

03/11: Mao. Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNord

10/11: Hitler. Frank Beck Lassen, forfatter og projektleder i Det Ethiske Råd

17/11: Mugabe. Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet

24/11: Breivik. Carsten Bagge Laustsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Begivenheder, der forandrede verden

Holdnummer: 2021-433
Tid: 21/10, 7 onsdage, kl. 19.30-21.15
Pris: 950 kr., studerende 505 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Historien er fuld af begivenheder, som har fået enorme samfundsmæssige konsekvenser og afgørende betydning for generationer af menneskers liv. Syv forelæsninger fortæller om en række skelsættende dage, der har tegnet verden i det 20. og 21. århundrede. Hvad skete der? Hvilke faktorer udløste begivenhederne? Og ikke mindst: Hvad blev konsekvenserne – også i det lange perspektiv?

- 21/10: Mordet i Sarajevo 28. juni 1914.** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag
- 28/10: Hitler invaderer Polen 1. september 1939.** Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag
- 04/11: Nelson Mandelas bliver løsladt. 11. februar 1990.** Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd
- 11/11: Angrebet på World Trade Center 11. september 2001.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 18/11: Berlinmurens fald 9. november 1989.** Erik Kulavig, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 25/11: Staten Israel proklameres 14. maj 1948.** Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet
- 02/12: Corona-pandemien lukker verden ned marts 2020.** Lars Østergaard, professor og ledende overlæge i infektionsmedicin, Aarhus Universitet

Danmark besat og befriet 1940-1945

Holdnummer: 2021-432
Tid: 29/10, 6 torsdage, kl. 19.30-21.15
Pris: 795 kr., studerende 445 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

"I dette øjeblik meddeles det, at Montgomery har oplyst, at de tyske tropper i Holland, Nordvesttyskland og Danmark har overgivet sig". I år er det 75 år siden, befrielsesbudskabet lød ud gennem radioen, og folk strømmede ud på gaderne i glæde over, at fem års tysk besættelse var slut. I forelæsningsrækker dykker seks eksperter ned i forskellige perspektiver af besættelsen og tiden, der fulgte. De fem besættelsesår har trukket dybe spor ind i efterkrigstiden. Bl.a. har de haft stor betydning for dansk identitetsdannelse og selvopfattelse, og der er knyttet stærke følelser og værdier til historien om besættelsestiden. Få seks forskellige vinkler.

- 29/10: Gestapo – tysk politi og terror i Danmark.** Henrik Lundtofte, leder af Historisk Samling fra Besættelsestiden, Sydvestjyske Museer
- 05/11: D-dag med danske øjne – danskere i allieret tjeneste ved invasionen af Normandiet.** Jakob Tøtrup Kjærsgaard, cand.mag. i historie og forfatter
- 12/11: Modstand.** Niels Wium Olesen, lektor i historie, Aarhus Universitet
- 19/11: Tyskere på flugt.** John V. Jensen, museumsinspektør, Vardemuseerne
- 26/11: Befrielsen – det militære slutslag, og hvor galt det kunne have gået.** Henrik Skov Kristensen, museumschef, Frøslevlejrens Museum, Nationalmuseet
- 03/12: Når krigens skygger går i arv.** Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Hele historien – i én forelæsning

Holdnummer: 2021-359
Tid: 23/10, 1 fredag, kl. 10.15-12.45
Pris: 225 kr., studerende 175 kr.
Sted: AU, lokale oplyses senere
Underviser: Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Mennesket er et historisk væsen. Det skaber sig selv og sin verden gennem sin historie. Vi udvikler gennem historien en mangfoldighed af forskellige kulturer og civilisationer. Historien er en stor læreproces, hvor vi udvikler viden og færdigheder, der sætter os i stand til at beherske naturen og gør det muligt for os at leve sammen i store komplekse samfund. Forelæsningen giver et overblik over denne vældige proces fra de første mennesker til i dag – fra de første redskaber til månelanding og internet.

Bygninger fortæller historier. Her den gamle rådhusallé på Kvinde-museet. Århundredets Festival 2020.

Forårsweekend på Sandbjerg Gods: Danmark-Tyskland og grænselandet i 150 år

Som led i 100-året for Genforeningen 2020 rykker Folkeuniversitetet ind på Sandbjerg Gods ved Sønderborg 10.-11. april for midt i grænselandet at se nærmere på relationerne mellem Tyskland og Danmark fra midten af 1800-tallet og frem til i dag – et forhold, der har udviklet sig fra konflikt over sameksistens til venskab.

LØRDAG:

Tysklands moderne historie 1815-1990. Martin Ammitsbøl Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Gåtur i storskoven ved Sandbjerg Gods – med fortællinger om Sandbjerg og overgangen fra Als i 1864. Lars Dall, vagtmester på Sandbjerg Gods

Dansk-tyske træfninger 1: Første Verdenskrig – og lidt om Genforeningen. Martin Ammitsbøl Husted

Forestillede fællesskaber. Dansk og tysk identitet i kulturen. Hans Hauge, lektor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Dansk-tyske træfninger 2: Anden Verdenskrig. Martin Ammitsbøl Husted

Genforeningen 2020: Hvordan maler møllen mon? Fædrelandssangens danmarkshistorie. Lars Christiansen, ph.d. og lektor i historie og tysk, og Jacob Ølgaard Nyboe, ph.d. og lektor i dansk og matematik

SØNDAG:

1864. Besøg og omvisning på Historiecenter Dybbøl Banke (Obs. kørsel i egne biler)

Konflikt – sameksistens – venskab? Det dansk-tyske forhold og forholdet mellem mindretal og flertal i grænselandet. Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet

Dansk-tysk – med tyske øjne. Siegfried Matlok, journalist, debattør og tidl. chefredaktør, Der Nordschleswiger

Dansk-tysk med Matlok. Dansk-tyske relationer og landenes betydning for hinanden historisk set og i dag. Siegfried Matlok i samtale med Thomas Wegener Friis

Holdnummer: 2111-298 (dobbeltværelse) og 2111-299 (enkeltværelse)

Tid: 10-11/4, lørdag kl. 12.00-søndag kl. 15.30

Pris: 2300 kr. pr. person i enten enkelt- eller dobbeltværelse
Prisen inkluderer foredrag, museumsbesøg, overnatning og måltider

Sted: Sandbjergvej 102, 6400 Sønderborg

Historieformiddage på Dokk1: Det skabende menneske. De kunstneriske frembringelsers verdenshistorie

Holdnummer: 2021-367

Tid: 23/10, 6 fredage, kl. 10.15-12.00
(ingen undervisning 30/10 og 13/11)

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: Dokk1, Lille sal, Hack Kampmanns Plads 2

Underviser: Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNord

Hvad malede vore ældste forfædre og hvorfor? Hvad handler den første roman om? Trangen til at skabe uden praktisk formål er et afgørende menneskeligt kendetegn. I denne forelæsningsrække skal vi se, hvordan de kunstneriske frembringelser fra de ældste tider og til i dag har udviklet sig hånd i hånd med samfundsudviklingen. For nok er den menneskelige skabertrang overdådig, men den er til enhver tid samtidig begrænset af det samfund, den virker i. Historiker Søren Hein Rasmussen opruller historien, mens han viser billeder og spiller musik – og måske synger en sang.

23/10: Omkring bålet. Jægerne og samlernes kunst

06/11: Klassesdelingens kunst. Oldtidens civilisationer

20/11: Til gudens pris. Religionssystemernes fremkomst

27/11: Individets gennembrud. Den europæiske renaissance

04/12: Masseproduktionens tid. Industrialder og modernitet

11/12: Grænseløs udfoldelse. Den globaliserede verden

Danmark som søfartsnation. 300 års danmarkshistorie

Holdnummer: 2021-174

Tid: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Anders Ravn Sørensen, adjunkt, Copenhagen Business School, Benjamin Asmussen, museumsinspektør, Museet for Søfart, og Nils Valdersdorf Jensen, museumsinspektør, Svendborg Museum

Denne dag kaster vi et blik på de seneste 300 års danmarkshistorie – set gennem en maritim linse. Dagen tegner en moderniseringshistorie set fra havet og undersøger, hvordan samspillet mellem geografi, maritime virksomheder, teknologiske nybrud og opbygningen af en maritim infrastruktur har været med til at forme det Danmark, vi kender. Samtidig går vi tæt på selve fortællingen om Danmark som søfartsnation, og hvordan denne fortælling har udviklet sig i konkurrence med andre stærke identitetsfortællinger om bl.a. Danmark som landbrugsland og velfærdsstat. Forelæsningerne tager udgangspunkt i den kommende bog 'Søens folk – maritime fortællinger om det moderne Danmark' (Gads Forlag).

Den glemte krig? Falklandskrigen 1982

Holdnummer: 2021-204

Tid: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Martin Ammitsbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Argentinas invasion af de britiske Falklandsøer i april 1982 udløste en af det 20. århundredes mest mærkværdige militære konflikter. For både den argentinske og britiske regering blev Falklandsøerne hurtigt et spørgsmål om national prestige, og forhåbningerne om en forhandlingsløsning blev snart overskygget af de tiltagende militære konfrontationer i Sydatlanten. Britiske styrker tiltvang sig under stor modstand først et brohoved på øerne og gennemførte derefter en befrielse af Falklandsøerne. Operationen var kendetegnet af voldsomme træfninger, mindre slag og blodige angreb. Forelæsningsen belyser årsagerne til konflikten, gennemgår og analyserer dens militære forløb i detaljen.

Demokratiet i Amerika

Holdnummer: 2021-374

Tid: 27/10, 6 tirsdage, kl. 10.15-12.45

Pris: 1195 kr., studerende 625 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

USA's demokrati er i krise. Det er ikke første gang. Det er født ud af en krise og har udviklet sig gennem en række kriser. To ting kendetegner USA: frihed og rigdom. Det er et samfund, der hviler på en demokratisk forfatning, som giver borgerne en grad af personlig og politisk frihed, vi ikke har oplevet før i historien. Det er et samfund, hvis store naturressourcer er blevet frugtbargjort i en dynamisk økonomi resulterende i en rigdom, der heller ikke før er set. Men det er også et samfund med voldsomme etniske, økonomiske og politiske modsætninger. Vi ser på USA's histories afgørende vendepunkter.

27/10: 1776. Uafhængighed og demokratisk forfatning. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

03/11: 1861. Borgerkrig og industriel revolution. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

10/11: 1929. Den store depression og New Deal. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

17/11: USA – som fotografierne så det. Gunner Byskov, leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne

24/11: 1968. Ungdomsoprør og reaktion. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

01/12: 2008. Obama og Trump. Håbet og hadet. Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Osmannerriget og Atatürks Tyrkiet

Holdnummer: 2021-205

Tid: 7-8/11, 1 weekend, kl. 10.00-14.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie og oberstløjtnant

Tyrkiet finder ofte vej til de danske medier som følge af Erdogans tiltagende autoritære styre, det komplicerede forhold til EU-landene og senest militæroperationen mod kurdiske militser i Syrien. Men hvad er egentlig historien om landet på kanten af Europa? Over en weekend vender vi blikket mod to indflydelsesrige perioder: Vi starter i 1281 med grundlæggelsen af Osmannerriget og følger imperiet gennem dets storhedstid – hvor det omfatter dele af Nordafrika, Mellemøsten og Balkan – til rigets fald i efterdønningerne af Første Verdenskrig. Herefter fortsætter vi ind i Kemal Atatürks regeringstid, hvor det moderne Tyrkiet vokser frem, og han igangsætter en gennemgribende sekularisering af samfundet.

Forstå USA – i historisk perspektiv

Holdnummer: 2021-434

Tid: 7/11, lørdag, kl. 11.00-15.00

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Underviser: Jørn Brøndal, professor og leder af Center for Amerikanske Studier, Syddansk Universitet

Kun få dage efter præsidentvalget dykker vi ned i USA's historie sammen med professor Jørn Brøndal og prøver at nærme os en forståelse af USA i dag. For hvordan kom USA fra Washington, Lincoln og Roosevelt til Trump i Det Hvide Hus – måske for four more years? Undervejs kommer vi bl.a. forbi Uafhængighedserklæringen, Borgerkrigen, det politiske system og forholdene i det amerikanske samfund, der historisk set er præget af stor ulighed. Et særligt fokus vil være på racespørgsmålet og spændingsforholdet mellem friheds- og lighedsidealene og det sorte USA's rå virkelighed – en virkelighed, som George Floyds anholdelse og død blev et synligt og uhyggeligt bevis på i maj i år.

Det danske kongehus mellem tradition og fornyelse

Holdnummer: 2111-296

Tid: 25/1, 5 mandage, kl. 17.15-19.00 (ingen undervisning 8/2)

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Med sine over 1000 års historie er det danske kongehus et af de ældste i verden, og det stiller det i en helt særlig position mellem tradition og fornyelse. Få historien om, hvad det danske kongehus er i dag, og hvad det har været gennem tiden, når seks eksperter tager os med på en tur fra fortid til nutid. Vi skal fra enevælde til konstitutionelt monarki over royale portrætter og restaureringen af Frederik 8.s palæ på Amalienborg, hvor kronprinsparret bor. Desuden skal vi høre om arbejdet ved hoffet og følge nogle af kongehusets stærke kvinder.

25/01: Det danske kongehus

fra fortid til nutid. Lars

Hovbakke Sørensen, lektor, ph.d., Professionshøjskolen Absalon

01/02: Ej blot til pynt. Danmarks stærke dronninger i udvalg.

Mie Ellekilde, formidlings- og kommunikationschef, Museum Vestsjælland

15/02: Konger og dronninger på lærredet – kongelige portrætter.

Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Det Nationalhistoriske Museum, Frederiksborg Slot

22/02: Restaureringen af Frederik 8.'s palæ på Amalienborg.

Jens Andrew Baumann, arkitekt MAA og indehaver, Baumann Arkitekter

01/03: Kongehuset og tjenesten ved hoffet.

Ernst Højgaard Clausen, major, tidl. officer ved Livgarden og adjutant hos H.M. Dronningen

Oldtidens storbyer

Holdnummer: 2111-215

Tid: 26/1, 5 tirsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Med fem af oldtidens storbyer som omdrejningspunkt er forelæsningsrækken en antikkens historie med introduktion til oldtidens vigtigste kulturer og nyeste forsknings- og udgravningsresultater. Athen er den berømte græske bystat med templer på Akropolis, teater og demokrati. Alexandria er en af Alexander den Stores første byer i Ægypten, kendt for sit bibliotek og fyrtårn. Rom er oldtidens første storby, der udviklede sig fra en lille by på syv høje ved Tiberen til Romerrigets hovedstad. Karthago i Tunesien var fönikernes hovedby og blev jævnet med jorden i år 146 f.v.t., men genopstod som en blomstrende by. Konstantinopel – nu Istanbul – blev den kristne hovedstad, der afløste det hedenske Rom.

- 26/01: Athen – fra polis til kulturcentrum.** Christian Ammitzbøll Thomsen, lektor i historie, Københavns Universitet
- 02/02: Alexandria – Alexander den Stores by.** Troels Myrup Kristensen, lektor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 09/02: Rom – fra syv høje til evig stad.** Birte Poulsen, lektor i klassisk arkæologi, Aarhus Universitet
- 16/02: Karthago – en punisk stormagt.** Jesper Carlsen, lektor, dr.phil. i historie, Syddansk Universitet
- 23/02: Konstantinopel – et nyt Rom.** Christian Høgel, professor MSO i byzantinsk litteratur, Syddansk Universitet

Kom med bag facaden på guidede vandringer, og få hele historien med. Her på Aarhus Universitetshospital til Århundredets Festival. Tag med på byvandring i Aarhus, s. 58.

Specialstyrker og -operationer i Anden Verdenskrig

Holdnummer: 2111-218

Tid: 1/2, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium E, Ny Munkegade 118

Underviser: Martin Ammitzbøll Husted, lektor, cand.mag. i historie, filosofi og samfundsfag

Nutidens specialstyrker – britiske SAS og amerikanske Navy SEALs – kan trække deres historie tilbage til Anden Verdenskrig. Her opstår der et behov for egentlige elitestyrker, fordi man skal bag fjendens linjer og hente efterretninger, foretage sabotage eller støtte større operationer. Hør fx om et af de mest dristige angreb fra SAS: Operation Flipper i 1941, hvor man forsøger at myrde Rommel. Eller om operationerne bag de tyske linjer under felttoget i Normandiet 1944. Hør om den militærhistoriske udvikling af specialstyrker i Anden Verdenskrig og om udvalgte operationer fra bl.a. britiske SAS og SBS, amerikanske Rangers, tyske Brandenbruger Regiment og italienske Decima Flottiglia MAS.

Tysklands historie i det 20. og 21. århundrede

Holdnummer: 2111-081

Tid: 6/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Philipp Alexander Ostrowicz, dr. phil., seniorforskningsrådgiver, Copenhagen Business School

Den tyske historie i det 20. og 21. århundrede er præget af store modsætninger og omvæltninger. To tabte verdenskrige, Holocaust, Tysklands deling i 1945 og genforening i 1990, 1920'ernes krise og det økonomiske mirakel – "Wirtschaftswunder" – i Vesttyskland efter 1945 har bestemt Tysklands skæbne. Siden Murens fald har landet udviklet sig fra den vesttyske, lidt småborgerlige "Bonner Republik" og det socialistiske diktatur i DDR til den kosmopolitiske "Berliner Republik" i det forenede Tyskland. Få overblik over Tysklands historie med særligt fokus på udviklingen siden (gen-)foreningen i 1990, aktuelle debatter i samfundet og en perspektivering til tendenser i nutidig tysk litteratur og kultur.

Stasi – den østtyske statssikkerhedstjeneste

Holdnummer: 2111-230

Tid: 7/2, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Åse Lerche, cand.mag. i tysk og journalist, gennem mange år bosat i Berlin

I 2020 var det 30 år siden, at folk fra den østtyske borgerbevægelse besatte Stasi-centralen. Gennem besættelsen sørgede de for, at 111 km Stasi-akter er blevet bevaret. Ved at granske i nogle af akterne får vi et indblik i, hvordan den konkrete overvågning fandt sted, og hvad visheden om den daglige overvågning betød for østtyskernes hverdagsliv. Men vi skal også se på, hvad der fik flere hundredetusinde østtyskere til at arbejde som Stasi-stikkere, og hvordan opgøret med stikkerne er foregået siden Tysklands genforening.

Japans historie

Holdnummer: 2111-095

Tid: 2/3, 4 tirsdage, kl. 17.30-19.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Gennem fire forelæsninger sætter vi fokus på udvalgte begivenheder og personer i Japans fantastiske historie med afsæt i forskellige steder – fra de gamle kejserbyer Nara og Kyoto, over shogunbyerne Kamakura og Tokyo til øerne Hokkaido og Okinawa, der blev indlemmet i det japanske imperium i slutningen af 1800-tallet og er en del af nationen Japan i dag. Vi skal også se nærmere på strømninger fra Kina og Korea, samurai-krigere, europæere, krig og fred, der har udfordret og præget Japan. Få historien om kejseriget fra den første kejserinde Himiko fra perioden omkring 200 år e.v.t. til i dag.

02/03: Kejserinder og kejsere (660

f.v.t.-1180). Jane Oksbjerg, rejseseleder, arkæolog og japanolog

09/03: Samurailerne verdener (1180-1868).

Jane Oksbjerg, rejseseleder, arkæolog og japanolog

16/03: Dannelsen af nationen Japan (1792-

1903). Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

23/03: Krig og fred i Japans historie (1876-

2018). Annette Skovsted Hansen, lektor i japanstudier og historie, Aarhus Universitet

Det gamle Ægypten

Holdnummer: 2111-281

Tid: 13/3, 1 lørdag, kl. 10.15-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Kim Ryholt, professor i ægyptologi, Københavns Universitet

For over 5.000 år siden opstod et af verdens ældste riger: det gamle Ægypten. Det eksisterede i næsten 3.000 år og var centrum for en blomstrende kultur, der leder tankerne i retning af pyramider, Nilen, faraoer og mumier, men kulturen rummede meget mere end det. Tag med på en rejse gennem oldtidens Ægypten i selskab med Kim Ryholt, der indvier os i væsentlige fund gjort i oldtidsmanuskripterne – fra dramaerne, der udspillede sig under dynastierne, til de oldægyptiske fortællinger.

Uopklarede og genåbnede danske kriminalsager

Holdnummer: 2111-079

Tid: 20/3, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Frederik Strand, museumsleder, Politimuseet

Dobbeltmordet på Peter Bangs Vej, Højbjergdrabet, Conni-/Conny-drabene, Joachim-sagen og de seks kvindemord i Københavnsområdet omkring 1990. Leder af Politimuseet Frederik Strand har igennem flere år beskæftiget sig med uopklarede drab og genåbnede danske kriminalsager, og denne dag dykker han ned i, hvorfor nogle drabssager er forblevet uopklarede, og hvordan henlagte kriminalsager er blevet genåbnet igennem nye efterforskningsmetoder, hidtil ukendte spor, nye forbrydelser og teknologiske fremskridt. De uopklarede og genåbnede sager giver også et alternativt indblik i danmarkshistorien, hvor samfundets randeksistenser kommer til orde, og hvor tidligere tiders livsvilkår og menneskesyn åbenbares gennem kriminalitet.

Den Amerikanske Borgerkrig

Holdnummer: 2111-228

Tid: 20/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie, oberstløjtnant

Den Amerikanske Borgerkrig 1861-1865 har en særlig plads i amerikansk historie og selvforståelse. Kampen mellem de såkaldte unionister fra Nordstaterne og konføderalisterne fra Sydstaterne handlede om USA's indretning økonomisk, socialt og administrativt med slaveriet og den enkelte stats uafhængighed over for Unionen som kardinalpunkter. I 1861 meldte 11 stater sig ud af Unionen og dannede deres eget forbund. Lincoln ville tvinge dem tilbage, og det lykkedes da også efter fire års krig, der kostede over 600.000 mennesker livet. Resultatet blev bl.a., at de stater, der havde løsrevet sig, igen blev indlemmet i De Forenede Stater, at omtrent fire millioner slaver blev frigivet, og at USA blev en stormagt på den internationale scene.

”Uopklarede kriminalsager er i sig selv fantastisk fascinerende, men har også i flere tilfælde haft en afgørende kulturhistorisk betydning – og sagerne spiller fortsat den dag i dag en stor rolle for den enkelte borgers retsforståelse og syn på politiet.”

Frederik Strand

Museumsleder, Politimuseet

Et stærkt par: Leonora Christina og Corfitz Ulfeldt

Holdnummer: 2111-222

Tid: 24/3, 1 onsdag, kl. 17.30-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Undervisere: Marita Akhøj Nielsen, dr.phil. i nordisk filologi, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, og Steffen Heiberg, historiker og fhv. forskningschef, Frederiksborg Slot

Drag tilbage til 1600-tallets Danmark, og mød et af danmarkshistoriens mest mærkværdige par – Christian 4.s ambitiøse og stolte datter Leonora Christina og hendes karismatiske mand, storbedrageren og fantasien, Corfitz Ulfeldt, der i jagten på magt, anseelse og rigdom kastede deres liv ud i et dramatisk stormvejr. Og som for Leonora Christina førte til 22 års fangenskab i Blåtårn. I dag synes deres historie at stå lysende klart i kraft af de fascinerende kilder, der er bevaret efter Leonora Christina, især 'Jammers minde'. Her kommer vi helt tæt på almenmenneskelige følelser som kærlighed, ærgerrighed, had og hævn.

Forelæserne foregår i trygge rammer. Vi følger retningslinjerne ift. afstand, hygiejne og rengøring.

Kampen om Grønland

Holdnummer: 2111-169

Tid: 6/4, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Ingen andre steder i verden har naturen så stor indflydelse på mennesket som i Grønland, hvor uvejr fra den ene dag til den anden kan lukke al kommunikation med omverdenen. I denne forelæsningsrække lærer vi Grønlands historie at kende: fra de første mennesker over kolonitiden og frem til i dag. Vi hører om Knud Rasmussens ekspeditioner, taler geopolitik, får et overblik over de menneskeskabte klimaforandringer fra et grønlandsk perspektiv og læser nyere litteratur om og fra Grønland. Hvad har grønlandernes egen stemme i litteraturen at berette?

06/04: Forhistorien – fra de første mennesker til kolonitiden.

Bjarne Grønnow, forskningsprofessor, Nationalmuseet

13/04: Grønlands moderne historie – fra kolonitiden til i dag.

Jens Lei Wendel-Hansen, postdoc i historie, Syddansk Universitet

20/04: Grønlandsekspeditioner og -farere – med særligt fokus på Knud Rasmussen. Søren la Cour Jensen, daglig leder af Knud Rasmussens Hus og Arkiv

27/04: Geopolitik – magtspillet om Grønland og Arktis.

Jon Rahbek-Clemmensen, lektor, Center for Arktiske Sikkerhedsstudier, Forsvarsakademiet

04/05: Klima og klimaforandringer.

Søren Rysgaard, leder af Arktisk Forskningscenter, Aarhus Universitet

11/05: Nyere dansk litteratur om Grønland og grønlandernes egen stemme i litteraturen.

Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Byvandring: Da Aarhus blev Aarhus

Holdnummer: 2111-243

Tid: 20/4, 4 tirsdage, kl. 12.30-14.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: Se mødesteder på fuau.dk

Underviser: Doron Haahr, cand.mag. i historie, Aarhusistorier

I midten af 1800-tallet var Aarhus en unæseelig provinsby med små 9.000 indbyggere. Få årtier senere var byen mangedoblet i størrelse. Vi skal på sporene af den rivende udvikling sidst i 1800-tallet, da Aarhus blev indhyllet i røg og damp. Vi fortsætter ind i 1900-tallet med aarhusianske gullaschbaroner under Første Verdenskrig, jazzen i mellemkrigstiden og en næsten ufattelig boligboom. Herfra går vi videre ind i besættelsestiden, hvor vi kommer helt tæt på modstandsfolk, stikkere og helt almindelige aarhusianere. Vores rejse slutter med en vandring rundt i efterkrigstidens Aarhus, hvor der blev truffet store beslutninger om at ændre byen. Kom med til en ikke så fjern fortid, der alligevel fører os ind i en helt anden verden.

20/04: Aarhus i røg og damp

27/04: Fattigfolk, gullaschbaroner, jazz og revolutionære socialister

04/05: Aarhus besat: Modstandsfolk og stikkere – og alle dem midt imellem

11/05: Riv det ned! Da Aarhus (næsten) blev jævnet med jorden

Historien om Christian 2.

Holdnummer: 2111-221

Tid: 10/5, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Lars Bisgaard, lektor i historie, Syddansk Universitet

Christian 2. var en magtfuld international skikkelse, og da han kom til magten, var han konge af Danmark og Norge og arving til den svenske trone. Han er omgærdet af myter og dramatiske historier. Mange kender ham fra Det Stockholmske Blodbad i 1625 og fra kærlighedsforholdet til den smukke Dyveke, hvis mor Sigbrit blev kongens rådgiver. Denne aften kommer vi tæt på mennesket bag myterne, når Lars Bisgaard fortæller om hans dramatiske liv og en samtid på kanten til reformationen. Forelæsningsen tager afsæt i Lars Bisgaards anmelderroste bog 'Christian 2. En biografi' (Gads Forlag), der bygger på omfattende kildestudier af bl.a. et rigt brevmateriale.

Markeringen af Genforeningen forlænget: Oplev særudstillinger over hele landet

Museer over hele landet kaster hver deres blik på Genforeningen og trækker tråde til nutiden. Mange af særudstillingerne kan opleves ind i efteråret og vinteren og indgår i det tilpassede program for genforeningsjubilæet. I 2020 er programmet nemlig forlænget, så det løber til og med november.

GRÆNSEN ER NÅET. AFSTEMNINGSPLAKATER FRA GRÆNSELANDET 1920

Dansk Plakatmuseum, Den Gamle By i Aarhus

Dansk Plakatmuseum i Den Gamle By viser danske og tyske afstemningsplakater fra de to folkeafstemninger i Slesvig i 1920.

100 ÅR MED DANMARK – SØNDERJYLLAND SIDEN GENFORENINGEN

Museum Sønderjylland på Sønderborg Slot

Få indblik i Sønderjylland i de 100 år, der er gået siden Genforeningen – i national identitet, konflikt og samarbejde, men også industri, grænsehandel og sønderjyske skikke.

FOTOUDSTILLING OM GENFORENINGEN 1920

Det Nationalhistoriske Museum, Frederiksborg Slot

Se historiske billeder og filmklip, der fortæller om forløbet efter Første Verdenskrigs afslutning indtil de festlige begivenheder i sommeren 1920, da kong Christian 10. og sønderjyderne fejrede Genforeningen.

MINIUDSTILLING: BLICHER OG GENFORENINGEN

Museum Silkeborg Blicheregnet

St. St. Blicher havde en meget klar holdning til det sønderjyske spørgsmål og gjorde en stor indsats for at sætte fokus på fællesskabet til Himmelbjergfesterne og med sin deltagelse på Skamlingsbanken.

KUNST FRA GRÆNSELANDET

Museet for Religiøs Kunst i Lemvig

Museet for Religiøs Kunst sætter spot på værker af kunstnere, der enten er født i Sønderjylland eller i de gamle hertugdømmer Slesvig og Holsten.

DET SÆRLIGT DANSKE?

Museum Vestsjælland i Sorø

Få indblik i sammenhængen mellem den sønderjyske kulturkamp og den kulturelle identitet i resten af landet. Vandrestillingen vises efterfølgende på tekstilmuseet i Herning og Museet på Sønderkov.

Læs mere om udstillinger, foredrag,
musikarrangementer og byvandring på
genforeningen2020.dk

EKSTRA SOMMERPROGRAM I 2021

Fra 1. maj 2021 genstarter markeringen af 100-året for Genforeningen og bygger op mod det afsluttende højdepunkt: H.M. Dronningens besøg i Sønderjylland med genforenings- og valdemarsdagen 15. juni. Sommerprogrammet byder på store folkefester, indvielser og kulturelle fyrtårne, bl.a. Royal Run i Sønderjylland, operaen "Grænsemageren", Sangerfesten på Skamlingsbanken, indvielsen af det fornyede Skibelund Krat og Golden Days-genforeningsfestligheder i hjertet af København.

Genforeningen 2020:

Nye tider – ny grænse og nye mindretal

AF HANS SCHULTZ HANSEN

Den største stund. Den bedste gave. Ordene var mange, og euforien stor ved Genforeningen i 1920. 56 år efter det forsmædelige nederlag i 1864 var det slut med at vente og længes. Og som det bedste havde sønderjyderne selv stemt, om de skulle høre til Danmark eller Tyskland. Folkenes selvbestemmelsesret og magt lå i tidsånden, og sønderjyderne kunne fejre, at de igen fik dansk konge, og at de nu var en del af en dansk nationalstat. Så måtte de leve med, at hertugdømmet Slesvig blev delt over på midten, og at den nye grænse skabte mindretal på begge sider.

Det var først og fremmest sønderjyderne, der kom til at mærke Genforeningen. Landsdelens stednavne skiftede fra tysk til dansk. Hadersleben blev til Haderslev, Apenrade til Aabenraa. Man skulle vænne sig til at regne med kroner i stedet for mark, og postkasser skiftede farve fra blå til rød. Der kom en ny monark på mønter og frimærker – Christian 10. i stedet for Wilhelm 2. De øverste embedsmænd blev skiftet ud, så der kom nye amtmænd, dommere, politimestre og gymnasierektorer – og inden for kirken nye biskopper og provster. På de lavere poster var udskiftningen ikke så gennemgribende. Præster kunne blive, hvis deres menigheder stemte for, og det gjorde mange. Talrige sønderjyske lærere gled fra tysk over i dansk skole. Alligevel betød de mange nye præster og lærere nordfra en vældig styrkelse af landsdelens danskhed, navnlig i de sydlige egne. Især var forandringen stor i skolerne, hvor både sproget og fagenes indhold blev dansk. Danske sønderjyder kaldte den nye skole for "Genforeningens bedste gave", og den nye generation fik et helt anderledes grundlag for dansk identitet. For de unge mænd fik det tilsvarende stor betydning, at de skulle aftjene deres værnepligt i den danske hær og flåde i stedet for i den tyske.

Sønderjylland blev også integreret i dansk infrastruktur og økonomi. Togenes køreplan blev tilpasset DSB's forbindelser. Store vejprojekter sikrede tættere kontakt mellem syd og nord og på

tværs af landsdelen. Landskabet blev forandret, fordi de sønderjyske landmænd omstillede sig fra en ret ekstensiv produktion beregnet for et beskyttet tysk hjemmemarked til en intensiv produktion med afsætning på verdensmarkedet. Især i den vestlige del blev der plantet læhegn, afvandet moser og opdyrket hede, og Tøndermarsken fik nye diger, kanaler og pumpestationer. Den tid, hvor de enkelte gårde lå som isolerede øer om vinteren, var forbi. Overalt trak elektrificeringen ledninger ud til de fjerneste afkroge, herunder til de mange nye husmandsbrug.

Med Genforeningen opstod der to nationale mindretal, et tysk nord for grænsen og et dansk syd for. De krævede begge acceptable vilkår for mindretal. Det tyske mindretal bestod af ca. 25.-30.000 mennesker – eller en sjettedel af befolkningen i Sønderjylland. Det stod stærkest i købstæderne og i den sydlige del og hentede især tilhængere fra middelklassen. Det danske mindretal var koncentreret i Flensborg og sognene langs grænsen. Det bestod navnlig af arbejdere, småhåndværkere og småbønder. Størrelsen er sværere at beregne, men det var klart mindre end det tyske mindretal. Formentlig under 10.000. De tysksindede nord for den nye grænse og de dansksindede syd for begyndte straks i 1920 at opbygge en tilværelse som nationale mindretal. Rammerne bestemtes af de mindretalsordninger, som Danmark og Tyskland vedtog.

Nord for grænsen gjorde kirke- og skolelovene det muligt at oprette valgmenigheder og frimenigheder, ligesom familier kunne vælge en anden præst end sognepræsten. Der kunne også bygges privat- og friskoler. Hvis der var børn nok, oprettede man tyske kommuneskoler i købstæderne og afdelinger af kommuneskolerne på landet. I de fire købstæder Haderslev, Aabenraa, Sønderborg og Tønder skulle tyske folkekirkepræster betjene mindretallet. Hvor indbyggerne ønskede det, blev der holdt tyske gudstjenester – enten ved sognepræsten eller en nabopræst. Mange steder valgte menigheden at beholde deres præst fra den tyske tid, så der var adskillige præster, som kunne prædike på tysk. Myndighederne skulle også tage imod henvendelser på tysk.

Samlet set tilbød Danmark en meget liberal mindretalsordning. Det skete også i forventning om, at det danske mindretal syd for grænsen ville få tilbudt lignende vilkår. Her trak det imidlertid ud med at få en tilfredsstillende ordning. Flensborg oprettede en dansk kommuneskole, hvor børnene skulle bestå en sprogrøve for at blive optaget. Private folkeskoler blev afvist, mens en privat dansk realskole blev accepteret. Først i 1926 blev oprettelsen af danske privatskoler givet fri, og i 1928 blev sindelagsprincippet anerkendt. Det blev nu op til folk selv at bestemme, om de ville regnes til det danske mindretal, og en sådan bekendelse måtte myndighederne hverken efterprøve eller bestride. Inden for kirken måtte mindretallet ty til frimenigheder uden for den slesvig-holstenske landskirke, der ikke gerne gav mindretallet lov til at låne sognekirkerne til danske gudstjenester.

Begge mindretal organiserede sig med kulturelle hovedforeninger, politiske partier, skoleforeninger med tilhørende privatskoler og vandre lærere, frimenigheder, biblioteker, ungdomsforeninger, spejdere og landboforeninger. Grænseforeningen i Danmark og grænseorganisationer i Tyskland samlede midler ind til mindretalsarbejdet, men først og fremmest gav moderlandene statslige tilskud. Det har Danmark gjort siden 1920, hvor statsminister Niels Neergaard (Venstre) ved genforeningsfesten på Dybbøl holdt en kort tale. Talen huskes især for løftet til de dansksindede i Sydslesvig, der måtte blive syd for den nye grænse: "Det kan jeg sige på regeringens vegne, ja, på hele det danske folks vegne: De skal ikke blive glemt". Det har siden udmøntet sig i en årlig finanslovsbevilling til det danske mindretal.

Uddrag fra bogen 'Genforeningen' fra Aarhus Universitetsforlag (december 2019). Bogen er en del af serien 100 danmarkshistorier (100danmarkshistorier.dk).

I tusind Aar har vi været Slesviger
Vi vil vedblive at være Slesviger
Derfor stemmer vi
tysk.

I anledning af 100-året for Genforeningen deler forskere og fagpersoner deres viden om Genforeningen, grænselandet og dansk-tyske relationer på Folkeuniversitetet. Tag med til foredrag, eller læs om genforeningstiden her. Projektet er støttet af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal.

Kunst, arkitektur og design

Modernismen mellem de to verdenskrige

Holdnummer: 2021-027

Tid: 31/8, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Før og efter Første Verdenskrig undergik alle kunstneriske udtryk store forandringer. Den russiske maler Vassilij Kandinskij opløste enhver genkendelighed til punkter og linjer. Hans landsmand, komponisten Igor Stravinskij, skrev balletmusikken 'Le sacre du printemps', og hans koreograf Nijinskij forkastede den klassiske ballets lethed og erstattede yndefulde spring med stampende indadvendte fødder. Digtere skrev værker fulde af meningsløse ord som "gaga blung", og den irske forfatter James Joyce hengav sig til litterære karakterers associative bevidsthedsstrømme. Kom omkring modernismen på kun én aften.

Med klimaet på dagsordenen – arkitektur, kunst, design og litteratur

Holdnummer: 2021-107

Tid: 1/9, 4 tirsdage, kl. 17.30-19.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Det kapitalistiske system belaster klimaet og har gjort det længe. Modekampagner driver os til nye tøj-køb. Vi spiser oksekød i store mængder, dyrker privatbilisme og tager på lange, oversøiske flyrejser. Hvordan skal det ikke gå? Kan vi omlægge vores vaner? Hvilke bæredygtige tendenser findes der inden for design- og byggebranchen? Hvilken betydning har den romantiske kunst haft for vores forhold til naturen? Er vores tids forfattere og kunstnere klimaangste? Og kan litteratur og samtidskunst få os til at handle?

01/09: Arkitektur. Kasper Lægring, ph.d. i arkitektur

08/09: Kunst. Maria Kjær Thomsen, kunstkritiker for Dagbladet Information

15/09: Design. Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

22/09: Litteratur. Gregers Andersen, postdoc i miljøhumaniora, Stockholms Universitet

Europæisk kunsts fortællinger: Kunsthistoriens verdensbilleder

Holdnummer: 2021-332

Tid: 7/9, 8 mandage, kl. 13.15-15.00 (ingen undervisning 12/10)

Pris: 1075 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Liana Erbs, mag.art. i kunsthistorie

Kunsten er en historisk kilde – en indgang til verden. Vi ser på kunstværker, der bærer fortællinger om vores verden og den måde, mennesker til forskellige tider har forholdt sig til deres samtid og erfaret verden på. Denne gang vil vi se på generationen af kunstnere fra romantikken til vores dages kunstneriske udtryk! Hvilke opfattelser og livshistorier gemmer sig bag disse forskellige kunstværker, og hvad fortæller de om den tid, kunstværkerne blev til i, og om de mennesker, der valgte netop disse kunstneriske udtryk!

07/09: Romantikken: C.D. Friedrich, J.M. Turner, Chr. Købke, J. Th. Lundbye og guldalderens glemte navne!

14/09: Prærafaelitterne og William Morris. Harald Slott-Møller, Agnes Slott-Møller m.fl.

21/09: Impressionisterne Manet og Monet, Berthe Morisot. Japansk kunst

28/09: Art nouveau – Wien og Paris – München. Skønvirke i Danmark

05/10: Picasso og kubismen. Duchamps verden

19/10: Abstrakt kunst: Paul Klee. Kandinskij og Cobra. Asger Jorn. Surrealismen

26/10: Vor tids mangfoldige kunstudtryk: Nina Sten Knudsen, Kvium, Lemmerz, Maja Lisa Engelhardt, Peter Brandes m.fl.

02/11: Anselm Kiefer, Gerhardt Richter, Antony Gormley og den yngre danske kunstgeneration: Julie Nord, Allan Otte, Cathrine Raben Davidsen, Thomas Wolsing m.fl.

Billedkunsten i Wien (1900 til 1914) – med bl.a. Gustav Klimt, Oskar Kokoschka og Egon Schiele

Holdnummer: 2021-034

Tid: 7/9, 4 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Wien er fyldt med overflod og luksus, og samtidig er det stedet, hvor den gamle europæiske verden mærkes af hendøen og dekadence. Stør kunst vokser frem i den stemning. Der er heftig aktivitet i kunstnerværksteder og udstillings sammenslutninger. Gustav Klimt er i centrum af alt dette. Oskar Kokoschka og Egon Schiele lærer af ham og udvikler sig til at blive store moderne billedfortællere. Hør om Wiens kunstliv omkring århundredeskiftet.

07/09: Fantastiske rum med fortællinger. Udsmykninger af bl.a. Gustav Klimt

14/09: Mennesker bag portrætterne i kunstværker af Klimt, Schiele og Kokoschka

21/09: Moderne tilstande. Kunstværker omkring det at være barn, ung og voksen

28/09: Litterære snit. Wiens kunst set i lyset af udsagn fra blandt andre Hermann Broch og Robert Musil

Dansk Vestindien – historien og arkitekturen

Holdnummer: 2021-077

Tid: 7/9, 3 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Ulla Lunn, arkitekt

I 1917 blev Dansk Vestindien solgt til USA, men sporene af den voldsomme historie, som Danmark og øerne har tilfælles, kan ses overalt. De tre byer, fire forter, hundredevis af plantageruiner, mange kirker og skolebygninger samt det vestindiske landskab fremstår i sin helhed som et monument over en tid, hvor der var slaveri, og hvor danskerne var koloniherrer med alt, hvad det indebar. Denne forelæsningsrække belyser en lang række lokaliteter, som er typiske for arkitekturen og landskaberne i det tidligere Dansk Vestindien.

07/09: Kolonien bliver til

14/09: Plantagens funktion, arkitektur og byggeskik

21/09: Byerne og deres liv og magtens bygninger

Kunsthistorie på tværs: Menneskekroppen i kunsten

Holdnummer: 2021-347

Tid: 16/9, 8 onsdage, kl. 12.15-14.50 (ingen undervisning 14/10)

Pris: 1435 kr., studerende 805 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Mette Smed, mag.art. i kunsthistorie

I den europæiske kunst skabtes idealet for kropsskønhed i antikkens Grækenland, hvor guder og mennesker fra den klassiske periode vises i rolig harmoni. I hellenismen dukker det kraftfulde og det smertefulde op, udtrykt gennem figurernes form, gestik og ansigtsudtryk. I Rom vises kejsermagten gennem kroppen og dens fremtræden. Middelalderens religiøsitet fortrænger for en periode kropsbevidstheden, men i gotikken kommer den jordiske krop igen. Renæssance, manierisme, barok og rokokko genoptager og bearbejder på hver sin måde idealerne fra antikken. Vi gennemgår de veksellende idealer i malerkunst og skulptur og ser på forbindelser og modsætninger mellem de kunsthistoriske perioder.

Kunst og arkitektur i Tyskland: Mesterværker fra middelalder og renæssance

Holdnummer: 2021-349

Tid: 18/9, 8 fredage, kl. 10.15-12.50 (ingen undervisning 16/10)

Pris: 1435 kr., studerende 805 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Mette Smed, mag.art. i kunsthistorie

Tyskland er rig på kunst, som kan nås uden flyvemaskine. Hovedvægten lægges på rækken af store kunstnere, der udviklede kunsten fra sengotik til renæssance og skabte hver sin særegne stil. Albrecht Dürer arbejdede for fyrster, kirken og borgere, men er mesteren inden for tegning og grafik. Lucas Cranach den ældre var hofkunstner i Sachsen og skabte lutheranismens billedsprog. Matthias Grünewald malede det mystisk-teologiske 'Isenheimeralter', og Hans Holbein den yngre blev portrætmaler for Henrik d. 8.'s hof i London. Også Albrecht Altdorfer og Hans Baldung Grien er præget af både den katolske mysticisme og renæssancens nye billedverden.

”Ingen har sagt det bedre end Verner Panton: ‘Relationen til miljøet er vigtigere end en enkelt stol eller anden genstand. Rummet, farverne, møblerne, tekstilerne og belysningen skal tænkes og opleves sammen.’”

Thomas Dickson

Forfatter, arkitekt og industriel designer

Årstiderne i kunsten

Holdnummer: 2021-104

Tid: 3/10, 1 lørdag, kl. 10.00-15.00

Pris: 415 kr., studerende 235 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Årstidernes skiften har siden middelalderen været et emne for billedkunstnere. Berømt er Limbourg-brødrenes såkaldte tidebog med illustrationer til årets 12 måneder. Renæssancens mestre som fx Botticelli skildrede 'Primavera' (Foråret), mens Pieter Bruegel malede 'Den mørke dag' og sneklædte landskaber i Flandern. Hollandske kunstnere intensiverede studiet af landskabet og dets skiften gennem året, som senere blev videreført af 1800-tallets kunstnere fra romantikken til realismen. For alvor blev lyset og årstidernes forskellige stemninger afgørende for impressionisterne. I det 20. århundrede er malere gang på gang vendt tilbage til snart dramatisk ekspressive, snart lyrisk indfølelse eller sansemættede fantasifulde udtryk for årstiderne.

3 kunstnerkolonier. Rom, Skagen og Montmartre

Holdnummer: 2021-127

Tid: 3/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: René Juul, cand.mag. i kunsthistorie

Denne dag fokuserer vi på tre forskellige kunstnerkolonier, der udgik fra meget forskellige miljøer. De danske guldaldermalere havde Frederik 6.s København i bagagen og malede med Roms antikke kulisser fjerne tiders storhed. Kunstnerne på Montmartre havde den moderne metropol som udgangspunkt og malede det, som den ny verden med dens glødelamper, radioapparater og elevatorer gjorde ved os mennesker. Næsten samtidig fandt en gruppe danske kunstnere sammen i kongerigets nordligste by og tog et langt mere umoderne udgangspunkt, når de malede arbejdere i et af verdens ældste erhverv: fiskeriet. I løbet af dagen møder vi kunstnere som van Gogh, Picasso, Krøyer og Ancher.

Kvinder i kunsten: Frida Kahlo, Berte Morisot og Artemisia Gentileschi

Holdnummer: 2021-102

Tid: 4/10, 1 søndag, kl. 10.00-15.00

Pris: 415 kr., studerende 235 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Synet på kvindelige kunstnere var tidligere domineret af et patriarkalsk tankesæt. Heldigvis har tiden forandret sig, og i dag er der fx stadig øget fokus på at finde frem til en lang række udmærkede, til tider fremragende, kvindelige malere, der måske har været gemt og glemt. I løbet af dagen vil der blive sat spot på en brøkdæl af dem fra midten af 1500-tallet og frem til midten af det 20. århundrede. Artemisia Gentileschi regnes fx nu blandt tidens største barokmalere. Rosalba Carriera var i 2050-tallet en feteret portrætmaler, og i dag anerkendes Berthe Morisot som fuldgyldigt medlem af de banebrydende impressionisters kreds.

Kunst i verdensklasse

Holdnummer: 2021-111

Tid: 5/10, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Tilde Mønsted, cand.mag. i kunsthistorie

Hvad er det ved Mona Lisas smil, Michelangelos detalje med Guds hånd, der møder Adams, og Edvard Munchs udtrykfulde 'Skrik', der gør disse værker så ikoniske? Denne aften kigger vi nogle af kunsthistoriens mesterværker efter i sømmene, ligesom vi ser nærmere på en række af de værker, der gennem historien har været med til at trække kunsten i nye retninger. Hvordan kan et urinal, kantede og forvrængede kroppe, vilde drypmalerier og Marilyn Monroes portræt i massevis være betydningsfulde for kunstens udvikling? Og hvilke nyere værker kandidater til titlen som mesterværk?

Læs og forstå – kunsten

Holdnummer: 2021-044

Tid: 19/10, 4 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Kunsten har mange ansigter. Der findes malerier og fotografier, men også performance- og installationskunst. Uanset typen kan den føles som en lukket bog. Man kan føle sig stum, dum og magtesløs over for et kunstværk. Men der er hjælp at hente! I denne forelæsningsrække vil du lære at læse og forstå kunsten i dens mange afskygninger.

19/10: Maleri. Teresa Østergaard Pedersen, ph.d. i kunsthistorie og museumsinspektør, Holstebro Kunstmuseum

26/10: Performancekunst. Gry Worre Hallberg, ph.d.-studerende i performancestudier og kunstnerisk leder og performer i Sisters Hope

02/11: Fotografi. Gunner Byskov, cand.mag. i dansk og kunsthistorie samt leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne

09/11: Installationskunst. Anne Ring Petersen, professor i kunsthistorie, Københavns Universitet

Hvad er kunst? Tatoveringens kulturhistorie blev diskuteret til Århundredets Festival.

Hvad der er værd at vide om kunst

Holdnummer: 2021-245
Tid: 20/10, 8 tirsdage, kl. 17.15-19.00
Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Med en kort introduktion til kunstanalyse og en grundig gennemgang af kunsthistoriens centrale perioder og strømninger giver forelæsningsrækken nyttige redskaber til at tolke kunsten og sætte ord på indtryk. Det bliver en hæsblesende rejse, der strækker sig fra middelalderen til det 21. århundrede og slutter af med et blik ud i fremtiden og et bud på, hvilke kunstnere vi skal holde øje med. Fokus vil være internationalt, men med afstikkere til udviklingen i Danmark.

- 20/10: Hvad er kunst, og hvad skal vi med den?** Mads Damsbo, direktør for Brandts
- 27/10: Kunstforståelse – rent praktisk.** Teresa Østergaard Pedersen, ph.d., museumsinspektør, Holstebro Kunstmuseum
- 03/11: Kunstens historie – fra middelalder til det tidligt moderne (ca. 800-1600).** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie
- 10/11: Kunstens historie – fra 1600-tallets enevælde til 1800-tallets romantik (ca. 1600-1850).** Merete Mørup, cand. mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum
- 17/11: Kunstens historie – impressionister, modernister og andre revolutionære (ca. 1850-1940).** Merete Mørup, cand. mag. i kunsthistorie og tilknyttet Øregaard Museum
- 24/11: Fotografi, populærkunst og nye medier i det 20. århundrede (ca. 1836-1975).** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie
- 01/12: Abstraktion, popkunst og ikke-kunst (ca. 1916-2000).** Jens Tang Kristensen, postdoc i kunsthistorie, Københavns Universitet
- 08/12: Hold øje med dem – nye kunstnere på vej (ca. 2000-2050).** Kristian Handberg, postdoc i kunsthistorie, Københavns Universitet

Den vestlige kulturs arkitekturhistorie

Holdnummer: 2021-143
Tid: 20/10, 8 tirsdage, kl. 19.30-21.15
Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118
Underviser: Leif Høgføldt Hansen, lektor, Arkitektskolen i Aarhus

Lektor på arkitektskolen Leif Høgføldt Hansen gennemgår de væsentligste epoker fra de græske bysamfund og helt frem til samtidens globalisering. Tag med på en fascinerende rejse i arkitekturens historie, når Leif over otte aftener dykker ned i bl.a. antikkens græske templer, middelalderens gotiske katedraller, renæssancens symmetriske bygningskunst og jugendstilens organiske formsprog. Fokus vil være på arkitekturens forhold til æstetiske, sociale og politiske samfundsforhold i den vestlige verden, og Leif udarbejder 24 oversigtsark, som han vil dele ud undervejs.

- 20/10: Antikken: Græsk og romersk arkitektur**
- 27/10: Middelalderen: Byzantinsk, romansk og gotisk arkitektur**
- 03/11: Renæssancen: Renæssancens og manierismens arkitektur, barokkens og rokokoens arkitektur**
- 10/11: Oplysningstiden: Klassicismens og industrialismens arkitektur**
- 17/11: Præmodernismen: Romantikkens arkitektur, jugend- og art deco-arkitektur**
- 24/11: Modernismen: Ekspresionismens arkitektur, Den internationale stil**
- 01/12: Senmodernismen: Strukturalismens arkitektur og monumental arkitektur**
- 08/12: Postmodernismen: Postmodernismens og nyrationismens arkitektur. Nypragmatismens og økologiens arkitektur**

Designere i verdensklasse – internationalt og dansk

Holdnummer: 2021-093
Tid: 22/10, 5 torsdage, kl. 17.30-19.15
Pris: 695 kr., studerende 385 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118
Underviser: Thomas Dickson, forfatter, arkitekt og industriel designer

Dansk design har ofte været en del af større internationale designbevægelser. Typisk fortolkede de danske designere dog de internationale forbilleder ret frit og skabte dermed noget helt nyt og unikt. 2019 var 100-året for starten på Bauhaus-skolen i Weimar, som for alvor blev gennembruddet for moderne design. Danskerne fulgte hurtigt med, men var også kritiske over for Bauhaus og skabte deres møbler, lamper og bygninger på en noget anden måde og med et anderledes blødere udgangspunkt.

- 22/10: Bauhaus og PH, Poul Kjærholm m.fl.**
- 29/10: Le Corbusier og Arne Jacobsen m.fl.**
- 05/11: Alvar Aalto og Kaare Klint, Børge Mogensen m.fl.**
- 12/11: Eames og Verner Panton, Arne Jacobsen m.fl.**
- 19/11: Dieter Rams (Ulmskolen + Braun) og Jacob Jensen (B&O) og Jan Trägårdh m.fl.**

Skal det nu være kunst?

Holdnummer: 2021-106
Tid: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
Pris: 475 kr., studerende 265 kr.
Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118
Underviser: Christian Salling, cand.mag. i kunsthistorie og kunstanmelder, Århus Stiftstidende

Tag med på en spændende rejse gennem kunsthistorien, hvor vi dykker ned i kunstens rolle og begrebet 'æstetik' og ser nærmere på kunsthistoriens skiftende opfattelser af skønhed og dens modsætning: det ækle og groteske. Vi kommer omkring antikkens skønhedsideal, lumre middelaldermanuskripter, Da Vincis karikaturtegninger, romantikken, nazikunst, provokunst, kitsch, pop-art og meget mere. I løbet af en weekenddag bliver du klogere på en perlerække af kunstnere fra Hieronymus Bosch til Andy Warhol, og undervejs får du redskaber til at lukke den kunst op, der kan synes kryptisk og svær at begribe meningen med.

Korsfæstelsesmotivet i kunstens mesterværker

Holdnummer: 2021-375

Tid: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet, Ulla Rald, mag.art. i arkæologi, og Lise Gjedssø Bertelsen, ph.d. i arkæologi

Vi skal denne dag se på antikens brug af symboler og derpå følge forskellige fremstillinger af Kristi kors, slangen og Livets Træ gennem oldkirkens kunst. Allerede i det gamle babyloniske epos om Gilgamesh hører vi om slangen og livets plantes samhörighed, og senere læser vi i 'Legenda Aurea' (samling af kristne helgenlegender) fra 1450-tallet om Livets Træs og Kristi kors' dybe samhörighed, som da allerede længe havde sat sig spor i kunsten. Til sidst præsenteres en række vigtige ikonografiske/teologiske hovedtyper med henblik på fortolkning af Golgatadramaet, herunder de ældst kendte legemsstore tredimensionale fremstillinger som det sydtyske Enghausen-krucifikset og Gero-krucifikset i Kölns domkirke.

Spansk kunst i 300 år

Holdnummer: 2021-343

Tid: 26/10, 4 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

Spansk kunst er formet af den særlige kortsogsmåltet, der har præget landets historie på grund af århundreders samliv med og kamp mod de muslimske maurere. I 1500-tallet blev Spanien verdens supermagt, som underlagde sig store dele af den nye verden. På grund af denne historie blev Spanien ledende i den katolske kirkes modreformation mod protestanterne i Nordeuropa. Det satte sit afgørende præg på kunsten hos fx El Greco. Siden fulgte det gyldne århundrede, kulminerende med Velázquez' virke som hofmaler. Samtidig arbejdede Zurbarán og Murillo i Sevilla. Hundrede år senere satte Goya punktum for det spanske guldaldermaleri og skabte et helt nyt udtryk.

26/10: De spanske malerskoler. Manierismen og El Greco. Ribera og barokken

02/11: Kunsten i Sevilla: Pacheco, Zurbarán, Murillo, Valdés Leal

09/11: Hofkunsten i Madrid – Velázquez og hans efterfølgere

16/11: Goya – et kunstnerisk nybrud. Arven efter 300 års spansk maleri

Japansk kunst

Holdnummer: 2021-099

Tid: 7/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Gunhild Borggreen, lektor i kunsthistorie og visuel kultur, Københavns Universitet

Vi starter med en oversigt over Japans kunsthistorie fra 1800-tallet og frem med fokus på overgangen fra 'traditionel' kunst til indførelsen af et moderne, vestligt kunstbegreb i slutningen af 1800-tallet. Herefter fortsætter vi videre med japonisme i Vesten, hvor vi ser på, hvordan vestlige kunstnere er blevet påvirket af japansk kunst i tre bølger – senest i 2000-tallet i form af japansk popkultur med 'manga' (tegneserier) og 'anime' (tegnfilm). Vi slutter dagen af med samtidskunsten. Her dykker vi ned i Japans kunstscene efter Anden Verdenskrig og ser på de mange kunstfestivaler, der er opstået med det formål at "revitalisere" udkantsområder.

Færøsk kunst – mellem den lille og store verden

Holdnummer: 2021-253

Tid: 8/11, 1 søndag, kl. 10.00-14.00

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Nils Ohrt, mag.art. i kunsthistorie og fhv. museumsdirektør, Færøernes Kunstmuseum

Færøerne kom sent til billedkunsten, men da det endelig skete omkring 1930, var det med en styrke og egenart, der har gjort "færøsk kunst" til et kvalitetsstempel. Det var landets natur og folkeliv, der stod i centrum for den tidlige færøske kunst, og kombinationen af hjemlige motiver med et stramt, figurativt billedsprog er kommet til at definere færøsk kunst frem til den dag i dag. I pagt med den generelle udvikling er udtrykket hos nutidige færøske kunstnere præget af en frodig mangfoldighed inden for moderne kunstretninger, og blandt de yngre kan man observere et nyt forhold til den hjemlige kultur af poetisk, legende og humoristisk art. Få en introduktion.

Dansk kunst i 10'erne

Holdnummer: 2021-101

Tid: 11/11, 3 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Lisbeth Bonde, cand.mag. i kunsthistorie, forfatter og kunstkritiker

Feltet er broget, og alligevel er der visse gennemgående træk i kunsten i dag. En del af de unge kunstnere er optaget af materialernes og mediernes iboende muligheder, som de udvikler til nye kunstformer. Andre er optaget af spirituelle aspekter af tilværelsen, mens andre adresserer klimakrisen og dens trusler mod vores eksistens. Generelt for alle kunstnerne er det, at det kunstneriske niveau er meget højt. Forelæsningerne vil fokusere på en lang række nye kunstnere, som trådte frem på kunstscenen omkring år 2010.

11/11: Det nye maleri

18/11: Fotografi samt performance- og lydkunst

25/11: Ny installations- og konceptkunst

Japansk arkitektur – tradition møder nutid

Holdnummer: 2021-236

Tid: 2/12, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Leif Høgfældt Hansen, lektor, Arkitektskolen i Aarhus

Det Japan, vi oplever i dag, er modsætningsfyldt: De fredfyldte zenhaver i den gamle kejserby Kyoto, omgivet af bjerge, står i kontrast til Tokyos pulserende metropol for foden af det vulkanske bjerg Fuji. På én aften præsenteres den japanske arkitektur og landskabskunst – fra nationens grundlæggelse til nutidige tendenser. Forelæsningerne går i dybden med den helt specielle japanske opfattelse af materialitet, 'det rumlige' og naturen. Æstetiske aspekter og begreber fra zenbuddhismen, kunsten, håndværkstraditionen og det figurative skriftsprog inddrages. Lektor Leif Høgfældt Hansen har i et kvart århundrede studeret japansk og asiatisk arkitektur og har et indgående kendskab til landet, dets kultur og befolkning.

Bertel Thorvaldsen 250 år

Holdnummer: 2021-385

Tid: 9/12, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Claus Jensen, lektor emeritus i matematik og kunsthistorie, Hassers Gymnasium

I år er det 250 år siden, billedhuggeren Bertel Thorvaldsen blev født. Han tilbragte størstedelen af sit liv i Rom, hvorfra han i kraft af enestående talent og flid opnåede en helt utrolig verdensberømmelse, som i dag dog formentlig er falmet noget: Hvor mange kender mon hans værker, bortset fra den ikoniske Kristusstatue i Vor Frue Kirke i København? Helafensforelæsningsen fortæller i ord og billeder om Thorvaldsens liv og værker. Om kunstnerlivet i Rom, om den begejstrede, nærmest ekstatiske modtagelse, han fik ved sin hjemkomst til fædrelandet, og om hans museum på Slotsbolmen i København.

Kunsthistorien på ét semester

Holdnummer: 2111-113

Tid: 25/1, 8 mandage, kl. 19.30-21.15

Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D113, Ny Munkegade 118

Hvis du trænger til at få et godt overblik, få opfrisket din hukommelse eller for første gang stifte bekendtskab med kunsthistoriens forunderlige forandringer, så kom og vær med, når vi byder på en sprudlende gennemgang af kunsthistorien fra renæssance til samtid. Forelæsningerne omhandler først og fremmest maleri, skulptur og arkitektur. Men vi kommer også omkring stilretninger fra især det 20. og 21. århundrede, der udfolder sig i andre materialer.

25/01: Renæssance og manierisme. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

01/02: Barok og rokoko. Merete Mørup, cand.mag. i kunsthistorie

08/02: Klassicisme og romantik. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand. mag. i historie og kunsthistorie

15/02: Realisme og impressionisme. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

22/02: Symbolisme og ekspressionisme. Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

01/03: Kubisme og futurisme. Maja Bak Herrie, postdoc i æstetik og kultur, Aarhus Universitet

08/03: Surrealisme. Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

15/03: Kunst og arkitektur i dag. Martin Søberg, lektor i arkitekturhistorie, Kunstakademiets Arkitektskole

Kunst og kærlighed

Holdnummer: 2111-195

Tid: 28/1, 6 torsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Klichéen siger, at ulykkelig og ugen-gældt kærlighed har været vejen til den store åbenbaring for mange kunstnere. Men hvordan er det gået med de kunstnere, som har fået hinanden? Går kunsten og kærligheden op i en højere enhed? Hvilken betydning har det haft, at der har skullet være plads til to kunstnersjæle i parforholdet, og at den eneste ene også er arbejdskammerat, mentor, muse, kritiker og måske i nogle tilfælde konkurrent? Har kærligheden været kilde til kunstnerisk inspiration – til arbejdsglæde?

28/01: Maja Lisa Engelhardt og Peter Brandes. Rita Lienhøft, cand.mag. i kunsthistorie

04/02: Gerda Wegener og Lili Elbe. Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

11/02: Else Alfelt og Carl-Henning Pedersen. Lotte Korshøj, museumsleder, Carl-Henning Pedersen & Else Alfelts Museum

18/02: Marie og P.S. Krøyer. Mette Bøgh Jensen, museumsinspektør, Skagens Kunstmuseer

25/02: Frida Kahlo og Diego Rivera. Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

04/03: Anna og Michael Ancher. Mette Harbo Lehmann, museumsinspektør, Skagens Kunstmuseer

Kunstanalyse

Holdnummer: 2111-076

Tid: 28/1, 6 torsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Kunst kan fortolkes på mangfoldige måder, afhængigt af hvilket analytisk greb man vælger. Denne forelæsningsrække giver en introduktion til en bred vifte af analytiske måder at tilgå kunstværker på. Vi vil analysere kunst med afsæt i metoder, der vægter form, stil og komposition samt lave fortolkninger med fokus på ikonografi, semiotik, fænomenologi, reception og psykoanalyse.

28/01: Formalanalyse og stilhistorie.

Laura Katrine Skinnebach, adjunkt i kunsthistorie, Aarhus Universitet

04/02: Ikonografisk analyse. Laura Katrine Skinnebach, adjunkt i kunsthistorie, Aarhus Universitet

11/02: Semiotisk analyse. Maja Bak Herrie, postdoc i æstetik og kultur, Aarhus Universitet

18/02: Fænomenologisk analyse. Maja Bak Herrie, postdoc i æstetik og kultur, Aarhus Universitet

25/02: Receptionsanalyse. Maja Bak Herrie, postdoc i æstetik og kultur, Aarhus Universitet

04/03: Psykoanalyse. Jakob Rosendal, postdoc i kunsthistorie, Aarhus Universitet

Gudernes kraft: Moderne myter i billedkunsten i det 19.-21. århundrede

Holdnummer: 2111-059

Tid: 6/2, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

I fin de siècle-kunsten gribes der tilbage til mytologiens bedrageriske og forføreriske femme fatale-skikkelser. I tiden efter Første Verdenskrigs rædsler ser man en tilbagevenden til antikkens idealer: De Olympiske Lege genoplives, og førende moderne digtere hylder det antikke formsprog. I billedkunsten ser man også denne interesse for det klassiske udfolde sig hos den franske avantgarde, og også i det 21. århundrede finder samtidskunstnerne måder at aktualisere de gamle fortællinger på.

Romanske klostre og gotiske katedraler i Bourgogne og Île-de-France

Holdnummer: 2111-112

Tid: 7/2, 1 søndag, kl. 10.00-14.00

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet

I denne dobbeltforelæsning handler det om en række af de allervæsentligste monumenter inden for middelalderens franske arkitektur og billedkunst: romansk stil, først og fremmest i Bourgogne, og gotik i landets nordlige del. Navnlig i 10.-12. århundrede var Bourgogne hjemsted for vigtige reformer inden for det internationale klostervæsen, og kirker og klostre opførtes i stort tal. Omkring 1140 begyndte en ny stil at manifestere sig i arkitektur og kunst. I første omgang viste de nye tendenser sig navnlig i det område omkring Paris, der kaldes Île-de-France. Længe blev stilen især forbundet med det ekspanderende franske kongedømme, og den blev i samtiden betegnet som "opus francigenum", altså "frankisk arbejde". Først langt senere fandt man på at kalde stilen "gotisk".

Kunsthistorie på tværs: Menneskekroppen i kunsten i 1800- og 1900-tallet

Holdnummer: 2111-141

Tid: 10/2, 8 onsdage, kl. 12.15-14.50 (ingen undervisning 17/2 og 31/3)

Pris: 1435 kr., studerende 805 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Mette Smed, mag.art. i kunsthistorie

1800-tallets stilarter viser mennesket og dets krop i mange forskellige udformninger, fra nyklassicismens nøgne heroiske helte til realismens hverdagsmennesker og det sene 1800-tals voldsomme ekspressivitet hos fx Rodin. I 1900-tallet nytolkes billedet af mennesket i bl.a. futurisme og kubisme, og efter abstraktionen kommer en ny interesse for både kroppen og den menneskelige historie. Vi følger stiludviklingen og ser også på en række særlige emner, hvor vi også kan inddrage eksempler fra tidligere perioder, fx elskerinden, hustru og moder, krigens mennesker, mennesker i arbejde eller mennesker i storbyen.

Kunst og arkitektur i Tyskland fra barok til tidlig romantik

Holdnummer: 2111-142

Tid: 12/2, 8 fredage, kl. 10.15-12.50 (ingen undervisning 19/2 og 2/4)

Pris: 1435 kr., studerende 805 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Mette Smed, mag.art. i kunsthistorie

I 1700-tallet blomstrede kunsten i Tyskland. Den katolske kirkes generobring satte sig spor i pragtfulde klosteranlæg og kirker, og de mange fyrstehoffer kappedes om at bygge slotte og anlægge haver. Efter 1950 udvikledes nye stilarter, nyklassicisme og tidlig romantik med arkitekter som Klénze og Schinkel og malere som Friedrich og Runge. Vi ser på periodernes storslåede værker, på inspirationskilder og forbindelser til bl.a. den danske kunst.

Kunsthistoriens verdensbilleder

Holdnummer: 2111-131

Tid: 22/2, 8 mandage, kl. 13.15-15.00 (ingen undervisning 5/4)

Pris: 1075 kr., studerende 565 kr.

Maks. 25 deltagere

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Liana Erbs, mag.art. i kunsthistorie

Verdensbilleder er, hvad kunstneren gengiver i sine billeder, der genspejler en helhedsopfattelse af den menneskelige tilværelses vilkår! Kunsten er et historisk dokument, en indgang til verden: psykiske verdener, kulturelle verdener. At se på et Carpaccio-maleri er at fortabe sig i byen, som der så ud i Venedig i 1400-tallet! Vi vælger kunstværker, der rummer fortællinger om vores verden og den måde, mennesker har forholdt sig til deres tid og erfaret verden på.

22/02: Bayeuxtapetet

01/03: Mosaikker i Ravenna

08/03: Giotto's kapel i Padova

15/03: Massaccio, Botticelli, Donatello m.fl. i Firenze

22/03: Leonardo da Vinci

29/03: Venedigs mestre: Tizian, Veronese Tintoretto, El Greco

12/04: Spaniens guldalder: Velazquez, Zurbarán, Murillo

19/04: Hollandsk guldalder: Vermeer, Rembrandt, Frans Hals, Jan Steen m.fl.

Kom helt tæt på kunstnerne. Michael Kvium satte ord på sin kunst til Århundredets Festival. Til efteråret kan du møde Julie Nord til Hearts & Minds-festival, s. 81.

Billedkunst i Vesten omkring 1960 til 2020

Holdnummer: 2111-056

Tid: 24/2, 10 onsdage, kl. 10.00-13.00

Pris: 1555 kr., studerende 925 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Forelæsningserne vil følge kunstens udvikling gennem de seneste årtier. Hvad var det, kunstnerne ville? Hvad kan kunstværkerne fortælle om den tid, vi kender så godt? Der opstår en række nye måder at skabe udtryk på for at nå beskuerne: performance, video, foto, installation, land art. Maleriet og skulpturen genopstår samtidig med ny kraft. Den ikke-vestlige kunstscene vil også blive berørt. Og der vil være udsyn til arkitektur og design.

24/02: Optakt

03/03: 1960'erne. Popkunst mellem friskt og tomt

10/03: 1970'erne. Fokus på kunstværkers kredsen om kvindeliv

17/03: 1980'erne. Postmodernismens ironiske højsæson

24/03: Danske linjer gennem hele perioden

31/03: 1990'erne. Tiltag til humanitetens genkomst

07/04: Store folk. Eliasson. Neshat, Weiwei, Abramović

14/04: 2000'erne. Kunstscenens globale udsyn med kunst fra Kina, Indien, Afrika, Mellemøsten m.m.

21/04: 2010'erne. Kunstens svar på tidens store udfordringer

28/04: Konklusioner

Store mestre i den klassiske modernisme. Fem malere til nøjere bekendtskab

Holdnummer: 2111-117

Tid: 24/2, 5 onsdage, kl. 15.15-18.00

Pris: 1015 kr., studerende 535 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Gitte Tandrup, mag.art. i kunsthistorie

Forelæsningsrækken tager udgangspunkt i det biografiske stof omkring seks store mestre. En række andre kunstnere vil blive inddraget. Der udkares forskellige perspektiver, der er vedkommende for netop den person. Hvordan kom de i gang? Hvordan har de udviklet sig? Hvordan var deres private og sociale sfære, og hvilken betydning havde det for deres kunst? Og først og sidst: Hvad handler deres billedsprog om?

24/02: Marc Chagall. Eventyr og realitet

03/03: Joan Miró. Kunstens gartner med humor og bid

10/03: Frida Kahlo. Et silkebånd omkring en bombe

17/03: Willem de Kooning. Ind i livets vigør

24/03: Lee Krasner. Maleri med turbulens

Portrætter i kunsten

Holdnummer: 2111-134

Tid: 1/3, 4 mandage, kl. 19.30-21.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

Denne forelæsningsrække handler om forskellige kategorier af portrætter – tegninger, malerier, skulpturer og fotografier fra mange forskellige lande og perioder. Vi vil zappe rundt i kunsthistorien og se, hvordan kunstnere opfinder og genbruger forskellige greb for at fortælle bestemte historier om sig selv, hinanden og de mennesketyper, som såvel den reelle som den ideelle verden er befolket af. Hør om selvportrætter, 'kønnede' portrætter, portrætter af kunstnernes børn og portrætter af tidens magthavere – fra italienske renesancekøbmænd til danske regenter og afgående statsministre.

Siciliens kultur og kunstsatte

Holdnummer: 2111-020

Tid: 13/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Tine Kragh, cand.mag. i kunsthistorie

Sjældent finder man en så stor koncentration af kunst og kultur som på Sicilien. Øen har været påvirket af blandt andet fønikere, grækere, romere og normannere, der alle har efterladt sig spor fra deres kultur og beriget øen med Europas mest spændende og varierede kunst. Denne dag gennemgår vi et udpluk af Siciliens kunstværker, arkitektur og arkæologiske områder – inddelt efter udvalgte områder på øen. Forelæsningserne vil blive ledsaget af et rigt billedmateriale fra Sicilien.

Stor uro under himlen og i kunsten

Holdnummer: 2111-063

Tid: 21/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Jørgen Printz Steinicke, kunstner og cand.mag. i historie og kunsthistorie

1500-årene er en omskiftelsesens tid i Europa. Kejser og pave udfordres af protestanterne. Rom plyndres af kejserlige tropper i 1527 – et chok. Det amerikanske kontinent opdages, erobres og koloniseres, og Spanien bliver en supermagt. Tyrkerne truer det kristne Europa fra øst og i Middelhavet. Den gamle feudale verden visner hen til fordel for en ny centraliseret stat. Fyrsten allieres med borgerstanden, der introducerer den nye kapitalistiske økonomi. Den første verdensomsejling foretages (Jorden er altså rund!), og Kopernikus fastslår, at Jorden blot er en planet, der drejer rundt om Solen. Hele det gamle verdensbillede krakelerer. Alt det afspejles i kunsten.

40 ikoniske fotografier

Holdnummer: 2111-038

Tid: 22/3, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D215 i bygning 1531, Ny Munkegade 118

Underviser: Gunner Byskov, cand.mag. i dansk og kunsthistorie samt leder af fotografuddannelsen, Medieskolerne

Gennem årene har vi set millioner af billeder – og så er der alligevel nogle af dem, der bliver hængende og bliver en del af vores eksistentielle beredskab. Dem kalder vi ikoner, og en meget stor del af dem er fotografier. I løbet af kun én aften vil Gunner Byskov, leder af fotografuddannelsen, præsentere jer for 40 af disse ikoniske fotografier, lige fra år 1840 og frem til vores årtusind, i en gennemgang, der både fokuserer på fotografierne, på de fotografiske kvaliteter og på den historie, der netop gør dem til noget særligt. Mød Newman, Capa, Erik Refner – og alle de andre!

Store danske arkitekter

Holdnummer: 2111-292

Tid: 6/4, 5 tirsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

De har sat deres præg på historien med fantastiske bygningsværker og opnået international berømmelse. Gotlieb Bindesbøll, Arne Jacobsen, Jørn Utzon, Henning Larsen og Dorte Mandrup er på programmet i denne forelæsningsrække, hvor der stilles skarpt på nogle af de største danske arkitekter. Bliv klogere på bl.a. Arne Jacobsens funktionalistiske boligkompleks i Klampenborg og Jørn Utzons berømte operahus i Sydney.

06/04: Gottlieb Bindesbøll (1800-1856). Peter Thule Kristensen, professor i arkitektur, Kunstakademiets Arkitektskole

13/04: Arne Jacobsen (1902-1971). Martin Søberg, lektor i arkitekturhistorie, Kunstakademiets Arkitektskole

20/04: Jørn Utzon (1918-2008). Line Nørskov Eriksen, udstillingschef, Utzon Center

27/04: Henning Larsen (1925-2013). Leif Høgføldt Hansen, lektor i arkitektur, Arkitektskolen i Aarhus

04/05: Dorte Mandrup (f. 1961). Merete Ahnfeldt-Møllerup, ph.d. i arkitekturhistorie

Islamisk kunst og kultur

Holdnummer: 2111-124

Tid: 12/4, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Islamisk kunst og kultur har ældgamle traditioner og forener millioner af mennesker fra vidt forskellige kulturer over hele verden. Og modsat af, hvad mange tror, er islamisk kunst ikke en religiøs kunst. Den islamiske kunsts karakter og formsprog er dannet på baggrund af klassiske dekorationsformer, som bidrager til det karakteristiske udtryk. Den rige kultur, som blev skabt i midelhavsområdet og i Mellemøsten af grækere, romere, kristne og jøder, lagde grunden til den islamiske kunst, litteratur, poesi og arkitektur. Hør om den.

12/04: Historien om det islamiske samfund. Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

19/04: Litteratur – historie og tendenser. Elisabeth Moestrup, studiektor i mellemøststudier, Forsvarsakademiet

26/04: Islamisk kunst. Rasmus Bech Olsen, museumsinspektør, Davids Samling

03/05: Arkitektur – moskeer og paladser. Troels Rugbjerg, arkitekt

10/05: Sufisme – folkefester og finkultur. Malene Fenger-Grøndahl, journalist og forfatter

Den største kunst og de smukkeste ord – og mødet mellem dem

Holdnummer: 2111-154

Tid: 12/4, 5 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Vi skal på jagt efter magiske møder mellem ord og billeder. Kunstnere har malet øjenåbnende portrætter af forfattere. Oscar Wilde fortæller den uhyggelige historie om et portræt, der viser den forfængeliges sjæl. Symbolisme udfolder sig i samme periode på tværs af kunst og litteratur – hvad åbenbarer sig på tværs af kunstarterne? Og kan man se et aftryk af Johannes V. Jensens myter i den finurlige samtidsmaler Poul Anker Bechs kunst? Mange kunstnere har gennem tiden på smukkeste vis illustreret bøger – vi ser, hvordan ord og billede taler sammen i nogle af de mest berømte bogillustrationer.

12/04: Munch, Modersohn-Becker, Picasso, Sylvia Plath, Blixen, Dostojevskij, Thomas Mann m.fl.

19/04: Horror i kunsten – Oscar Wildes 'Billedet af Dorian Gray'

26/04: Kom tæt på symbolisme. I kunsten og litteraturen

03/05: Poul Anker Bech i mytisk dialog med Johannes V. Jensen

10/05: De smukkeste og mest berømte bogillustrationer

Byvandring: På sporet af arkitekturen i Aarhus

Holdnummer: 2111-129

Tid: 27/4, 5 dage, kl. 17.00-18.00 (27/4 kl. 17.15-18.45)

Pris: 695 kr.

Maks. 20 deltagere

Sted: 27/4 AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118. Se mødested for de resterende gange på fuau.dk

Underviser: Birte Annette Hegnet Nørregaard, cand.mag. med sidefag i kunsthistorie

I oplæg og på guidede byvandring fortæller kunsthistoriker og forfatter Birte Annette Hegnet Nørregaard om Aarhus' historiske og arkitekturhistoriske tilblivelse – fra vikingebyen til nutidens hastigt voksende by. Nogle arkitekter har i særlig grad præget byen som fx Hack Kampmann, Axel Høeg-Hansen, C.F. Møller og Schmidt Hammer Lassen Architects. Byvandringerne vil være en invitation til at iagttage bygningernes udformning, deres samspil med bybilledet og tidsmæssige tilhørsforhold.

27/04: Indledende forelæsning: Aarhus' arkitektoniske udvikling

04/05: Tur gennem midtbyen til ARoS

11/05: Tur gennem Frederiksbjerg til Jægergårdsgade

18/05: Tur gennem Universitetsparken med afslutning ved Nørreport

25/05: Aarhus Ø

Invitér en god ven til oplevelser i kunsthistorien på Folkeuniversitetet

Vi skal lære at lytte aktivt

Leif V.S. Balthzersen

Mag.art. i musikvidenskab

Musikkens sprog lærer vi ikke i skolen, så vi må selv gøre en indsats for at få adgang til de fantastiske oplevelser, der ligger i musikkens univers, opfordrer musikhistoriker og tidligere chef for bl.a. Aarhus Symfoniorkester Leif V.S. Balthzersen. Her giver han nogle bud på, hvad du skal lytte efter.

Hører du et maleri af toner i forskellige farver, når du hører et stykke klassisk musik? Opfanger du temaerne, selv om de spilles af forskellige instrumenter? Eller bliver lydene let til én stor musikgrød?

At åbne ørerne og lytte aktivt er noget, der kan læres. Det kræver, at man hører et værk eller en sekvens mange gange, og det kan være en god hjælp at have en guide med, som kan folde musikken ud og pege på interessante steder.

Sådan en guide er Leif V.S. Balthzersen, tidligere musikchef for bl.a. Aarhus Symfoniorkester. I over 30 år har han arbejdet med at formidle klassisk musik via undervisning, foredrag, programnoter, bøger og artikler, og han oplever en umættelig sult efter viden om musik hos en stor del af befolkningen. "I uddannelsessystemet lærer vi ikke musikkens sprog pr. automatik. Så vi har brug for nogle indgange for at få hul på dét at lytte aktivt," forklarer han.

Peger ind i musikken

Når Leif Balthzersen holder sine meget populære forelæsninger på Folkeuniversitetet om musikkens mesterværker, prøver han at pege ind i musikken, ligesom på et maleri, så deltagerne bedre kan høre de enkelte elementer.

"Vi lytter efter melodier, temaer og instrumenter. Det kan være svært at skelne mellem fx en obo og en klarinet eller en violin og en cello, hvis man ikke er så øvet. Når jeg viser temaer og melodistumper frem, bliver der en større opmærksomhed på, at der er et helt, stort maleri foran os. De enkelte farver træder tydeligere frem, så musikken ikke bare er en bred strøm af lyd," fortæller han.

Læs hele artiklen på fuau.dk.

Kom tættere på Leif V.S. Balthzersen til 'Vidensbrunch' på Dokk1 onsdag 7/10 og til forelæsningerne 'Richard Strauss' operaer' og 'Musikkens mesterværker'. Læs mere på fuau.dk

Vil du vide mere om EU og Europa?

*Kom til foredrag med Folkeuniversitetets forening **Europanu**. Med afsæt i aktuel forskning kommer du tættere på begivenhederne i Europa – dengang og i dag.*

Europa & Cocktails: Kan EU redde klimaet?

Holdnummer: 2021-428

Tid: 29/10, 1 torsdag, kl. 19.00-20.30

Pris: Gratis, men tilmelding nødvendig

Sted: Caféen, Studenterhus Aarhus, Nordre Ringgade 3

Underviser: Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet

Klimaet er under ekstrem forandring. Konsekvenserne heraf er mange, og de berører hele klodens befolkning. Klimaforandringerne vil derfor i høj grad komme til at forme den internationale politik og herunder den europæiske politik i fremtiden. Men hvilke konsekvenser kan klimaforandringerne egentligt få for Europa? Hvordan håndterer EU klimakrisen? Og hvilke udfordringer står Europa og EU over for i fremtiden? Mød Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab ved Københavns Universitet, og bliv klogere på, om EU kan redde klimaet. Til arrangementet serverer vi en stærk cocktail, du kan styrke dig på til den videre kamp for klimaet.

Vidensbrunch med Louise Halleskov – EU, flygtninge og menneskerettigheder

Holdnummer: 2021-427

Tid: 3/11, 1 tirsdag, kl. 10.00-12.00

Pris: 195 kr., 100 kr. for medlemmer af **Europanu** inkl. brunchbuffet og kaffe/te. Arrangementet er gratis, hvis man ikke ønsker brunch – dog har man så først adgang kl. 10.45. Tilmelding nødvendig.

Sted: Dokk1, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Siden 2015, hvor mere end 1 mio. asylansøgere og migranter krydsede EU's grænser, har det stået klart, at EU har store udfordringer med at håndtere flygtningesituationen. For hvem har ret til ophold i EU? Hvilke lande skal behandle ansøgninger om asyl? Og hvad betyder det danske EU-forbehold? Her knap fem år efter, at flygtninge- og migrantkrisen rystede EU-samarbejdet, stiger presset igen på EU's ydre grænser, bl.a. fordi forskere skønner, at der i 2050 kan være op til 200 mio. klimaflygtninge i verden. Er EU på vej mod en ny flygtninge- og migrantkrise? Kan EU være nødt til at nytænke asylsystemet? Og hvad stiller vi op med klimaflygtningene? Louise Halleskov, lektor i EU- og menneskeret, vil i samtale med Sten Tiedemann, sekretariatsleder i **Europanu**, sætte fokus på menneskerettighederne og den aktuelle flygtningesituation fra et europæisk perspektiv.

Læs mere om foreningen og arrangementerne her: fuau.dk/europa-nu

Følg foreningen på Facebook: facebook.com/europanu

Året, der gik i Europa

Holdnummer: 2021-416

Tid: 30/11, 1 mandag, kl. 19.00-21.00

Pris: Gratis, men tilmelding nødvendig

Sted: Stakladen, Studenterhus Aarhus, Aarhus Universitet, Nordre Ringgade 3

Der har været nok at tage fat på for medlemmerne, kommissærerne og lederne i EU's maskinrum i år. EU's idealer bliver fortsat udfordret af østeuropæiske lande, de ambitiøse klimamål skal indfris, Storbritanniens og EU's fremtidige forhold skal forhandles på plads. Det samme skal EU's syvårsbudget. Og så skal EU og de europæiske medlemslande komme godt ud på den anden side af corona-pandemien. Kom med, når Europa i 2020 sættes i relief. Hvilke begivenheder var mest skelsættende? Og hvad vil komme til at præge 2021? Aftenen rundes af med en tale til Europa af forfatter og debattør Carsten Jensen.

19.00: Velkomst. DR's udlandsredaktør Sanne Gram Fadel

19.05: State of the Union. Derek Beach, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

19.40: Pause

20.00: Et kig mod 2021. Sanne Gram Fadel i samtale med Karin Axelsson, EU-analytiker på P1 Morgen og Orientering, og Claus Kragh, Europaredaktør fra Mandag Morgen.

20.30: Spørgsmål og debat

20.45: En tale til Europa. Carsten Jensen, forfatter og debattør

20.55: Tak for i aften

Når EU er i krise, går det uformelle arbejde i gang

Under internationale kriser beskyldes EU ofte i medierne for at gøre for lidt og for sent, men det er, fordi journalisterne kigger de forkerte steder, mener professor Derek Beach, Aarhus Universitet. Faktisk har EU opbygget en effektiv, men uformel krisehåndtering.

Af Jonna Toft, journalist

'Chefsache' kalder den tyske forbundskansler Angela Merkel de virkelig store sager i EU. Dem, der er så vigtige og politisk ømtålelige, at de ikke kan overlades til landenes ministre, men må forhandles af statsledere. Ellers kan der ikke indgås de nødvendige kompromisser.

"Coronakrisen, og før den flygtningekrisen og finanskrisen, er 'chefsache'. Så træder det almindelige forhandlingssystem tilbage, og et uformelt samarbejde mellem ekspertembedsmænd sættes i gang, fordi der er et tvingende behov for at finde løsninger," fortæller Derek Beach, professor i statskundskab på Aarhus Universitet med speciale i EU-samarbejde.

"Mediernes billede af, at EU ikke kan træffe hurtige, ambitiøse beslutninger, men hjælper 'for lidt og for sent', er misvisende. Der bliver faktisk indgået ambitiøse aftaler om store hjælpeprogrammer," siger Derek Beach.

"Journalisterne og kommentatorerne kigger det forkerte sted hen for at se handling, nemlig på EU-topmøderne. Men den uformelle krisehåndtering foregår andre steder. Den er centreret omkring Det Europæiske Råds formand, nu Charles Michel og tidligere Herman van Rompuy."

Statslederne giver mandat til formanden: Find en løsning

"Normalt er sagsgangen i EU sådan, at Europa-Kommissionen bringer forslag op i Ministerrådet. Men når det gælder 'chefsache', er ministre fra de forskellige lande forbundede af deres mandat hjemmefra til reelt at kunne forhandle. Så det bliver ineffektivt. Derfor har man fundet en smart løsning," fortæller han.

"Statslederne er ofte enige om de overordnede principper, fx: Vi ønsker en hjælpefond. Så giver de formanden for Det Europæiske Råd mandat til at finde en løsning i samarbejde med den ekspertise, der

"Det uformelle krisehåndteringssystem gør det muligt at nå frem til mere vidtgående løsninger end dem, der ville blive lavet med EU's normale maskineri."

Derek Beach, professor i statskundskab, Aarhus Universitet

findes i bl.a. Kommissionen og Ministerrådets sekretariat. Det bliver altså en gruppe af højtstående embedsmænd, der arbejder sig frem til en løsning. De er ikke bundet af nationale hensyn og kan derfor tænke mere frit," forklarer han.

Finder mere vidtgående løsninger

De første skridt i udviklingen af EU's uformelle krisehåndtering blev taget under finanskrisen, der blev til en eurokrise i 2010-2012. Det var nødvendigt at støtte gældsplagede lande som Grækenland, hvis ikke euroen skulle bryde sammen. Men det var politisk følsomt i mange af de rige lande.

"Havde man overladt forhandlingerne til ministre og deres embedsmænd, ville slaget være tabt på forhånd, for ministre har ikke den politiske pondus til at fravige de nationale standpunkter. Der skulle en chef til, en statsleder. Det uformelle krisehåndteringssystem gør det muligt at nå frem til mere vidtgående løsninger end dem, der ville blive lavet med EU's normale maskineri," siger han og forklarer, at det uformelle krisehåndteringssystem gjorde EU's statsledere i stand til i finanskrisen at skabe den fælles redningsfond, ESM og bankunionen, og i flygtningekrisen at skabe migrantaftalen mellem EU og Tyrkiet.

Coronakrise viser behov for koordinering

Erfaringerne blev brugt under coronakrisen, men pandemien er markant anderledes end de andre kriser, fordi sundhedspolitik er et nationalt anliggende, så EU har ikke særlige kompetencer på det felt.

"Coronakrisen har vist, at der er brug for mere samordning og koordinering på sundhedsområdet i EU, så vi fx opgør antallet af smittede og syge på samme måde. Der er også brug for et fælles beredskab og måske strategiske EU-lagre," siger Derek Beach.

Derek Beach

- Professor i statskundskab på Aarhus BSS, Aarhus Universitet. Forsker i EU-samarbejde, vælgeradfærd og forskningsmetoder til at undersøge processer.
- Opvokset i Florida og Alaska, USA. Kom til Danmark via et udvekslingsophold på Skive Gymnasium og et ophold på Krabbesholm Højskole. Har boet i landet siden 1991.
- 49 år. Bor i Åbyhøj med sin kone og et af de to næsten voksne børn.
- Har modtaget 4,5 mio. fra Danmarks Frie Forskningsfond til at undersøge EU's håndtering af COVID-19-pandemien.

Læs den fulde version af artiklen på fuaau.dk

Litteratur, film og musik

Latter og lettere beruset. Om at læse Karen Blixen

Holdnummer: 2021-008

Tid: 31/8, 1 mandag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Charlotte Engberg, lektor i dansk, Roskilde Universitet

Karen Blixens fortællinger er fulde af latter. Hun blander højt og lavt. Fortællingerne bevæger sig fra det litterært udsøgte over det manierede til det fandenivoldsk groteske og videre til det komiske. Teksterne kredser om forklædning og masker, og læseren indbydes til at lege med. Der er dog samtidig en alvor bag latteren, en særlig form for ironi, der vender op og ned på konventionelle måder at anskue tilværelsen på. Som forfatter er Blixen en samler, og hendes fortællinger indgår i en lidenskabelig dialog med litteratur- og kunsthistorien. Få smag for Blixens signatur denne helaften.

Epidemier i litteraturen – fra Sofokles til Saramago

Holdnummer: 2021-405

Tid: 1/9, 12 tirsdage, kl. 10.15-12.00 (ingen undervisning 13/10)

Pris: 1435 kr., studerende 805 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Nick Bo Madsen, ekstern lektor i medievidenskab, Aarhus Universitet

Corona-pandemien har vendt verden på hovedet, og i dette forløb reflekterer vi over måder, hvorpå epidemier er blevet skildret i verdenslitteraturen. Epidemien kan enten fungere som et bagtæppe for handlingen eller spille selve hovedrollen i teksten. Nogle af værkerne tager udgangspunkt i historisk virkelige epidemier (pest, spansk syge, polio), mens andre udvikler mere fantasifulde epidemi-scenarier. De udvalgte værker strækker sig over et tidsspænd på ca. 2500 år – fra Sofokles' 'Kong Ødipus' (skrevet ca. 430 f.Kr.) til José Saramagos 'En fortælling om blindhed'. I tilgift får vi derfor også et indblik i, hvordan vores opfattelser af epidemier har ændret sig gennem historien.

Haruki Murakami og referencerne

Holdnummer: 2021-361

Tid: 1/9, 4 tirsdage, kl. 17.30-19.15

Pris: 595 kr., studerende 325 kr.

Sted: AU, bygning 1530, auditorium F, Ny Munkegade 118

Når man læser Murakamis romaner, bliver man ofte ledt på sporet af spændende temaer. Musikken er altid en medspiller. Tag bare 'Mordet på kommandanten', hvis titel stammer fra en scene i operaen 'Don Juan'. Samme roman får ekstra dybde, jo mere man ved om japansk nihonga-maleri, og så er der det med Murakamis hang til brønde, dybe huller og parallelle verdener. Endelig er der også stederne. Hvordan gør Murakami brug af geografiske steder i Japan?

01/09: Murakamis brug af 'Alice i Eventyrland'.

Bjarne Toft, lektor emeritus i matematik, Syddansk Universitet

08/09: Murakamis brug af nihonga (japansk maleri).

Gunhild Borggreen, lektor i kunsthistorie og visuel kultur, Københavns Universitet

15/09: Murakamis brug af operaen 'Don Juan'.

Lotte Heise, radiovært og foredragsholder

22/09: Murakamis brug af geografiske steder.

Mette Holm, oversætter og cand.mag. i japansk

Forfatteren og forskeren: Kim Leine og Lilian Munk Rösing

Holdnummer: 2021-031

Tid: 3/9, 1 torsdag, kl. 17.15-19.00

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Undervisere: Kim Leine Rasmussen, forfatter, og Lilian Munk Rösing, lektor i litteraturvidenskab, Københavns Universitet

Debutromanen 'Kalak' tager læseren med til Norge, Danmark og Grønland i en både smuk og barsk fortælling om at misbruge og være misbrugt. 'Profeterne i Evighedsfjorden' er en historisk roman om en dansk missionær i Grønland i 1780'erne og fik i 2018 en slags fortsættelse i romanen 'Rød mand sort mand'. Også 'Afgrunden' er en historisk roman, hvor vi følger to tvillingebrødre, der deltager i den finske borgerkrig, frem til hver deres død under Anden Verdenskrig. 'De søvnløse' er en fremtidsroman om Grønland som en beroligende sfære af blåhed i kontrast til et europæisk kaos. Hvad enten Leine skriver selvbiografisk eller fiktivt, om fortiden eller nutiden, skildrer han mennesket som et kropsligt væsen fuldt af lyster. Oplev ham på Folkeuniversitetet.

Koncertrække 2020-21

Holdnummer: 2021-406

Tid: 10/9, 6 dage, kl. 19.30-21.15 (NB: 12/4 er en mandag)

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G122, Ny Munkegade 118

Underviser: Arne Kjær, cand.mag. i musikvidenskab

Berlioz skildrer en rejse mellem kærlighed og død. Dvorák henter inspiration i Amerika. Italienske Nino Rota er kendt for sin musik til Federico Fellinis film. Operaen 'Rigoletto' er en tragisk kærlighedshistorie. Poul Schierbeck viser med 'Fête galante' sit dramatiske talent. Bent Sørensens 'Evening Song' er oplæg til Elgars smukke 'Cellokoncert' og Musorgskijs oplevelsesmættede 'Udstillingsbilleder'. Weberns 'Passacaglia' er inspireret af Brahms. Gustav Mahlers svend synger om den fjerne kærlighed. Vaughan Williams' store vokalværk rummer en indtrængende appel om fred.

- 10/09: Rimskij-Korsakov: Capriccio espagnol, suite for orkester. Hector Berlioz: Les Nuits d'été, sangcyklus for sopran og ork. Antonín Dvorák: Symfoni nr. 9, Fra den ny verden**
- 22/10: Nino Rota: La dolce vita (musik fra filmen) & Cellokoncert nr. 2. Hector Berlioz: Symphonie fantastique**
- 19/11: Giuseppe Verdi: Rigoletto (Den Jyske Opera)**
- 04/02: Poul Schierbeck: Fête Galante (Den Jyske Opera)**
- 25/02: Bent Sørensen: Evening Song. Edward Elgar: Cellokoncert. Modest Musorgskij: Udstillingsbilleder (arr. M. Ravel)**
- 12/04: Anton Webern: Passacaglia, opus 1. Gustav Mahler: Lieder eines fahrenden Gesellen. Vaughan Williams: Dona nobis pacem**

Richard Strauss' operaer

Holdnummer: 2021-258

Tid: 3-4/10, 1 weekend, kl. 10.00-15.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og fhv. musikchef for Aarhus Symfoniorkester

Richard Strauss hører til blandt de mest berømte operakomponister. Efter det fænomene gennembrud med den dekadent-skønheds-mættede 'Salome' og den voldsomme 'Elektra' fulgte hittet 'Rosenkavaleren', det æstetiske eksperiment 'Ariadne auf Naxos' og mammuteventyret 'Die Frau ohne Schatten'. Disse og flere af de senere operaer, herunder 'Arabella' og afskedsværket 'Capriccio', har fået en fast plads på operahusenes repertoire verden over og en fast plads i sangernes og publikums hjerter. Strauss-eksperten Leif V.S. Balthzersen gennemgår med mange eksempler den fængende og komplekse musik og viser de særlige træk, der er ved Richard Strauss' senromantiske musik.

Store britiske klassikere

Holdnummer: 2021-048

Tid: 21/10, 3 onsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Litterære klassikere bliver genudgivet i flæng, og de britiske klassikere er bestemt ingen undtagelse. Vi skiftevis hader og elsker Mr. Darcy, føler med den renhjertede Oliver Twist og nyder den slående fortælling om Dorothea Brooke, Tertius Lydgate og deres ulykkelige ægteskaber. Jane Austen, Charles Dickens og George Eliot er aldrig gået i glemmebogen, selvom forfatterne for længst har forladt os. Kom med på et forløb, hvor hver undervisningsgang har en af litteraturens store engelske romanforfattere som omdrejningspunkt.

- 21/10: Jane Austens 'Stolthed og fordom'.** Peter Mortensen, lektor i engelsk, Aarhus Universitet
- 28/10: Charles Dickens' liv og værker (på letforståeligt engelsk).** Dominic Rainsford, professor i engelsk, Aarhus Universitet
- 04/11: George Eliots 'Middlemarch'.** Jakob Gaardbo Nielsen, ph.d.-studerende i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

"Jeg deltog i forelæsnings sammen med min læseklub, og vi var alle meget imponerede over den måde, Anders Østergaard formåede at gennemgå hele romanen på levende vis, gøre os opmærksomme på fantastiske detaljer og sammenhænge, som vi ikke selv havde set – og ikke mindst give os et bredere perspektiv på en af dansk litteraturs klassikere."

Deltagerkommentar på Johannes V. Jensens 'Kongens fald' (se hold s. 76)

Ida, 48 år, afdelingsleder

Værker i verdensklasse

Holdnummer: 2021-268

Tid: 22/10, 6 torsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Mens de fleste værker går i glemmebogen, viser andre sig fantastisk holdbare. De vandrer fra generation til generation og bliver genudgivet, læst og diskuteret, også lang tid efter forfatterens død. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig. I denne forelæsningsrække tager vi fat på seks værker i særklasse. Fra Hemingways gamle, cubanske fisker, Santiago, til Dostojevskijs fortvivlede student, Ras-kolnikov. Og fra 1600-tallets spanske forfatter Miguel de Cervantes til den nulevende iranske forfatter Shahr-nush Parsipur, hvis kultklassiker 'Kvinder uden mænd' udkom for første gang i dansk oversættelse i 2019.

22/10: Miguel de Cervantes: Don

Quixote (1605). Rigmor Kappel Schmidt, forfatter, oversætter og cand.mag. i spansk

29/10: Herman Melville: Moby Dick (1851). Michael Bach Henriksen, kultureddaktør, Kristeligt Dagblad

05/11: Fjodor M. Dostojevskij: Forbrydelse og straf (1866).

Tine Roesen, oversætter og lektor i russisk litteratur, Københavns Universitet

12/11: Virginia Woolf: Mrs. Dal-

loway (1925). Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

19/11: Ernest Hemingway: Den gamle mand og havet (1952).

Bo Tao Michaëlis, mag.art. i litteraturvidenskab og kulturanmelder, Politiken

26/11: Shahrnush Parsipur: Kvinder uden mænd (1989).

Nazila Kivi, oversætter, medgrundlægger af kulturmagasinet Frikktion og ekstern lektor i kønsstudier, DIIS

Anmeldernes darlings. Den bedste nye litteratur

Holdnummer: 2021-345

Tid: 22/10, 5 torsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, (indgang): lokale D215 i bygning 1531, Ny Munkegade 118

Poul Borum, medstifter af Forfatterskolen og mangeårig kritiker for Ekstra Bladet, skrev engang, at anmeldelsen tjener to hovedformål: "at genere forfattere og få læserne til at lade være med at købe dårlige bøger". Selv var Borum altid god for en rap replik, præcis som litteraturprofessor Hans Brix, der i 1958 kaldte 'Den kroniske uskyld', unge Klaus Rifbjergs romandebut, for "en ørkenvandring – uden beduiner". Hør fem litteraturanmeldere fremhæve en personlig favorit fra det seneste tiår.

22/10: Javier Marias: Ondt er begyndt

(2014/16). Bo Tao Michaëlis, kulturanmelder, Politiken

29/10: Karl Ove Knausgård: Min kamp,

bind 6 (2012). Mette Leonard Høeg, litteraturanmelder, Berlingske

05/11: Klaus Høeck: My Heart. Poems

Galore (2018). Peter Stein Larsen, litteraturanmelder, Kristeligt Dagblad

12/11: Per Petterson: Mænd i min situation

(2019). Lotte Kirkeby Hansen, litteraturanmelder, Kristeligt Dagblad

19/11: Orhan Pamuk: Den rødhårede kvinde

(2019). Kasper Dam Nielsen, litteraturanmelder, Vinduet

Johannes V. Jensens 'Kongens fald'

Holdnummer: 2021-267

Tid: 24/10, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Anders Østergaard, ekstern lektor i litteratur, Københavns Universitet

Johannes V. Jensens 'Kongens fald' er en fascinerende roman, der tåler mange genlæsninger. Ikke kæmpelang, men utroligt righoldig. I 1999 valgte både Politikens og Berlingskes læsere den som det 20. århundredes bedste danske roman. Bogen og dens forfatter er selvfølgelig på kanonlister. Fagfolk bliver ved at skrive om den, forfattere refererer til den, læserne slipper den ikke. Hvad står der i bogen? Hvad er det, der fascinerer? Og hvad ved den kan evt. irritere? Hen over fire timer vil vi gå i dybden med romanen.

Musikkens mesterværker

Holdnummer: 2021-280

Tid: 26/10, 6 mandage, kl. 17.30-19.15 (ingen undervisning 9/11)

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale G116, Ny Munkegade 118

Underviser: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab og tidligere musikchef for Aarhus Symfoniorkester

Kom tæt på musikken! Forelæsningsrækken dykker ned i nogle store musikværker, og her er både en top-ti klaverkoncert, en elsket cellokoncert, vokal- og kirkemusik, en gribende opera samt en veloplagt fortælling om Peter, en ulv og nogle musikinstrumenter. Få lejlighed til at fordybe dig i ét værk ad gangen, hør om værkets tilblivelseshistorie, udtryk og karakteristika, og få samtidig en introduktion til almene musikbegreber, musikgenrer, instrumenter og musikhistorie.

26/10: Prokofiev: Peter og ulven

02/11: Brahms: Altrapsodi & Haydn-variationer

16/11: Rachmaninov: 2. klaver-koncert

23/11: Elgar: Cellokoncert

30/11: Bruckner: Te Deum

07/12: Puccini: Madama Butterfly

Shakespeares univers

Holdnummer: 2021-210

Tid: 30/10, 5 fredage, kl. 10.15-12.45

Pris: 950 kr., studerende 505 kr.

Sted: AU, lokale oplyses senere

Underviser: Flemming Houe, mag.art. i idéhistorie

Shakespeares tragedier holder et spejl op for os, hvori vi kan kende og genkende os selv, vores egne konflikter og erfaringer, men i et uddybet perspektiv og en forstørret skikkelse. Forelskelsens brusende og berusende lidenskab i 'Romeo og Julie', magtbegærets i 'Macbeth', jalousiens i 'Othello', hvor kærligheden slår over i sin modsætning, gribes af skinsygens grønjede monster og bliver til had. Og endelig den låste lidenskab i 'Hamlet', hvor den ikke kan vendes udad i handling, men må bøjes indad i selvrefleksion.

30/10: Macbeth – magtbegæret og vanskeligheden ved at gøre det onde

06/11: Romeo og Julie – forelskelsens ligefremme lidenskab

13/11: Othello – den ambivalente lidenskab. Kærlighed bliver til had

20/11: Hamlet – den sidste hævner?

27/11: Hamlet – den låste lidenskab og selvrefleksionen

Folkeuniversitetets læseklub – online

Holdnummer: 2021-340

Tid: 19/10, 5 mandage, kl. 10.00-11.45

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: Streames over teams. Se mere på fuau.dk

Underviser: Kasper Dam Nielsen, kritiker og medlem af forskningsgruppen Sexuality Studies (AU)

Hvordan analysere skønlitteratur? Hvornår er noget en overfortolkning? Hvad går en psykoanalytisk læsning ud på? Vi tester kritikhistoriens mest betydningsfulde teorier og metoder af på god skønlitteratur – fra kompleks fransk metafortæleri til studier af utroværdige fortællere. Materiale gøres tilgængeligt en uge før.

Nordisk litteratur og kunst

Holdnummer: 2021-335

Tid: 12/11, 5 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Nyere nordisk litteratur og kunst er for alvor slået igennem og har klaret sig rigtig godt de sidste årtier i både indland og udland. Hvad har tendenserne været, og hvad har farvet de enkelte nationers litteratur, lidt længere tilbage i tiden og op til nu? Er der noget, der er specifikt for den enkelte nation, og er der omvendt noget særligt, der farver den nordiske litteratur som helhed og adskiller den fra den øvrige verdens litteratur?

12/11: Færøsk kunst og litteratur: Lune, poesi og magi

19/11: De norske mænd i kunst og litteratur

26/11: Islandsk litteratur: En introduktion til tre af Islands bedste nyere forfatterskaber

03/12: Finsk litteratur og kunst

10/12: Grønland i litteraturen, kunsten og myterne

Musik og minder. Aarhus Jazz Orchestra fortolkede flere generationers computerspilmusik til videnskonzert under Århundredets Festival.

Psykoanalysens veje – i kunst, litteratur og film

Holdnummer: 2111-057

Tid: 25/1, 3 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Oprindeligt udviklet af den østrigske læge Sigmund Freud. Senere bearbejdet af tænkere som Jacques Lacan, Julia Kristeva og Slavoj Žižek. Psykoanalysen åbner verden for skjulte forbindelser. Hør om fortrængte drifter og fetichisme. Om kastrationsangst, neuroser og forskellen på behov og begær. Vi bruger psykoanalysens metode på kunst, litteratur og film og forsøger at udvikle en lydhørhed over for det ubevidste.

25/01: Kunst. Jakob Rosendal, postdoc i kunsthistorie, Aarhus Universitet

01/02: Litteratur. Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

08/02: Film. Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Lyriske linjer: Fem tendenser i nyere litteratur

Holdnummer: 2111-118

Tid: 25/1, 5 mandage, kl. 19.30-21.15

Pris: 695 kr., studerende 385 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Peter Stein Larsen, professor i dansk litteratur, Aalborg Universitet

Lyrikken i dag er udadventt, anarkistisk, ekspanderende og politisk engageret. Dette markerer sig i fem tendenser. 'Dansk identitet' ser på nationalfølelse og fremmedhad. 'Det økokritiske' behandler forholdet mellem menneske og natur. 'Det apokalyptiske' tematiserer civilisationens undergang. 'De lange former' undersøger langdigte fra Paal Brekkes poetiske sekvenser til UKON's serielle lyrik. 'Det konceptuelle' reflekterer over readymades, montager, det metafiktive og det socialt-politiske i konceptuelle værker. Peter Stein Larsen afdækker nye forbindelser mellem forfatterskaber, generationer, nationaliteter, temaer og traditioner.

25/01: Dansk identitet

01/02: Det økokritiske

08/02: Det apokalyptiske

15/02: De lange former

22/02: Det konceptuelle

”Stadig flere film benytter hele den filmiske palet fra kunsthåndværk over audiovisuel bearbejdning til digitale redigeringsteknikker. For filmtilskueren bliver det fremstillede univers ved med at forundre og begejstre.”

Citat fra forelæseren bag ’Store filminstruktører’

Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

Store filminstruktører

Holdnummer: 2111-219

Tid: 25/1, 6 mandage, kl. 19.30-21.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Filmen og dens skabere overrasker konstant, og de seneste 30 år har en ny gruppe instruktører fundet vej til filmelskernes hitliste. Vi går på opdagelse i nyere filmhistorie: Fra Joel og Ethan Coen til Michael Haneke, David Lynch, Quentin Tarantino og Wes Anderson, hvis filmperler nydes verden over. Sidste gang søger vi uden for Vesten og stifter bekendtskab med sydkoreanske Bong Joon-ho, instruktøren bag bl.a. ’Parasite’ (2019). Velkommen til aftener i selskab med nyere filmiske mesterværker.

25/01: David Lynch (f. 1946).

Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

01/02: Coen-brødrene (f. 1954,-57).

Ole Thaisen, ekstern lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

08/02: Michael Haneke (f. 1942).

Mathias Korsgaard, adjunkt i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

15/02: Quentin Tarantino (f. 1963).

Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

22/02: Wes Anderson (f. 1969).

Jakob Isak Nielsen, lektor i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

01/03: Bong Joon-ho (f. 1969).

Mathias Korsgaard, adjunkt i film- og medievidenskab, Aarhus Universitet

Nobelprismodtagere i litteratur – indføringer i værkerne

Holdnummer: 2111-070

Tid: 26/1, 6 tirsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Mens de fleste værker går i glemmebogen, viser andre sig særligt holdbare. De vandrer fra generation til generation og bliver genudgivet, læst og diskuteret lang tid efter forfatterens død. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig. Litteratur af denne kaliber kan du blive klogere på i forelæsningsrækken her, hvor vi tager fat på værker fra øverste hylde, dykker ned i dem og forsøger at pege på, hvad det er, der gør dem så gode.

26/01: Henrik Pontoppidan (1917).

Lis Norup, adjunkt i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

02/02: Knut Hamsun (1920).

Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

09/02: Thomas Mann (1929).

Morten Dyssel, formand for Det Danske Thomas Mann Selskab og ekstern lektor i tysk, Københavns Universitet

16/02: Ernest Hemingway (1954).

Bo Tao Michaëlis, mag.art. i litteraturvidenskab og kulturanmelder for Politiken

23/02: Svetlana Aleksijevitj (2015).

Niels Peter Bock Nielsen, cand.mag. i russisk litteratur

02/03: Bob Dylan (2016).

Anne-Marie Mai, professor i litteratur, Syddansk Universitet

Knæk litteraturens koder

Holdnummer: 2111-278

Tid: 27/1, 6 onsdage, kl. 19.30-21.15

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

De unikke læseoplevelser findes overalt, og hver litterær genre har sine særlige kendetegn. Hvordan læses en novelle? Et digt? Dramaet? Eller en roman? Litteraturen bruger kodesprog i form af symboler, metaforer og andre fortælle tekniske greb. Så for at forstå litteraturens skjulte lag må man fortolke og afdække dens strukturer. Lær centrale skønlitterære genrer at kende, og bliv klogere på deres udtryksformer, ligheder og forskelle. Forløbet tager afsæt i konkrete tekster inden for de forskellige genrer.

27/01: Autofiktion. Stefan Kjerkegaard, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

03/02: Novellen. Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

10/02: Eventyret. Peer E. Sørensen, professor emeritus i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

17/02: Romanen. Simona Zetterberg Gjerlevsen, adjunkt i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet

24/02: Dramaet. Johan Holm Mortensen, dramaturg, Det Kongelige Teater

03/03: Lyrikken. Jan Rosiek, professor i dansk, Københavns Universitet

Islands litterære mirakel. En introduktion til islandsk litteratur

Holdnummer: 2111-069

Tid: 1/2, 3 mandage, kl. 17.15-19.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D219, Ny Munkegade 118

Underviser: Erik Skyum-Nielsen, lektor i dansk litteratur, Københavns Universitet

Islandske romaner oversættes til talrige sprog, og i Danmark skal en forlægger med respekt for sig selv helst have mindst én islænding i sin stald. Siden landet blev bebygget fra øst, har indbyggerne delt deres historier med hinanden, en tradition, som kulminerede i 1450- og 1300-tallet, og som afsætter tydelige sagaspor i prosaen af i dag. Ligeledes går der inden for lyrikken en ubrudt arvelinje fra kvadene i ’Den poetiske edda’ til flere af de nyeste poeter. Hør om dem.

01/02: Magisk realisme og pragmatisk politik – Einar Kárason, Einar Már Gudmundsson og Andri Snær Magnason

08/02: Fra den ene verden til den anden – Kristín Ómarsdóttir, Gyrdir Elíasson og Sjón

15/02: Køn og magt til konstant forhandling – Vigdís Grímsdóttir, Kristín Marja Baldursdóttir, Gerdur Kristný og Audur Ava Ólafsdóttir

Stærke kvinder i litteraturen og kunsten

Holdnummer: 2111-049

Tid: 4/2, 6 torsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 795 kr., studerende 445 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D119, Ny Munkegade 118

Underviser: Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie og religionsvidenskab

Gennem 1800-tallet var der mange kvindestereotyper på spil, og kvinder fyldte meget som motiv i litteratur og kunst, men ikke meget som udøvende kunstnere. Det ændrer sig, da femme nouvelle bryder frem i slutningen af 1800-tallet og skaber revolution. Vi får en helt ny stærk tilstedeværelse af og fremgang for kvinderne. Nogle af de stærke kvinder, der vinder frem i 1900-tallet, er den mexicanske maler Frida Kahlo og de to stærke dronninger i dansk litteratur: Karen Blixen og Tove Ditlevsen.

04/02: Bovaryisme: Madame Bovarys utopiske drømme – og hysteri

11/02: Kunstnerisk revolution i La belle époque: Paris, Norden og Wien

18/02: Frida Kahlo – en unik skæbne, nye krops- og kvindebilleder

25/02: Karen Blixens 'Syv fantastiske fortællinger': En ægte klassiker

04/03: Drømmen om i går: Tove Ditlevsens liv og forfatterskab

11/03: De svenske kvinder i kunst og litteratur

Lær at se ballet – med Vibeke Wern og Gudrun Bojesen

Holdnummer: 2111-224

Tid: 7/2, 1 søndag, kl. 12.15-16.00

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Undervisere: Vibeke Wern, balletanmelder for Berlingske, og Gudrun Bojesen, fhv. solodanser ved Den Kongelige Ballet

Smukt, let og poetisk. Følelsesladet, uadreegerende og dramatisk. Når ballet virkelig får betydning, rækker den ofte ud over ordet. Men dans er også et sprog, der følger visse regler, som kan læres. Balletten har en lang historie og bygger på en forfinet teknik, der både handler om rene fysiske færdigheder og om evnen til at fortælle gennem bevægelser, billeder og musik. Kom med, når Vibeke Wern, balletanmelder for Berlingske, tager dig med ind i balletens verden i selskab med Gudrun Bojesen, fhv. solodanser ved Den Kongelige Ballet.

Køn, klasse, krop og etnicitet. Magtkritisk teori og analyse

Holdnummer: 2111-287

Tid: 13/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Kasper Dam Nielsen, kritiker og medlem af forskningsgruppen Sexuality Studies (AU)

Køn er performativt. Østen et vestligt påfund. Stigmata interPELLERER børn af underklassen. 'Sandheder' om borgere af anden etnisk herkomst kolporteres af tidens massemedier, og sundhedsindustriens mange biopolitiske opdrag ødelægger glæden ved det gode liv. Vi læser teoretikere som Judith Butler, Jacques Rancière og José Esteban Muñoz, dissekerer governmentale magtteknologier og fortolker kunst, film og litteratur, der udvider mulighedsrummet for os mennesker. Åndsfriheden er værd at kæmpe for.

Irak- og Afghanistan-krigen i litteraturen

Holdnummer: 2111-149

Tid: 21/3, 1 søndag, kl. 10.00-16.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale oplyses på stedet, Ny Munkegade 118

Underviser: Christine Strandmose Toft, ph.d. i litteraturvidenskab, Syddansk Universitet

Krigene i Irak- og Afghanistan adskilte sig på flere punkter fra det 20. århundredes store krige. Soldater, der alle var frivillige, kæmpede mod en fjende, som ikke var til at skelne fra lokalbefolkningen, i en endeløs krig uden slagmark og frontlinjer. Med afsæt i en række danske og udenlandske værker skal vi undersøge, hvordan forandringerne påvirker krigserfaringen og soldaternes opfattelse af krigen som krig. Vi skal se på, hvordan romanerne forholder sig til krigen, om der er forskel på de danske og amerikanske krigsfremstillinger, og hvorledes krigen ser ud i romaner, der sætter fokus på irakernes og afghanernes vilkår.

Michel Houellebecq – fransk litteraturs enfant terrible

Holdnummer: 2111-111

Tid: 24/3, 1 onsdag, kl. 17.15-21.15

Pris: 355 kr., studerende 205 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Morten Dyssel, formand for Det Danske Thomas Mann Selskab og ekstern lektor i tysk, Københavns Universitet

Siden udgivelsen af sin første af foreløbig syv romaner, 'Udvidelse af kampzonen', har Michel Houellebecq været fransk litteraturs provokatør par excellence. Forelæsningsen giver en værkorienteret indføring i centrale problemstillinger i et forfatterskab, som regnes blandt de mest markante og kontroversielle i samtidens europæiske litteratur. Provokationen har fra første færd været et æstetisk vandmærke hos Houellebecq, som har delt vandene med sine sortsynede og skånselsløse skildringer af det senmoderne samfund og menneske. Denne aften fokuseres der først og fremmest på fremstillingen af den vestlige verdens værdimæssige vakuum og kulturelle selvmord som konsekvens af den seksuelle frigørelse og økonomiske liberalisme.

Marcel Proust: 'På sporet af den tabte tid'

Holdnummer: 2111-066

Tid: 6/4, 3 tirsdage, kl. 17.15-19.00

Pris: 475 kr., studerende 265 kr.

Sted: AU, bygning 1530, lokale D211, Ny Munkegade 118

Underviser: Steen Klitgård Povlsen, lektor emeritus i litteraturhistorie, Aarhus Universitet

Marcel Proust er en af det 20. århundredes største forfattere og et højdepunkt i verdenslitteraturen. Hans hovedværk 'På sporet af den tabte tid', der udkom fra 1913 til 1927, er både en broget og festlig skildring af Frankrig på overgangen fra det 19. til det 20. århundrede, en dyb kortlægning af det menneskelige begærs veje og vildveje – og en strålende demonstration af litterær kreativitet og æstetiske raffinementer. Forelæsningsrækken vil gennemgå værket i den nyeste danske oversættelse (den gamle kan bruges) og følge dets slyngede udvikling fra bind til bind. Første del falder i foråret 2021, anden del i efteråret 2021.

06/04: Bind 1-2: Swanns verden

13/04: Bind 3-4: I skyggen af unge piger i blomst

20/04: Bind 5-7: Guermites' verden 1-2 + Sodoma og Gomorra 1

HEARTS & MINDS

Bliv klogere på krop, sind og sundhed med viden og gode oplevelser til hjerte og hjerne.

Hvad er det gode liv egentlig? Er det at kede sig? At være sammen med familie og venner? Eller at give efter for sine cravings? Vær med til efteråret, når Hearts & Minds-festival præsenterer en række udvalgte arrangementer 2-4/10.

Festivalen har ikke samme volumen i byrummet som tidligere år, men til gengæld kan du allerede nu få stillet din sult efter viden hver mandag kl. 14.05-15.00 i radioprogrammet 'Kraniebrud' på Radio4, hvor forskere og eksperter dykker ned i sundhedsrelevante emner – særligt med fokus på hjernens rolle. Bliv klogere på alt fra kedsomhed, mindfulness og hjernerystelser til improvisation, søvn og frygt. Lyt til programmet som podcast allerede i dag på radio4.dk/program/kraniebrud/.

Med støtte fra Lundbeckfonden er festivalen tilbage for fuld skrue i 2021 med festivalarrangementer i hele byen og flere nye lydproduktioner.

Jeg kan ikke lade være...

Holdnummer: 2021-408

Tid: 2/10, 1 fredag, kl. 13.00-15.00

Pris: 195 kr., studerende 145 kr. (inkl. lille fristelse til ganen)

Sted: Dokk1, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

De fleste mennesker kender følelsen af at have trang til en bestemt madvare – det føles, som om kroppen skrider på chokoladen eller chipsene, og det kan opleves, som om man ikke kan kontrollere trangen. Denne trang betegnes også craving, og den melder sig ofte, selvom man egentlig ikke er sulten. Hvorfor er fænomenet så udbredt? Hvorfor er det så svært at stå imod? Kan man reelt være afhængig af en madvare? Og kan man gøre noget ved sine cravings? Denne dag stiller cand. scient. i human ernæring **Marianne Zangenberg Lynggaard** og psykolog og ph.d. **Anette Schnieber** skarpt på cravings, fristelser, nydelse, vaner og afhængighed af madvarer fra et ernæringsmæssigt og et psykologisk perspektiv.

I kamp med kroppen

– mød Ida Rud og Mia Beck Lichtenstein

Holdnummer: 2021-409

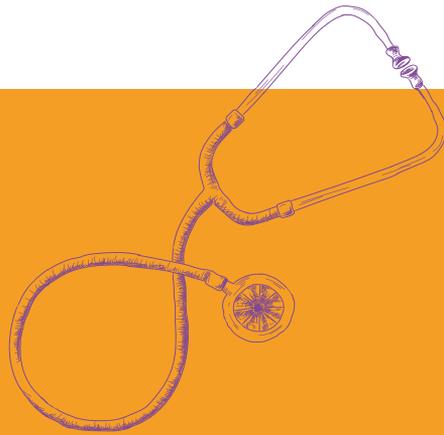
Tid: 2/10, 1 fredag, kl. 16.00-18.00

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Sted: Dokk1, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Kan jeg godt elske mig selv, selvom jeg har en stor numse og en dulle på maven? Kan andre elske mig? Hvor end vi kigger hen, er det svært ikke at blive eksponeret for slanke, toptrimmede kroppe – på film, i TV, reklamer og på Instagram. Det kan være svært ikke at føle sig forkert, hvis spejlbilledet og vægten viser noget andet. Denne dag stiller kropsaktivist og journalist Ida Rud, der bl.a. er kendt fra DR-dokumentarerne 'Tykke Ida' og 'Idas fede fatcamp', sammen med lektor i psykologi Mia Beck Lichtenstein skarpt på, hvordan vi egentlig har det med kroppen. Hvorfor er der stadig meget tabu, skam og selvhad forbundet med kroppen? Og hvordan finder man en god balance i forholdet til sin egen krop, mad og sundhed?

Sproget – i krop og sind

Holdnummer: 2021-410

Tid: 2/10, 1 fredag, kl. 19.00-21.30

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Sted: Dokk1, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Med krigsmetaforer "bekæmper" vi sygdom. Med kropslige talemåder og vendinger udtrykker vi følelser, når vi fx får "kolde fødder" eller "hænger med hovedet". Og med de rette ord kan læger lindre intensiteten af patienters smerter. Sproget er kraftfuldt. Det former vores oplevelse og forståelse af krop, sind, sundhed og sygdom, og vores ordvalg kan i sidste ende få betydning for, hvordan vi psykisk og fysisk har det. Denne aften tager sprogforsker Ole Lauridsen os med på en rejse gennem betegnelser for krop, sundhed og sygdom gennem tiden. Professor i neurovidenskabelig psykologi Lene Vase gør os efterfølgende klogere på begrebet placebo. Placebo handler om behandling, som ikke burde have en effekt, men som alligevel har en beviselig positiv effekt på patienter. Her spiller sproget en væsentlig rolle.

Byvandring: En skiden by!

Holdnummer: 2021-422

Tid: 3/10, 1 lørdag, kl. 11.00-12.30

Pris: 215 kr., studerende 160 kr.

Maks. 30 deltagere

Sted: Mødested: Møjlgade 55 i porten (turen slutter ved Immervad)

På denne vandring gennem Aarhus midtby skal vi tilbage til de gode gamle dage – der ved nærmere eftersyn måske ikke var så gode endda! Cand.mag. i historie Doron Haarh fortæller på tværs af århundrederne om sundhed, sygdom, hygiejne, stank og skidt og møg – som ikke bare var til at få øje på, men som byens borgere også hele tiden blev mindet om i kraft af stanken. Engang var byen fuld af møg fra både dyr og mennesker, åbne rendestene og ildelugtende køkkenmøddinger. Vi skal høre om døde dyr i Borrebækken, om rådne frøer i drikkevandet, om møgbeskidte torvedage, om byens badstue, hvor syfilis bredte sig omkring år 1500, om dårlige boliger i Aarhus, den spanske syge i 1918, og ikke mindst skal vi opklare, hvorfor der mon var brug for et murværk rundt om kirkegården i gamle Aarhus.

Den nydende hjerne – vinsmagning hos Kjær & Sommerfeldt

Holdnummer: 2021-421

Tid: 3/10, 1 lørdag, kl. 16.00-18.00

Pris: 350 kr. (inkl. 3 glas vin)

Sted: Kjær & Sommerfeldt, Skovvejen 2A

Vores sanser er vigtige, når vi skal nyde et måltid eller et glas vin. Vi bliver skuffede, når chips ikke knaser, eller champagnen ikke bobler på tungen, selvom smagen og duften er nøjagtig, som den plejer at være. Det visuelle, fornemmelsen i munden, duft og lyd spiller en væsentlig rolle for oplevelsen. Og får man ikke hele oplevelsen, hvis man fx har nedsat lugtesans, er der rent faktisk risiko for at udvikle en depression, fordi nydelsen svækkes. Sæt alle sanser i spil, når Kjær & Sommerfeldt byder på vinsmagning, mens læge og lektor i lugt og smag Alexander Fjældstad tager dig med på en rejse gennem sansernes betydning for os. For hvordan arbejder vores hjerne med sanserne? Hvor meget bruger vi lugtesansen, når vi smager noget lækkert, og hvad er nydelse egentlig for noget?

Kunstneren og forskeren – Julie Nord og Rune Gade

Holdnummer: 2021-389

Tid: 4/10, 1 søndag, kl. 13.00-14.30

Pris: 195 kr., studerende 145 kr.

Sted: Dokk1, Store sal, Hack Kampmanns Plads 2

Lillepigefiguren i Julie Nords kunst fremtræder ikke som den ukueligt nysgerrige og rationelle Alice fra Lewis Carrolls eventyr, men ligner snarere en, der allerede har set for meget, en traumatiseret tavs skikkelse. Det groteske og det ornamentale er facetter af Nords tegninger, som mildner værkernes barske emner og gør disse eventyr for voksne morsomme, morbide og makabre i ét og samme greb. Men lige så kuldslået alt kan tage sig ud i tegningerne, lige så forunderligt forekommer det. Og netop det forunderliges tilknytning til det at stille sig spørgende over for noget, man ikke forstår, er den grundlæggende kilde af liv, som Nords tegninger nærer sig ved og øser af. Oplev billedkunstner Julie Nord i en samtale med kritiker for Dagbladet Information og lektor i kunsthistorie Rune Gade.

Læs mere, og tilmeld dig på
heartsandminds.fuau.dk

Praktiske *oplysninger*

Komitéer i Region Midtjylland

I flere byer i Midtjylland er der mindre Folkeuniversitets-komitéer, der hver især arrangerer forelæsninger i deres lokalområde. Du er altid velkommen til at kontakte dem.

Syddjurs: Kontakt Birthe Damgård Nielsen / 2947 6833 / info@syddjurs-folkeuniversitet.dk / www.syddjurs-folkeuniversitet.dk

Sejs-Svejbæk: Kontakt Sigurd Have / 5189 8553 / sigurd.w.j.have@gmail.com

Herning: Kontakt Iben Østerbye / 2134 1742 / www.fuau.dk/herning

Horsens-Hedensted: Kontakt Vinni Søgaard Nørgaard / 8755 0841 / vsn@via.dk

Morsø: Kontakt Erling Have / 5151 8774 / erlinghave@gmail.com

Norddjurs: Kontakt Birgit Årsnæs / 2344 8014 / info@norddjurs-folkeuni.dk / www.norddjurs-folkeuni.dk

Randers: Kontakt Peter Staugaard / 3035 1392 / info@randersfolkeuni.dk

Ringkøbing-Skjern: Kontakt Ritta Olesen / 9974 2621 / ritta.olesen@rksk.dk / www.riskbib.dk/folkeuniversitetet

Rougsø: Kontakt Yvonne Holm Karnøe / 2212 3907 / info@folkeuniversitetet-rougso.dk / www.folkeuniversitetet-rougso.dk

Ry: Kontakt Flemming Simonsen / 8689 1402 / flemming@javngyde.dk / www.folkeuniversitetet-ry.dk

Programrådet

Programrådet består af bestyrelsens medlemmer, forskere og fagpersoner primært fra Aarhus Universitet og fra Aarhus' kulturinstitutioner.

Forskere og fagpersoner fra Aarhus Universitet

Professor Andreas Roepstorff / lektor Ane Hejlskov Larsen / forsker Anne Sørensen / lektor Birte Poulsen / professor Bjarne Møller-Madsen / professor Bo Christensen / lektor Carsten Bagge Laustsen / professor Carsten Obel / professor Christian Bjørnskov / lektor Christian Waldstrøm / chefkonsulent Claus Bo Andreasen / professor Derek Beach / professor Finn Frandsen / lektor emeritus Hans Jørgen Frederiksen / professor Hans Kjeldsen / lektor Henrik Birkedal / lektor Jakob Isak Nielsen / centerleder Jens Bennedsen / lektor Karina Lykke Grand / professor Kim Halskov / lektor Kristian Hvidtfelt Nielsen / lektor Mads Krogh / professor Mads Rosendahl Thomsen / lektor Marie Vejrup Nielsen / lektor Martijn van Beek / lektor emeritus Michael Böss / lektor Mikkel Thelle / professor Mikkel Thorup / docent emeritus Ole Høiris / lektor emeritus Ole Lauridsen / lektor emeritus Ole Sonne / institutleder Per Stounbjerg / administrativ leder Pernille Kallehave / seniorforsker Peter Bondo Christensen / professor Peter Krøjgaard / professor Philipp Schröder / lektor Søren Fauth / institutleder Thomas G. Jensen / institutleder Thomas Toftegaard / lektor Tinna Stevnsner / professor Tobias Wang / professor Uffe Juul Jensen / professor Verner Møller.

Fagpersoner fra andre uddannelses- og kulturinstitutioner

Museumsinspektør Annette Damm, Moesgaard Museum / museumsdirektør Bo Skaarup, Naturhistorisk Museum i Aarhus / forlagsdirektør Carsten Fenger-Grøndahl, Aarhus Universitetsforlag / presseansvarlig Dan Hansen, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole / museumsinspektør Hanne Teglhus, Steno Museet / sognepræst Henrik Grøndahl Lund, Aarhus Domkirke / formand Iben Østerbye, Folkeuniversitetet i Herning / museumsinspektør Jeanette Varberg, Nationalmuseet / arkitekt Jørgen Rasmussen / arkæolog Leif Erik Vaag / tidl. museumsleder Merete Ipsen, Kvindemuseet / kulturredaktør Michael Bach Henriksen, Kristeligt Dagblad / videncenterchef Peter Yding Brunbech, Nationalt Videncenter for Historie- og Kulturarvsformidling / kommunikationschef Svend Aage Mogensen, Aarhus Universitetshospital / stadsarkivar Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv / museumsdirektør Thomas Bloch Ravn, Den Gamle By / seniorforsker emeritus Thomas Secher Jensen, Naturhistorisk Museum i Aarhus.

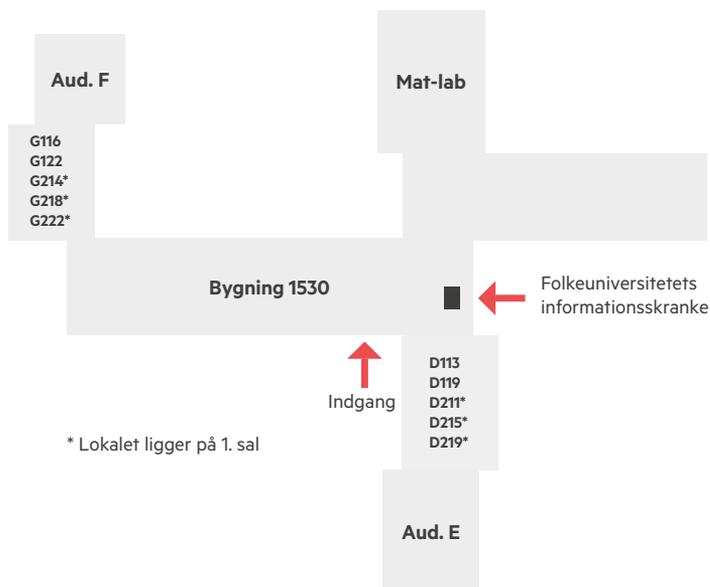
Bestyrelsen

Prodekan Anne Marie Pahuus (næstformand) / lektor Bertel Nygaard / professor Christian Bjørnskov / institutleder Claus Holm / chefkonsulent Jens Holbech / medarbejderrepræsentant Johanne Greibe Andersen / lektor Kirstine Helboe Johansen / direktør Kristjar Skajaa (formand) / professor Lars Østergaard / lektor Lene Baad-Hansen / lektor Mette Skak / lektor Rikke Louise Meyer / direktør Ulrik Haagerup.

Sekretariat

Rektor Sten Tiedemann / program- og kommunikationschef Marie Kruse Larsen (barsel) / redaktør Louise Højbjerg Jacobsen / redaktør Anne Marie Støvring Sørensen / redaktør Mette Grønborg Poulsen / redaktør Lærke Sofie Glerup Hansen / redaktør Kasper Dam Nielsen / redaktør Mathilde Bach / grafiker Lotte Vestergård Melsen / programmedarbejdere: Sebastian Aaskov Jakobsen / Mette Bentzen / projektchef Joakim Quorp Matthiesen / programansvarlig for festival Noa Kjærsgaard Hansen / programansvarlig for festival Johanne Greibe Andersen / projektleder for festival Henrik Thorvald Rasmussen / økonomi- og administrationschef Randi Dahlin / assistent Martin Kristiansen / receptionist Tinna Louise Hansen.

Find vej til undervisningen

Sekretariatet

Folkeuniversitetet
Bartholins Allé 16, bygning 1328, 3. sal
8000 Aarhus C
www.fuau.dk / 8843 8000

Åbningstider

Mandag-fredag kl. 10-15

Undervisningssted

Folkeuniversitetet i Aarhus
Ny Munkegade 118
8000 Aarhus C

Tilmelding

Tilmeld dig på fuau.dk, og betal med Dankort, VisaDankort, Mastercard, Visa Electron eller Mobilepay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

Afmelding

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket ekspeditionsgebyr på 100 kr. pr. billet. Afmelding senest 14 dage før holdstart. Tilmelding til rejser/ekskursioner er bindende, og depositum refunderes ikke.

Studierabat

På udvalgte hold gives der rabat til studerende, som er berettiget til SU. Oplys uddannelsessted og årskortnummer. Husk studiekort første undervisningsgang.

Forbehold

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato, tidspunkt og format. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen. Ændringer oplyses på fuau.dk og via mail og/eller SMS. Er vi nødsaget til at aflyse et hold, refunderer vi beløbet til samme konto, som der er betalt fra.

Fotos og illustrationer

Fotos s. 1, 3, 23, 71: Jakob Mark Photography, s. 14: Tariq Mikkil Khan, s. 15: Søren Kjeldgaard, s. 19: Sanne Vils Axelsen, s. 73: Montgomery, øvrige: Martin Dam Kristensen. Grafik og layout: Walk Agency.

Noter og slides

Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

Programmets miljøaftryk og håndtering

Programmets sider er trykt på 100 % genbrugspapir og omslaget på ubestrøget offsetpapir. Papirmassen er fra ansvarligt skovbrug eller andre kontrolerede kilder, hvilket bl.a. betyder, at træfældningen opretholder skovens biologiske mangfoldighed, produktivitet og økologiske processer (FSC-mærket). Programmet er fremstillet under skrappe miljøkrav, som er gældende i alle dele af produktets livscyklus (Svanemærket og EU-blomsten). Programmet skal puttes i papircontaineren, når du er færdig med at bruge det. Papiret genanvendes i gennemsnit syv gange.

Mød forskerne

– *i podcasts og livestreams*

Lyt til forskerne i podcast, når det passer dig

Der ligger 200 podcasts frit tilgængelige på RADIO4's hjemmeside – og der kommer hele tiden nye til. I 'Vildspor' jagter vært Rasmus Ejrnæs Danmarks vildeste natur sammen med en masse forskere og fortæller bl.a. om fantastiske bier, og hvad vi kan opleve i naturen uden for vores egen dør. I programmet 'Kraniebrud' kan du blive klogere på alverdens emner i godt selskab med forskerne – bl.a. præsidentvalget i USA, hukommelsen, søvn og astronomi.

Lyt til podcasts her:

radio4.dk/program/vildspor

radio4.dk/program/kraniebrud

Få indblik i verden – med livestreams hjemmefra

Under coronakrisen har mere end 11.000 fulgt Folkeuniversitetets forsker-livestreams hjemme fra stuen – mange i godt selskab med familien. Så vi forstætter livestream-programmet i efteråret. Fra september tager vi temperaturen på verden med en række aktualitetsforelæsnings online. Bl.a. deler Mette Thunø, lektor på Aarhus Universitet, sin viden om Kina, og Flemming Splidsboel, seniorforsker ved DIIS, går tæt på Rusland.

Tilmeld dig livestreams her:

fuau.dk/program/livestream

